

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

10/2007

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník IX.

Vyšlo 25. 5. 2007

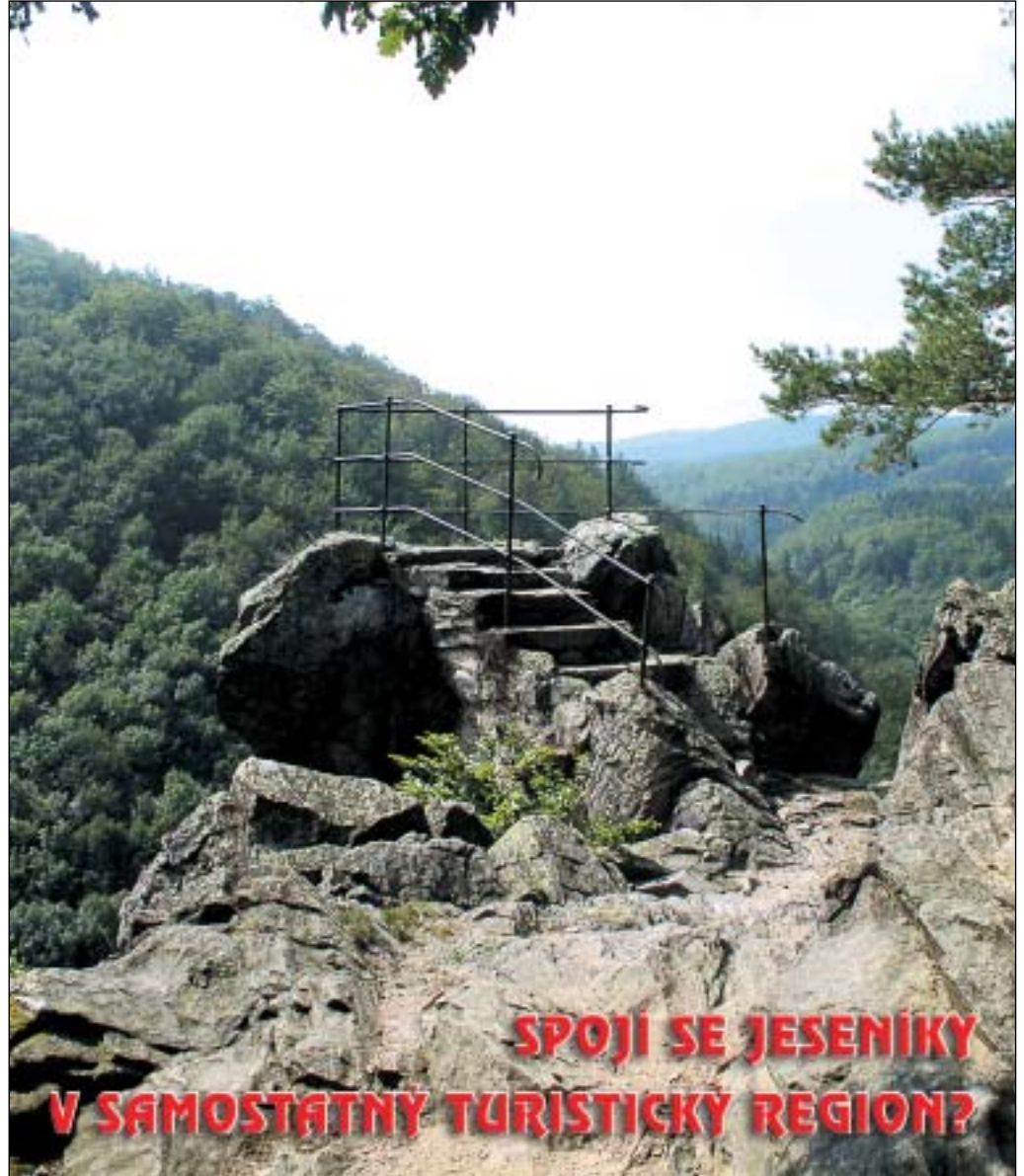
Cena 10 Kč

**Hejtman kraje Evžen Tošenovský
jednal se starosty o čerpání peněz z evropských fondů**

Prožijte s námi den v kůži vozíčkáře a najděte odpověď na otázku zda je Rýmařov bezbariérový

**SPOJI SE JESENÍKY
V SAMOSTATNÝ TURISTICKÝ REGION?**

Excelentní představení hry Chvilková slabost nabídlo divákům v Rýmařově Divadlo Radka Brzobohatého

Diváci jsou spokojeni, fotbalisté Břidličné zvýšili jarní skóre porážkou Chomýže na 30:7

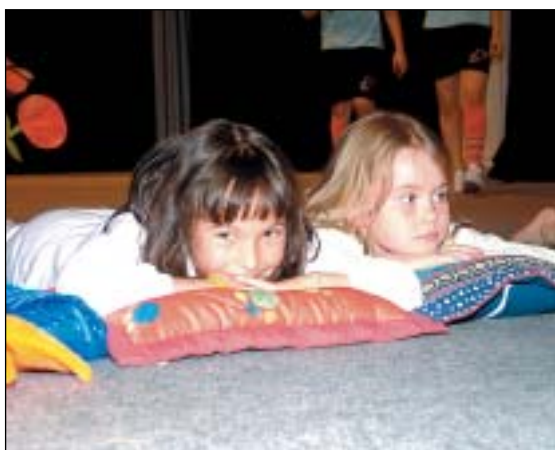
Téma vydání - Den matek

Děti ze Základní školy Rýmařov popřály maminkám k svátku

Tradiční blahopřání maminkám připravuje k jejich svátku Základní škola Rýmařov již několik let. Vžitý název Kytička pro maminku nese s sebou záruku dobře připraveného programu, který s dětmi 1. a 2. tříd nacvičí jejich učitelé. „V programu vystupují i třetáci a čtvrtáci, ale převládají ty nejmenší děti,“ upřesnil zástupce ředitele Jiří Gajdoš, který společně s učitelkou Pavlou Sekaninovou dával celé letošní *gratulaci* garanci a organizační řád. Na vtipném scénáři dvou dětských komentátorek se podílela rovněž Pavla Sekaninová společně s maminkou jednoho z nich. Na otázku, jaké pocity má Jiří Gajdoš z generální zkoušky, odpověděl: „Vystoupení dětí bylo dojemně bezprostřední, odpoledne budou asi ztrémovanější, zkrátka bude to tak trochu navážno.“

Ve více jak devadesátiminutovém komponovaném pořadu se děti představily rodičům s nejrůznějšími pohybovými kreacemi, od lehkotatletických, přes bříšně tance, hry s míčem, až po jednoduché pohybové výjevy z pohádkových příběhů. A že to někdy trochu neladilo, nevadí. Vždyť jak prohlásil zástupce ředitele, v tomto případě není kvalita na prvním místě. Podstatnější je, že své přání k svátku maminkám vyslovilo snad každé dítě z prvního stupně Základní školy Rýmařov k velké potěše všech přítomných rodičů. *JiKo*

Oslavili jste svátek mateřství?

První zprávy o „předchůdci“ Dne matek sahají do Anglie 16. století. Tehdy se tomuto dni říkalo Mateřská neděle nebo Neděle matek (Mothering Sunday) a slavil se na počest všech anglických matek v období zvaném Lent (tj. čtyřicetidenní postní období do

Velikonoc). V USA poprvé Den matek navrhla slavit v roce 1872 Julia Ward Howeová a věnovala tento den míru. Na sklonku 19. století se Anna Reeves Jarvisová z Philadelphie, matka 11 dětí, začala angažovat za práva matek. Když zemřela, pokračovala v jejím úsilí její dcera, která požádala pastora metodistické církve ve městě Grafton v Západní Virginii, aby vykonal zvláštní bohoslužbu na počest paní Jarvisové a všech matek světa.

V roce 1907 Anna Jarvisová (zemřela v r. 1948 bez prostředků a zcela opuštěná ve starobinci) zahájila kampaň za ustavení Dne matek jako národního svátku. Dočkala se v roce 1911. V roce 1914 byl Den matek prohlášen oficiálně za národní svátek - den veřejného vyjádření lásky a úcty matkám. Druhou květnovou neděli matky nepracovaly, nevařily, neuklízely. Všechno obstarávaly děti, které navíc maminky ochotně obsluhovaly. Dospělí posílali matkám pozdravy a blahopřání. Občané USA se zdobili květinou - bílou ten, kdo maminku už neměl, a červenou ti ostatní.

Oslavy Dne matek se do Československa rozšířily kolem roku 1918, kdy zemi navštívila řada lidí z USA, mezi nimi i sociální pracovnice. Ideu šířila Čs. ochrana matek a dětí, Červený kříž, Sokol, Orel, katolické

spolky i některé ženské komise při politických stranách. „Maminku máme každý jen jednu a je jediná, která nás nesobecky milovala. Děti se cítíme ve dvou stejně jako ve čtyřiceti letech, proto půjdeme slavit pod heslem Hold matkám,“ tak začínala výzva v Českém slově z roku 1924. Noviny zvaly na oslavu do Stromovky, kde se konal jeden z prvních Dnů matek u nás.

Nejvíce se o oslavu Dne matek v bývalém Československu zasloužila Alice Masaryková. Ostatně není divu, protože její otec T. G. Masaryk na svou matku vzpomínal takto: „Matka na mne měla větší vliv než otec... Matka byla chytrá a moudrá... Matka byla zbožná. Ráda chodila do kostela, ale neměla k tomu kdy, protože musela dít na rodinu...“ Matka, která vychovala a vypěstovala ve svých dětech ušlechtilé vlastnosti, zůstávala v minulosti často v pozadí a nepovšimnuta. Proto od samého zrodu tohoto svátku nikdo nepopíral, že by matkám měly být více nakloněny zákony a že stát by měl matkám a dětem hmotně pomáhat. Nejen v tento sváteční den by si každý měl připomenout úctu ke každodenní neviditelné péči matek o novou generaci, pěstovat smysl pro cenu dobrých vztahů mezi mužem a ženou a vytvořit ovzduší dobré vůle.

JiKo, zdroj www.infodomecek.cz

Seniorky oslavily svátek matek s Diakonií

Druhou květnovou neděli se u nás každoročně slaví Den matek. Letos tento svátek připadl na neděli 13. května. Na maminky a babičky nezapomněly ani pracovnice rýmařovské Diakonie, která tento svátek slaví společně se svými klienty. Letošní oslavu připravila ředitelka Diakonie společně se svými zaměstnanci na úterý odpoledne 15. května do sálu Základní umělecké školy. Seniors, mezi kterými nechyběli ani muži (aby jim nebylo smutno, že museli zůstat doma, a také aby si bábníky měly s kým zatancovat), přišel pozdravit starosta města Petr Klouda: „Milé dámy, paní, ma-

minky a babičky, dovolte, abych vás při příležitosti svátku matek pozdravil, popřál hodně štěstí, zdraví a spokojenosti. Chci vám také při této příležitosti poděkovat za to, co jste pro toto město a pro naši společnost vykonaly a některé z vás ještě vykonáte. Chtěl bych rovněž poděkovat paní ředitelce Staňkové a jejímu týmu Diakonie za přípravu dnešní oslavy.“

Na oslavě nechyběly pochopitelně děti. Ty nejmenší z Mateřské školy na Revoluční ulici 30 si se svými učitelkami pro oslavenkyně připravily komponované pásmo písniček, říkanek a tanečků. Snaživost a kouzlo, s jakými děti

Oslava svátku matek v Domě odpočinku ve stáří v Dolní Moravici

Foto: archiv Diakonie Rýmařov

předvedly své vystoupení, byly odměněny potleskem a leckdy i velkorysý shovívavostí, když zrovna nevyšlo vše, tak jak mělo. Nejmenší děti vystřídaly v programu talentované děti navštěvující hudební obor Základní umělecké školy v Rýmařově. Pod vedením učitelky Evy Hradilové a za klavírního doprovodu Lenky Janouškové žáci ZUŠ prezentovali své dovednosti ve zpěvu, ve hře na housle, ale i v samostatných klavírních vystoupeních. Na závěr oficiální části slavnostního odpoledne předaly oslavenkyním pracovnice Diakonie kytičky. K tanci, poslechu, dobré kávičce

a občerstvení zahrála skupina Miroslava Kováče Profil.

Podobnou oslavu Dne matek zorganizovala Diakonie Rýmařov také ve čtvrtek 10. května v Domově odpočinku ve stáří v Dolní Moravici. Babičkám přišly k svátku matek do domova popřát děti z místní mateřské a základní školy, které si pro ně připravily program pod vedením svých učitelů. Sváteční odpoledne se klientům Domova odpočinku ve stáří velice líbilo a těší se již na příští setkání s dětmi. Jejich společnost je vždy potěší, vždyť mateřství má každá žena uchováno ve svém srdci navždy. *JiKo*

Seniorky při oslavě Dne matek v koncertním sále ZUŠ Rýmařov

Aktuálně z města

Radní schválili příspěvky školám a Českému Červenému kříži

V pondělí 14. května se uskutečnilo řádné zasedání Rady města Rýmařova. Radní na něm přijali celkem dvaapadesát usnesení, z nichž pět mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města. Na programu jednání byly zprávy z valných hromad Městských služeb a Spojených lesů a jejich hospodaření za rok 2006 a dále zpráva o osadních výběrech v místních částech Rýmařova. Většinu usnesení tvořily záležitosti majetkové a bytové.

Rada města schválila uzavření Veřejnoprávní smlouvy mezi městem Rýmařov a městem Břidličná o zajišťování výkonu působnosti podle zákona o obecní policii. Radní odvolali podle § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích Ing. Borise Pavlásku z dozorčí rady Městských služeb Rýmařov, s. r. o., v souvislosti s jeho

zvolením za člena rady města a na základě stejného zákona jmenovali za člena dozorčí rady MěS Rýmařov, s. r. o., Romana Vepřeka.

Rada města schválila úpravu Pravidel pro spoluúčast nájemníků na opravách domů formou dohody o smluvním nájemném. (Pozn. redakce: Pravidla otiskneme v celém znění v RH 11/2007).

Rada města schválila poskytnutí příspěvku Střední škole Rýmařov na pořádání 2. ročníku soutěže Běh na Praděd o Pohár starosty města Rýmařova a na pořádání 4. ročníku Čišnického čtyřboje v celkové výši 14 tisíc Kč. Dále schválila poskytnutí příspěvku těžce škole ve výši 5 000 Kč na pořádání školního a oblastního kola soutěže Negativní jevy ve společnosti. Místní skupině Českého Červeného kří-

že schválila rada města poskytnutí finančního příspěvku ve výši 6 900 Kč na zakoupení resuscitační figuríny. Radní dále schválili poskytnutí finančního příspěvku Základní škole Rýmařov na Školním náměstí ve výši 2 000 Kč na uspořádání sociálně-zdravotního kurzu zákyň, 5 400 Kč na realizaci projektu Poznáváme region Rýmařovska a 4 000 Kč na realizaci projektu Svět divadla. Rada města dále schválila finanční příspěvek ve výši 2 500 Kč Soukromé střední odborné škole Prima na uspořádání soutěže Získejme větší znalosti v anglickém a německém jazyce na mezinárodní úrovni. Finanční příspěvek ve výši 4 500 Kč schválili radní Základní umělecké školy Rýmařov na realizaci projektu Afrika.

JiKo

Stanou se Jeseníky vyhledávanou oblastí rekreace a cestovního ruchu?

Na půdě Městského úřadu Rýmařov se v pátek 18. května uskutečnila tisková konference za účelem diskuze o vzniku samostatného turistického regionu Jeseníky. Tím by Jeseníky splnily základní kritérium pro určení turistického regionu používané agenturou CzechTourism. Jak zdůraznil v úvodu konference starosta města Jeseníku Petr Procházka, město Rýmařov bylo pro jednání vybráno s tím, že vyjadřuje určitou symboliku centra cestovního ruchu v Jeseníkách a leží nejbližší politické hranici mezi Moravskoslezským a Olomouckým krajem.

V současné době jsou Jeseníky jako turistická oblast necitlivě rozděleny politickou hranicí dvou krajů, což neumožňuje jednotné řízení a organizaci cestovního ruchu v celém území. Budeme-li považovat cestovní ruch za průmysl, a to z toho důvodu, že je ekonomickým nástrojem, musí být organizován a řízen jednotně v celém regionu. Hlavními činiteli musí být sdružená města, obce a podnikatelské subjekty v cestovním ruchu podporované kraji. Vše ostatní, co se tváří jako

destinační managementy, může pracovat jen na úrovni marketingu a propagace. To byly hlavní myšlenky, které zazněly na páteční konferenci.

Snaha o vytvoření turistického regionu Jeseníků je plně podporována Olomouckým krajem. Na území Jeseníků v olomoucké části působí již osm let organizace sdružující obce a podnikatele v cestovním ruchu. Členem této organizace je i Olomoucký kraj. Snaha o povýšení Jeseníků na turistický region je podporována dotčenými obcemi, podnikateli a nevládními organizacemi i z části Jeseníků ležící v Moravskoslezském kraji. Třináctdesát zástupců různých subjektů ze zmíněného území se letos sešlo na konferenci Jeseníky v neděli 22. února v Horním Městě. Účastníci se jednoznačně dohodli, že je nutné vytvořit jednotný region Jeseníků bez ohledu na politickou hranici a že je nutné příslušné kraje vyzvat ke společné dohodě o vzniku turistického regionu. V současné době Olomoucký kraj připravil dohodu

o spolupráci a předal ji k připomínkování Moravskoslezskému kraji, zatím bez odezvy.

Starosta Rýmařova Petr Klouda se připojil k jednotnému názoru přítomných a podpořil záměr sjednocení turistického ruchu nejen za město Rýmařov a mikroregion Rýmařovska, ale také za Sdružení obcí Rýmařovska, navíc přislíbil, že o této konferenci a jejích závěrech bude podrobně informovat hejtmana Moravskoslezského kraje Evžena Tošenovského. Ten se spolu s náměstkou dostavil do Rýmařova v pondělí 21. května na setkání s vedením města Rýmařova a starosty okolních obcí za účelem projednání problematiky čerpání peněz z Evropské unie. Na konferenci byla zmíněna i potřeba aktualizace propagačních materiálů. Starostka Vrbna pod Pradědem Helena Kudelová upozornila na nedostatky týkající se například pozvánky na vrbenké koupaliště, které ovšem již pět let ve Vrbně neexistuje. Zástupci organizace Jeseníky - sdružení cestovního ruchu Marie Kouřilová a Zdeněk Zeržán přiblížili své sdružení a zároveň podpořili záměr sjednocení turistického ruchu v celé oblasti Jeseníků. Konference se dále zúčastnili Vilém Urbiš, místostarosta města Bruntálu, Pavel Hejsek, starosta Staré Vsi, Zdeněk Jarmar, předseda Euroregionu Praděd, a aktivisté Petr Czašch a Martin Míček.

Přítomní se shodli na dalších důvodech pro ustavení turistického regionu Jeseníků:

1. Jeseníky jsou územím s dostatečně atraktivní turistickou na-

bídkou, je pro ně typický určitý druh cestovního ruchu, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a přitom i odlišuje od ostatních turistických regionů.

2. Území Jeseníků představuje kompaktní celek, který byl takto definován i **usnesením vlády,** která **schválila** územněplánovací dokumentaci **Velkého územního celku Jeseníky,** v němž jsou popsány základní a rozvojové charakteristiky a souvztažnosti Jeseníků, včetně cestovního ruchu, ve vazbě na ochranu a využívání tohoto hodnotného krajinného celku.

3. Centrální horská část s podhůřím vytváří ucelený systém obsluhy cestovního ruchu, který se utvářel po dlouhé historické období, včetně nástupních prostor, obslužných komunikací a dalších infrastrukturních systémů, a je pod „značkou“ **Jeseníky i historicky znám,** obdobně jako turistické regiony Šumava, Český ráj, Krkonoše a další, **a proto by se neměl štěpit.**

4. Dosavadní struktura služeb v rámci Jeseníků je přirozeně provázaná - CHKO Jeseníky, Horskou službou.

5. Významným důvodem pro vytvoření Turistického regionu Jeseníky je i systém podpory turistického ruchu v oblasti služeb a infrastruktury, který může být účinný, jen je-li cílený na konkrétní turistickou destinaci, disponující soudržnými vnitřními vazbami, případně strukturami (zavedeným destinačním managementem) a vztahem k místním podnikatelským i nepodnikatelským subjektům.

JiKo

Významná návštěva

Dotace z EU: na rozvoj obcí 85% podpory unie a 7,5% od státu

Do Rýmařova zavítal na první informační návštěvu hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský. Starostové obcí Rýmařovska se kromě možnosti čerpání peněz z evropských fondů zajímali také o aktuální vývoj ve školství, hovořilo se o problematice lesů a čistíček odpadních vod. Hlavním tématem ale byly evropské peníze - starostové se ptali průběžně financování (to v prvním období našeho členství v EU nebylo možné) a také příslib dotace státu na veřejně prospěšné projekty ve výši 7,5 % nákladů.

„Obce volají po informacích o možnostech čerpání peněz z EU, potěšilo mě, že jsou už spíše připraveny na vědět, jaké objemy peněz přicházejí. Zajímají se o konkrétní programy. Řeší se průběžné financování, protože mnozí žadatelé nejsou tak solventní, aby mohli projekt zaplatit a pak unii naučovat náklady,“ řekl po setkání hejtman Evžen Tošenovský s tím, že pro region je připraveno více než 20 miliard korun pro období 2007-13 (s možností dočerpat peníze ještě v letech 2014 a 15).

První pracovní výjezd věnovaný nejen problematice čerpání peněz z Evropské unie dnes absolvovali hejtman kraje Evžen Tošenovský, jeho náměstci Pavel Lukša a Pavel Drobil a ředitel Úřadu Regionální rady David Sventek. Debatovali se starostkami a starosty Rýmařova a okolních obcí - sešlo se jich v Rýmařově celkem 17. „Rýmařovsko jsme si jako první zastávku vybrali především proto, že je to region s velkými problémy a že lidé tam možná mají pocit, že se na ně trochu ve velké debatě

o příchodu automobilky Hyundai zapomíná, ale není to pravda. V plánu máme přibližně za měsíc další region na Bruntálsku či Opavsku, postupně nás čeká dalších asi dvacet míst v kraji a vždy chceme pozvat starosty přilehlých obcí,“ přiblížil hejtman. Obce dostaly také jakýsi další vysvětlovací manuál přímo jim šitý na míru - tedy scénář možností EU pro obce do 10 tisíc obyvatel. Pro tyto typy obcí jsou připraveny na rozvojové programy celkem 2 miliardy korun. (Už v lednu dostali starostové obcí a měst v kraji na setkání s hejtmanem příručku Malý průvodce velkými možnostmi - manuál možností, jaké má celý kraj. Další čísla pro kraj: Přibližně stejná částka jako pro obce do 10 tisíc je celkově určena pro města nad 50 tisíc a města do 50 tisíc,

v našem kraji se mohou připravit celkem asi na 1 miliardu korun.) První programy se mohou vypisovat až poté, co Česká republika uzavře s Bruslem dohodu

a co bude schválen náš regionální operační program - silniční infrastruktura by měla být vypsána v červnu, další programy v září, obce si na peníze sáhnou poprvé

ci evropských peněz jsme dělali i v prvním plánovacím období. Pro dopravu směrem k vám ale bude nejdůležitější urychlit stavbu dobrého spojení krajského města s Opavou, a to je úkol pro Státní fond dopravní infrastruktury,“ sdělil starostům náměstek hejtmana Lukša.

Velkým problémem pro mnohé žadatele v prvním období po vstupu ČR do EU bylo kofinancování programů (EU proplácela náklady až po dokončení), pro druhé období by pro ně byly nejlepší cestou buď zálohové platby dopředu nebo proplácení ještě neproplacených faktur, méně se už přikláněli k variantě průběžných žádostí o peníze každé tři měsíce v době realizace projektů. „Toto je v jednání, o variantě rozhodnuto není. Jisté je, že je tu závazný příslib státu na spolufinancování všech projektů ve veřejném zájmu (tedy i obcí) ve výši 7,5 %, na některé projekty bude přispívat i kraj. To znamená, že například na modernizaci silnic nebo místních komunikací napojených na další síť přispěje Evropa 85 %, stát dalšími 7,5 %, což bylo dříve jen na žadatel. Ale zase jsou přísnější kritéria právě na to, jestli je projekt ve veřejném zájmu - komerční žádosti se napříště dočkají třeba jen 40 % podpory unie a Evropa dává také přednost komplexnějším rozvojovým programům, ne jednotlivostem,“ upřesnil hejtman Tošenovský s tím, že je třeba peněz maximálně dobře využít, protože taková šance se už opakovat nebude.

Zpracovala Šárka Swiderová,
tisková mluvčí MSK

patrně až v roce 2008. „Rýmařov připraven je, my máme na 60 akcí, které bychom rádi do soutěže o evropské peníze přihlásili, a chceme si sáhnout na maximální peníze. Takže my sami budeme žádat podporu z programů určených pro obce do 10 tisíc obyvatel, budeme žádat jako svazek obcí Rýmařovska a máme programy připravené i pro příhraniční spolupráci s Polskem. Jsme připraveni prakticky ihned některé z programů posílat Úřadu Regionální rady,“ přiblížil starosta Rýmařova Petr Klouda. Starosty zajímaly také krajské programy, především na obnovu silnic II. a III. tříd. „Jen směrem na Bruntálsko a Rýmařovsko by měla jít do modernizace silnic další půlmiliarda, velké rekonstrukce za pomo-

V Rýmařově vznikne sdružení pro pomoc mentálně postiženým

Ve čtvrtek 17. května proběhla ve Středisku volného času Rýmařov informativní schůzka rodičů, příbuzných a přátel mentálně postižených občanů Rýmařova, jejímž smyslem bylo projednat možnost založení místního sdružení pro pomoc mentálně handicapovaným. Podobná sdružení, organizující volný čas a nabízející terapeutické aktivity pro mentálně postižené, v okolních městech již řadu let fungují, Rýmařov zatím nic podobného nenabízí.

Na schůzku se dostavili blízcí osmi mentálně postižených občanů Rýmařova, jako hosté se jí zúčastnili také pracovníci městského úřadu, konkrétně sociálního a školského odboru, a zástupci institucí, které se zabývají prací s dětmi (SVČ a Dětský domov Janovice). Problematika mentálně postižených je jedním z témat komunitního plánování sociálních služeb v Rýmařově, tato cílová skupina má však i v jeho rámci omezenou možnost prosazovat své zájmy, protože dosud není nijak organizována. K řešení této situace měla vést právě informativní schůzka.

Jednání zahájila Anežka Přikrylová, matka mentálně postiženého syna a jedna z iniciátorek schůzky, která požádala jednotlivé ro-

diče a příbuzné handicapovaných dětí, aby přiblížili svou situaci, nastínili nejzásadnější problémy, s kterými se potýkají, a také sami navrhli možná řešení. Z následné diskuse vyšlo najevo, že rodiny dětí s nejrůznějšími druhy postižení, od Downova syndromu, přes různé stupně mentální zaostalosti až po autismus, spojuje jedna a táž potřeba vytvořit v místě bydliště, tedy v Rýmařově, centrum pro mentálně handicapované děti a dospělé, ať ve formě stationáře či prostoru s programem pro volný čas.

Většina mentálně postižených dětí z Rýmařova totiž po ukončení povinné školní docházky, kterou mohou absolvovat na Základní škole, Rýmařov, Školní náměstí (dřívější zvláštní škole), příp. ve speciálním školním zařízení v jiném městě, zůstávají zcela odkázáni na rodinu a ztrácejí kontakt s okolním světem a s kolektivem svých vrstevníků. Výsledkem této izolace je rychlá ztráta ve škole získaných znalostí a dovedností a v některých případech i útlum mentální činnosti.

Někteří rýmařovští rodiče řeší toto vakuum dojížděním do zařízení pro mentálně postiže-

né či chráněných dílen v Bruntále. V souvislosti s každodenním cestováním do dvacet kilometrů vzdáleného města se však potýkají s nemalými obtížemi - finančními, v zimě také zdravotními. Ne všichni handicapovaní Rýmařované jsou navíc schopni cestu do Bruntálu a zpět absolvovat. Během diskuse dokonce zazněla kritika bruntálských chráněných dílen Sagapo, s jejichž službami nejsou někteří rodiče spokojeni.

Na schůzce představila Iva Václavíková, která pečuje o mentálně postiženou dceru, bruntálskou okresní organizaci Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, již je členkou. K tomuto sdružení patří i několik dalších rýmařovských rodičů. V závěru diskuse proběhlo hlasování, jímž byla odsouhlasena myšlenka vytvořit v Rýmařově místní organizaci Společnosti a upevnit tak pozici mentálně postižených Rýmařovanů jak v kontaktu s orgány a institucemi města, tak při získávání finančních prostředků z různých grantů. Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR je totiž součástí organizace s evropskou působností a její členové tak mají šanci získat příspěvky z evropských fondů. Na závěr byl určen čtyřčlenný přípravný výbor ve složení Anežka Přikrylová, Iva Václavíková, Martina Draškovičová a Jarmila Kovaříková. Tento výbor nyní provede registraci sdružení a bude přijímat přihlášky od dalších zájemců (členem sdružení se může stát kdokoliv, komu není lhostejný osud mentálně postižených). Termín příští, tentokrát již ustavující členské schůzky, na kterou se mohou dostavit i další zájemci o členství ve vznikajícím sdružení, byl určen na čtvrtek 21. června (opět v 18.00 v SVČ). Na programu bude volba výboru sdružení a projednání plánu aktivit včetně cílů, o které bude sdružení usilovat. ZN

Odbory MěÚ informují

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Výměna řidičských průkazů: Může nastat kritická situace!

Velká většina řidičů, kteří si musí do konce roku 2007 vyměnit původní řidičské průkazy za nové, s výměnou stále vyčkává. Tito řidiči (s průkazy vydanými do konce roku 1993) se vystavují riziku, že nový řidičák nebudou mít včas, a po Novém roce tak **nebudou smět za volant.**

Situace se stává alarmující, protože z 2332 v Rýmařově evidovaných řidičů, kterých se tato výměna týká, si jich nový průkaz dosud vyřídilo jen 438 (18,78 %). Zbývajících 1894 řidičů - tedy více než osmdesát procent, má na výměnu už jen osm měsíců.

Vystavení nového řidičského oprávnění přitom trvá zpravidla kolem dvaceti dnů a v případě, že úřad bude čelit hromadným požadavkům na výměnu, mohou nastat další komplikace a doba vyřízení se může prodloužit. Nehledě na to, že není ani v silách tiskárny takové množství během krátké doby zvládnout.

Výměnu řidičských průkazů nařizuje zákon. Podle § 134 odst. 2 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, musí být do 31. prosince roku 2007 provedena výměna všech řidičských průkazů, které byly vydány v období **od 1. července 1964 do 31. prosince 1993.**

Řidiči evidovaní v Rýmařově mohou provést výměnu řidičských průkazů na odboru dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově (budova na ul. 8. května - naproti RD Rýmařov, II. patro, č. dveří 310) - žadatel vyplní žádost a předloží jednu barevnou průkazovou fotografii (35x45 mm). Výměna je osvobozena od správního poplatku (nedochází-li současně ke změně údajů zapisovaných do řidičského průkazu).

Jiřko a J. Ondrášek

Úřední dny:

po	8.00 - 17.00
st	8.00 - 17.00

Přestávka: 11.30 - 12.30

**Mimo úřední hodiny
doporučujeme dohodnout si
návštěvu telefonicky předem.**

Základní pracovní doba:

po	8.00 - 17.00
út	8.00 - 14.00
st	8.00 - 17.00
čt	8.00 - 14.00
pá	8.00 - 13.30

Přestávka: 11.30 - 12.30

Připomínáme si

Před 70 lety odešel na věčnost hrabě František Harrach

Pracovníci Městského muzea Rýmařov a Muzea ve Velkém Meziříčí společně se zástupci obou měst navštívili obec Netín, která leží nedaleko Velkého Meziříčí a kde stojí důstojná hrobka Harrachů, Lobkovců a Podstatzkých. Zde se v pondělí 14. května uskutečnil pietní akt k 70. výročí úmrtí významného šlechtice Františka Harracha, který žil a působil i u nás.

„Přicházíme, abychom se s láskou a nesmírnou úctou sklonili před památkou na velkého člověka, skvělého krajana a hluboce věřícího křesťana pana Františka hraběte Harracha, který opustil naše slavné údolí právě před sedmdesáti lety. Laskavý, tolerantní a velkorysý šlechtic krve i ducha, bezmezně oddaný své zemi, pocházel z janovické větve starobylého českého rodu, který se velmi pozitivně zapsal do historie našeho státu a všech jeho obyvatel,“ řekl při pietním aktu Jiří Karel z rýmařovského muzea, který dále vyzdvihl fascinující dosah Harrachovy osobnosti a široký obzor zájmů a činností, z nichž každé dokázal věnovat maximum sil. Byl řádným členem Čs. zemědělské akademie, zároveň praktickým i teoretickým, podílel se i na vývoji předválečného rybníkářství a vynikal též v lesnictví jako znalec a dokonalý hospodář, jak dodnes prokazují rozsáhlé a zdravé lesní porosty na Janovicku i Velkomeziříčsku. „Jsme si vědomi, že jejich důslednou ochranou a péčí dokázal uchovat nejen na Rýmařovsku, kdysi zemi tkalců a horníků, už poslední bohatství chudého kraje, jež dodnes přináší užitek a lidem práci. Zasloužit si za to náš nesmírný dík,“ pokračoval ve výčtu Harrachových pozitivních kroků Jiří Karel.

V činech Františka Harracha jako bychom tušili, co bývá dnes tak vzácné, nikdy nehledal rychlý úspěch, ale každý krok moudře vážil a směřoval do budoucnosti. Jeho činy vedla víra, že mu zděděný majetek propůjčil Pán, aby s ním odpovědně hospodařil ve prospěch ostatních. Možná jeho osobní filosofii trochu ovlivnily též myšlenky humánního a harmonického buddhismu, který poznal v Indii, již si velmi oblíbil na svém častém putování po cizích zemích. Nesmírnou úctou společností si získal již za svého života rozsáh-

lou charitativní činností a její štědrá podporou. Maltézský rytíř stál u zrodu řady spolků, jež daleko předběhly dobu a mnohé z nich nedošly svého naplnění dodnes. Vzpomeňme Spolek pro povznesení Albánie, Rakouskou ligu proti obchodu se ženami, Spolek na podporu chudých studentů či katolickou instituci Velehrad. Výsoce erudovaný odborník si uvědomoval potřebu stálého vzdělávání a propagoval jej též ve všech oblastech. Jako člen spolku Živa se zabýval ochranou zvířat a byl též dopisovatelem stejnojmenného časopisu, který vychází dodnes.

„Přející mecenáš podporoval velkomeziříčský pěvecký spolek Hlahol i tělovýchovné organizace Orel a Sokol, ale neuzavíral svou ruku ani regionálním německým organizacím obdobného zaměření na Janovicku. Od vzniku republiky se stal aktivním činovníkem Čs. Červeného kříže. Velmi citlivě zavedl administrativu v jazycích, jimiž hovořili lidé na jeho majetcích včetně českého jazyka,“ řekl Jiří Karel, který dále doplnil výčet prospěšných Harrachových aktivit. Plným právem si jeho činnosti povšiml i Vatikán a papež Pius XI. jej vyznamenal za humanitární činnost jako jednoho z mála Evropanů Řádem sv. Silvestra. „Lidé, kteří jej znali třeba jen vzdáleně a kteří žili na majetcích rodiny či v okolí, jej milovali. Vážili si jej stejně Němci z Janovicka jako čeští Horáci na Velkomeziříčsku a později své city přenesli na jeho dcery, žel jen na pár let,“ poznamenal Jiří Karel.

Hrabě František Harrach měl velkou slabost pro umění, byl úctyhodným znalcem i vášnivým sběratelem. Cenné sbírky umění či muzejní nikdy neskrýval před veřejností, ale nabízel je k zhlédnutí všem zájemcům bez rozdílu postavení. Velice si vážil literárního bohatství, jež soustředil ve svém rozsáhlém knižním fondu, a sám byl též literárně činný: vydal několik sbírek poezie, zabýval se dramatem a velmi cenné jsou i jeho cestopisy či korespondence s dalšími osobnostmi doby, politiky, duchovními, státníky, umělci, akademickými hodnostáři či významnými odborníky.

„Ačkoli politická scéna nebyvala

jeho prioritou, hájil zájmy obyvatel země na Moravském zemském sněmu a do víru veřejného dění byl neustále vtahován. Spolupráce s nešťastným následníkem rakouského i českého trůnu a odpůrcem válečných řešení jej nakonec přivedly až na hranici smrti, když se odvážně snažil chránit vlastním tělem arcivévodu a jeho choť před nesmyslnými výstřely mladistvého fanatika. Zde doslova položil ruku na tep světových dějin, neboť právě tato událost spustila hrůzy světové války, jež mu byla zcela cizí a nemyslná jako každé lidské utrpení,“ zaznělo dále z úst historika Jiřího Karla. Je neuvěřitelné, co vše dokázal vitální aristokrat ve svém životě stihnout, ačkoli po celý život zápasil s nepříjemnými zdravotními potížemi, jimž nakonec 14. května 1937 v jihlavské nemocnici podlehl. Snad Boží milost nedovolila, aby musel znova prožít ještě děsivější válku, ohrožení a pronásledování svých nejbližších.

„Zanechal po sobě nehynoucí památku a nikdy mu nebudeme moci být dostatečně vděční za ohromné dílo, které zanechal naší zemi i nám. Nikdy nezapomeneme!“ těmito slovy ukončil Jiří Karel svou řeč v kapli hrobky Harrachů v Netíně u Velkého Meziříčí. Následovala krátká zádušní mše, kterou sloužil P. Petr Ambrož. V kryptě položili zástupci Rýmařovska věnec k rakvi Františka hraběte Harracha. Pietního aktu se zúčastnila rodina Podstatzkých-Lichtensteinů z Prussinovitz, vnuci a právnicki hraběte, za město Rýmařov Bc.

Leona Pleská, vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Rýmařov, Božena Filipová, členka zastupitelstva města Rýmařova, Dáša Vogelová, představitelka Osadní rady Janovice, a Pavel Hejsek, starosta Staré Vsi, dále starosta a místostarosta Velkého Meziříčí, zástupci pracovníků meziříčského městského muzea a Mgr. D. Schallner, který akci inicioval. Delegace pak navštívila s muzeem i zámek včetně soukromé části, kde byla velmi mile přijata a pohostěna panem Janem Nepomukem hrabětem Podstatzkým, jeho ženou Anitou de Longeril a syny. Později delegaci přijal starosta Velkého Meziříčí. Na společném obědě a po něm pak měli všichni příležitost dlouho hovořit ve velmi srdečné atmosféře se starým panem Janem Podstatzkým, jeho sympatickou sestrou Marií a jeho synem, historikem, který se zabývá sektami středověkého Španělska. Jedná se o nesmírně milé, otevřené, velkorysé, přátelské a laskavé lidi, kteří jsou šťastni, že se po dlouhé a únavné pouti po mnoha cizích zemích opět vrátili z emigrace aspoň na sklonku života domů. Přišli s láskou a bez křivdy v duši. Příslušníci jednoho z nejstarobylejších rodů naší země se vždy považovali a považují za Čechy. Byli velmi dojatí návštěvou z Rýmařovska a poctou svému velkému předku Františkovi Harrachovi, který jako by znovu ožíval v jejich slovech, postojích i jednání.

Z podkladů Mgr. Jiřího Karla zpracoval JiKo

Hrabě Jan Podstatzký a hraběnka Anita de Longeril v rozhovoru se zástupkyní Rýmařova Boženou Filipovou Foto: archiv MěÚ Rýmařov

Štafeta

Známé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Alena Jurášová se ptá Lýdie Švédíkové

Proč jsem si ji vybrala?

Je to člověk, se kterým se cítím hluboce spřízněna. Ať již společným zájmem o pohyb, tak i radostí z toho, že můžu něco udělat pro druhé. Je upřímná, stále pozitivně naladěná. Navíc ji vždy zahlednu proběhnout městem a nemám šanci ji zastavit a zeptat se jí, jak se má.

Co tě vedlo k podnikání v oblasti sportu a zdravého životního stylu?

Sport je od dětství mým velkým koníčkem, na základní škole jsem byla úspěšnou závodnicí, na střední škole ve výběru atletických talentů a od roku 1976 se aktivně podílím jako cvičitelka a trenérka na rozvoji sportu v Rýmařově.

A zdravý životní styl? Ten hodně souvisí s pohybem - lidé, kteří rádi sportují, většinou nemají ke zdravotnímu životnímu stylu daleko. Proto se snažím lidi získat

nejdříve pro pohyb.

Možná to bude znít jako pohádka, ale když jsem byla malá, přála jsem si mít vlastní tělocvičnu a být trenérkou - založením Studia Sport a zdraví jsem si tento dětský sen splnila a od roku 1991 kraluji všem Berušským, velkým i malým, ve své malé tělocvičně. Věřím, že když člověk pevně kráčí za svými sny a neskládá zbraně po každé prohře, tak se mu sny vyplní.

Věnuješ se práci s mládeží. Jaký máš názor na dnešní mládež? A co bys ještě udělala, abys získala více mladých lidí pro sport?

Můj názor je, že dítě se vždy narodí čisté, jako nepopsaný list papíru, a záleží hodně na rodičích, co na tento list napíší. Chtěla bych oslovit rodiče: Vedte děti k pravidelnému sportování. Dobře vedený sportovní trénink nejenže upevňuje zdraví dětí, ale také rozvíjí jejich kladné charakterové vlastnosti.

Pomáháš hlavně ženám změnit životní styl a dělat něco pro své zdraví. Co bys poradila všem těm, kteří chtějí vypadat dobře?

Jak jsem již jednou řekla, zdravý životní styl začíná pohybem. Doporučuji: Co nejvíce chodte, občas běhejte a místo drahých krémů a přípravků na hubnutí si kupte permanentku do cvičení. Místo výletů autem jezděte na kole, místo sezení u televize si zajděte na hory nebo zaplavat. Nevěřte klamavým reklamám

a začněte žít zdravě - nevíte jak?

Poradte se. A nezapomeňte, že úplně každý člověk vypadá dobře, když se usmívá, má dobrou náladu a rozdává ji druhým lidem.

Jaké doporučuješ pohybové aktivity kromě aerobiku a posilování?

Doporučuji všestrannost - kombinovat aerobní formy cvičení, posilování, strečink, relaxaci a doplňovat regenerací. Jaký druh sportu si vyberete, záleží na vás. Lidé dělají často chybu, že provozují jen jeden sport, kterým zatěžují tělo jednostranně, někdy i nesprávně, což může vést ke zdravotním potížím. Poradte se, ne každý sport je pro každého vhodný.

Znám tě jako osobu, která je neustále v pohybu. Umíš vůbec relaxovat? A jak relaxuješ?

Je pravdou, že moc času na odpočinek mi nezbyvá - určitě nedodržuji pravidlo 8-8-8. Ale moje práce mě těší, takže se necítím často unavená. Když se přece únava a přepracování dostaví, tak relaxuji různě, většinou aktivně - jezdím na kole, běhám v přírodě, hraju na klavír, čtu knížku, učím se anglicky a někdy jen tak ležím na gauči a třeba koukám na televizi - podle toho, jak se cítím. Většinou když potřebuji relaxovat, vyhledávám samotu, protože lidmi jsem obklopena denně.

Co v Rýmařově postrádáš?

Docela se mě jako rýmařovského rodáka dotkl úpadek naší nemocnice. Mrzí mě například, že

v Rýmařově se už vůbec nikdo nenarodí a také že lidé musí dojíždět za lékařskou péčí do jiných měst.

Koupaliště, to je asi největší bolest Rýmařova - ráda plavu a chtěla bych se ještě dočkat pořádného rýmařovského koupaliště.

Jaké hodnoty jsou v tvém životě nejdůležitější?

Rodina, láska k bližnímu, přátelství, zdraví.

Dobrá rodina a věrní přátelé jsou více než peníze. Když kolem sebe

budete rozsevat nezištnou lásku, věřte, že se vám to vrátí nečekaně a v pravou chvíli. A když jste k tomu všemu ještě zdraví, tak máte více štěstí, než si můžete přát. Tímto bych chtěla poděkovat své rodině, svým přátelům a všem lidem za vše, co pro mě v životě udělali, a za to, že mě dokázali podřít v nejtěžších životních situacích.

Příště: Lýdie Švédíková se bude ptát Aloise Šimka.

Zpravodajský servis ve zkratce

Galerie U Halouzků: Největší betlém světa získal diplom Světového sdružení betlémářů v Římě

Na slavnostním otevření největšího vyřezávaného betlému na světě s postavami v životní velikosti a současně k jeho zapsání do Guinnessovy knihy rekordů pozval do Jiráčkova na Rýmařovsku své přátele a známé jeho tvůrce a majitel Pradědovy galerie Jirí Halouzka. Monumentální betlémový komplet obsahuje nyní více než 140 figur a stále roste.

Světové sdružení betlémářů se sídlem v Římě se rozhodlo udělit diplom řezbářům a sochařům Jiří-

mu Halouzkově za vyřezání ve světě unikátního obřího betlému. Současně byly betlém a další výjimečné dílo mistra Halouzky, socha medvěda vysoká 420 cm a vážící 3 tuny, vyřezaná během jednoho dne z jednoho kusu dřeva, zapsány do české Guinnessovy knihy rekordů a kuriozit.

Po tomto slavnostním ceremoniálu se všichni přítomní odebrali na prohlídku Pradědovy galerie. Těm, kterým by připad-

ný tělesný handicap neumožnil 1,2 km dlouhou trasu galerie absolvovat pěšky, nabídl hned v úvodu pan Halouzka možnost nastoupit do elektromobilu, vozítka, na které bez problémů najede i invalidní vozík.

Přestřížením slavnostní stuhy vstoupili návštěvníci do největšího vyřezávaného betlému na světě. Impulsem k jeho vyřezání bylo osobní setkání řezbáře s papežem Janem Pavlem II. v roce 1988. V současné době obsahuje 143 soch a jejich počet není konečný. Tato nevidaná podívaná se nachází pod oblohou, na které je zachyceno postavení hvězd v den narození Ježíše Krista. Jejím autorem je malíř Pavel Šlechta.

„Podobně jako housle by měly mít i betlémové figurky svou duši, proto je tvořím vždy z jednoho kusu dřeva, zásadně je neslepuji. Na svá díla používám dřevo všech stromů rostoucích v okolních Jeseníkách, například jeřáb, topol, ale i dub. V souboru nechybí kromě tradiční svaté rodiny nebo tří králů či andělů také mnoho dalších lidských postav i zvířat včetně velblouda,“ vysvětluje mistr. Jiřkovský betlémař

na vzniku nových doplňků pracuje průběžně po celý rok.

Další zastávka byla u čtyřmetrové sochy medvěda, která je součástí dětského koutku. Slouží zároveň jako průlečka a současně s houpačkami jistě potěší nejmenší návštěvníky galerie. Zajímavostí jiřkovské Pradědovy galerie je také největší česká vyřezávaná socha Praděda či

největší vyřezávaný obraz, který má rozměry pětkrát dva metry. V současné době mistr však pracuje na obraze o rozměrech 2 x 36 m s osmnácti výjevy z českých dějin.

Vřelý vztah ke dřevu a k přírodě vůbec dýchá na návštěvníky při procházce galerií na každém kroku. Nejen jezírko plné ryb s ekologickou kořenovou čističkou, která pracuje na principu přečerpávání znečištěné vody z rybníčku přes kořeny rostlin, které se živí kalem, vodu filtrují a vrací zpět do rybníčku, ale také výběhy pro srnky, daňky a koně, jejichž chov majitel neustále rozšiřuje, jsou toho důkazem. K celkové příjemné atmosféře přispěl mimo jiné závěrečný raut s bohatým občerstvením. Kdo si udělal v pátek 18. května čas na prohlídku této skvostné galerie, byl jistě nadšen uměním a velkým kusem práce pana Halouzky, jehož dílo určitě přispěje k větší návštěvnosti našeho půvabného, avšak turisty zatím málo vyhledávaného kraje. Neváhejte a navštivte Pradědovu galerii U Halouzku v Jiřkově nedaleko Rýmařova. Poskytnete vám i vašim dětem zajímavou podívanou. *Hana Pavlásková*

Zdravotnictví

Předepisování dopravy pacienta

Dle platných právních předpisů lze dopravu sanitkou pacientům předepsat pouze za následujících podmínek:

1) Nárok na přepravu

Doprava bude indikována ze zdravotních důvodů. Tzn. musí existovat důvody, proč pacient nemůže použít hromadného dopravního prostředku. Typické důvody pro použití sanitky jsou:

- zmenšená hybnost pacienta (chůze o berlích, nedokáže nastoupit do autobusu, neujde vzdálenost k zastávce autobusu...), situace, kdy je dle charakteru onemocnění nutná určitá poloha anebo klidový režim;
- dezorientace (pacient by nedokázal vystoupit na správné zastávce a netrefil by do nemocnice, zdravotního zařízení);
- psychická alterace, kdy pacient

ohrožuje své okolí nebo sebe a forma jeho chování neumožňuje dopravu běžným způsobem;

- stav pacienta neumožňuje běžný kontakt s okolím (poruchy imunity);
- klinické stavy, febrilní stavy, závratě, teploty...

Není tedy možné předepisovat sanitku jen proto, že pro pacienta je to daleko, je na to zvyklý, vyžaduje to atd. Nemůžeme poskytovat sanitku jako sociální službu. Zdravotní pojišťovny toto neuhradí.

Předepsat dopravu je oprávněn lékař odesílajícího zdravotnického zařízení. I u plánovaného kontrolního vyšetření vypisuje žádanku ke zdravotnímu transportu lékař toho smluvního zařízení, které o kontrole rozhodlo. To platí v případě, že je zjevné, že se zdravotní stav pacienta nezmění a bude i v ter-

mínu kontroly zdravotní doprava nezbytná.

2) Místo přepravy

Lze předepsat dopravu jen do nejbližšího zdravotnického zařízení, které je schopno danou péči poskytnout. Protože existuje svobodná volba lékaře, není možné bránit pacientovi, aby si zvolil vzdálenější pracoviště. Pak je ale ze zdravotního pojištění hrazena přeprava jen do vzdálenosti k nejbližšímu pracovišti.

3) Doprovod pacienta

Dle metodiky VZP: „Doprovodem pacienta se rozumí doprovázející osoba, která není členem posádky vozidla a její přítomnost je s ohledem na zdravotní stav pacienta nutná pro následující ošetření a vyšetření ve zdravotnickém zařízení.“

Indikovat doprovod pacienta je

možné pouze pro osobu, která má podat lékaři vysvětlení týkající se zdravotního stavu pacienta. Např.: pacient není schopen předat lékaři informaci o tom, jaké má potíže či jaké bere léky. Touto osobou může být ošetřující personál či člen rodiny. Dále je možný doprovod u dětí do 15 let a držitelů průkazů ZTP/P. Není přípustný doprovod při propuštění z hospitalizace, při návratu z vyšetření... Zde již nemůže být řeči o nějakém podání vysvětlení. Není možné indikovat doprovod jen na přání rodiny. Samozřejmě je možno přepravit člena domácnosti na jeho žádost, ale jako samoplátce. Toto není hrazeno ze zdravotního pojištění.

Bc. Marcela Matušů,
manažer marketingu

*Podhorské nemocnice, a. s.,
pracoviště Bruntál*

Kardiologickou ambulanci v Bruntále vede specialista z Nemocnice Podlesí

Kardiologickou ambulanci interního oddělení Podhorské nemocnice v Bruntále vede od počátku dubna specialista z Nemocnice Trinec-Podlesí MUDr. Bronislav Holek. Jde o vzájemné propojení v rámci skupiny AGEL (dříve Euromednet), kdy je ze specializovaného centra koordinována činnost odborného pracoviště v jiné nemocnici. Pro pacienty Podhorské nemocnice to má celou řadu výhod, rychleji se dostanou k diagnóze a rychleji se zahájí jejich léčba, zkrátí se čekací

lhůty a zvýší jejich komfort.

Kardiologická ambulance svou činností pokrývá všechny oblasti neinvazivní kardiologie, provádí specializovaná vyšetření, například echokardiografii, Holterovské EKG monitorování a další. Její činnost se díky specialistovi z Nemocnice Podlesí mohla ještě rozšířit. V ambulanci nyní probíhají kontroly pacientů po specializovaných výkonech, například po koronarografiích a angioplastikách, po kardiologických operacích či po arytmiologických vyšet-

řeních. „Pacienti nemusí složitě cestovat do centra, kde proběhl výkon, mají tak zajištěn lepší komfort, přitom jejich zdravotní stav posuzuje kardiolog specialista,“ vysvětlil primář interního oddělení Podhorské nemocnice MUDr. Petr Opletal.

Ambulance poskytuje konzultace, léčbu a vyšetřuje pacienty s nejzávažnějšími kardiologickými onemocněními, zajišťuje servis pro oddělení, ale i lékaře ze spádové oblasti. Kardiolog z ambulance zařizuje také případné zákroky

pacientů v Nemocnici Podlesí, což znamená zkrácení čekacích lhůt, přesnější indikaci a rychlejší péči. „Ambulance se podílí na konzultační kardiologické činnosti v rámci interního oddělení, to považují za zvýšení úrovně péče o pacienty našeho oddělení. Práce kardiologa ze specializovaného centra v naší nemocnici je v tomto směru nadstandard, jeho odborná úroveň a možnosti jsou vysoké,“ dodal primář MUDr. Petr Opletal.

Simona Součková, tisková mluvčí

Školství

Gymnasium triumphans

Zvolna se blíží konec školního roku, a to je vždy dobrá příležitost k bilancování, k přemýšlení o tom, co se podařilo více, co méně, k hodnocení toho, nakolik se naše představy a přání kryjí s realitou. Je jisté ještě brzy na vynášení definitivních soudů, ale přesto můžeme již nyní konstatovat, že z hlediska plnění vzdělávacích cílů našeho gymnázia patří letošní školní rok k velmi úspěšným. Tento článek si proto klade za cíl seznámit rýmařovskou veřejnost alespoň s některými fakty, která nás k danému soudu vedou.

Naši studenti se již po několik desetiletí zapojují do naukových a poznávacích soutěží v humanitních i přírodovědných oborech, stejně jako do soutěží sportovních či uměleckých. Letos su-

verenně prokázali, že patří k nejlepším v okrese, někteří z nich zabodovali i v krajském měřítku. Zde jsou jejich výsledky:

Na úrovni okresu získala Barbora Kopečková z kvarty 1. místo v matematické olympiádě kategorie Z9, Tomáš Svojanovský z téže třídy 2. místo, Andrea Dolníčková ze sekundy 1. místo v kategorii Z7, Radomír Šemnický a Tereza Štefková ze sekundy 3. místo v téže kategorii, Vendula Kročilová z primy 1. místo v kategorii Z6, Tereza Bajcarová z primy 3. místo v téže kategorii. Ve fyzikální olympiádě získala Barbora Kopečková 3. místo v kategorii E, Michaela Matulová z tercie 5. místo v kategorii F. V zeměpisné olympiádě získal 5. místo v kategorii A Jakub Cíleček z primy, 1. místo v katego-

rii B Tereza Štefková ze sekundy, 5. místo v kategorii C Alexandra Kunčíková z tercie.

Saša dále získala v olympiádě z jazyka anglického 2. místo v kategorii 2B, třetí příčku obsadila Tereza Štefková. Také kategorie 3 se stala doménou rýmařovských gymnazistů - Marian Hlavica ze septimy získal 1. místo, jeho spolužák Adam Matuška 2. místo.

Ani mateřský jazyk nečinil studentům problémy - v kategorii 1 získala Barbora Kopečková 3. místo, v kategorii 2 zvítězila Ludmila Ondrašíková ze septimy, Marta Merková z oktávy obsadila 4. pozici.

Florbalový tým gymnázia získal 1. místo v turnaji rýmařovských středních škol; v soutěži „Negativní jevy ve společnosti“ zvítězila v literární části se svými básněmi Markéta Petrošová ze 4. ročníku, v části výtvarné obsadila 1. místo Jana Štolfová ze sexty, místo druhé patří Regíně Čtvrtlíkové z kvinty.

Největším úspěchem na úrovni kraje se do zajista stalo skvělé 4. místo Mariana Hlavici v olympiádě z anglického jazyka (kategorie 3) a 4. místo Terezy Štefkové v zeměpisné olympiádě. Marta Merková obsadila 7.-8. místo v olympiádě z českého jazyka - kategorie 2, Ludmila Ondrašíková se umístila na 15.-16. místě. V kategorii 1 patří 10.-

11. místo Barboře Kopečkové. V chemické olympiádě připadlo Barboře 11. místo, Lence Přidalové z kvarty 26. místo. Jitka Ježková z kvinty se stala úspěšnou řešitelkou krajského kola v matematické olympiádě - kategorie C, Barbora Kopečková obsadila 8.-10. místo v kategorii Z9. Mezinárodního úspěchu dosáhly dvě studentky kvinty - Romana Vašková a Sylva Ondrášková, jejichž výtvarná díla byla vřazena do putovní výstavy „Manifesta! Karikatury a ilustrace k Chartě základních práv EU“ a momentálně objíždějí celou Evropu.

Ani naši letošní maturanti nezažili, Lucie Linhartová z oktávy složila mezinárodní jazykovou zkoušku z angličtiny „First Certificate in English“ s hodnocením „A“, které získá pouhých 8 % všech uchazečů, Kristýna Šafářová z oktávy úspěšně složila obdobnou zkoušku z němčiny - „Zertifikat in Deutsch“ na Goethe Institut, další 4 studenti se této zkoušky zúčastní v červnu.

Vedení školy touto cestou děkuje jak všem studentům za vzornou reprezentaci školy a skvělé výsledky, tak jejich pedagogům za čas a kvalitní přípravu. Společně se nám podařilo dokázat, že i v současných obtížných podmínkách naše škola pracuje naplno a podává špičkové výkony. *Vedení Gymnázia Rýmařov*

Staatsfachschnule für Seidenweberei (budova současného gymnázia) r. 1927

Mladí svářeči se utkali o Zlatý pohár Linde

Mezinárodní soutěže žáků středních škol ve svařování Zlatý pohár Linde ve Frýdku-Místku jsme se zúčastnili již třikrát, a to vždy s velmi dobrými výsledky. Kdo my? Přece žáci Střední školy Rýmařov, oboru Opravář zemědělských strojů.

Někdo si řekne svařování..., ale to není jen slůvko, to jsou hodiny práce s kuklou na hlavě, zástěrou na těle a rukavicemi na rukou. A nejen to. Svářeč nemůže umět jen prakticky svařovat nějaký svár. Musí ovládat i technologii a bezpečnost práce ve svařování. A co víc. Soutěže se může zúčastnit jen žák, který úspěšně absolvoval kurz ve svařování se závěrečnou státní zkouškou.

Tím vším jsme si museli projít, než některé z nás škola vyslala na soutěž. Letošní ročník se ko-

nal koncem dubna na Střední škole strojírenské a dopravní ve Frýdku-Místku. Každá škola mohla vyslat jen jednoho zástupce pro danou kategorii.

A jaké byly výsledky? V kategorii svařování obalovanou elektrodou se Radek Tobiáš (žák II. ročníku oboru Opravář zemědělských strojů) umístil na sedmém místě z celkového počtu 27 zúčastněných škol. V kategorii svařování v ochranné atmosféře se David Chovanec (žák III. ročníku oboru Opravář zemědělských strojů) umístil na desátém místě z celkového počtu 47 škol. A že to byl úspěch? To je jasné. Předseda České svářečské společnosti ANB se vyjádřil pochvalně o kvalitě svářečských prací a při závěrečném hodnocení a vyhlášení výsledků si ne-

nechala ujít příležitost pozdravit se s mladými svářeči ani náměstkyně hejtmana MS kraje PhDr. Jaroslava Wenigerová, která vyzdvihla potřebu dělnických profesí strojírenského typu. Staří odcházejí do důchodu

a mladých se nedostává.

Co to pro nás znamená? Naši školu už navštívilo několik firem, aby udělaly nábor do profese opraváře, takže i možnost povolání v této oblasti se jeví jako perspektivní. *Žáci SŠ Rýmařov*

Foto: archiv SŠ Rýmařov

ZUŠ Rýmařov

zve na koncert Ireny Budweiserové

**7. června 2007
v 19.00**

**v kapli
V Lipkách**

**(Vstupné dobrovolné
bude použito mimo jiné
pro rýmařovskou farnost
a Dětský domov Janovice)**

Irena Budweiserová

Irena Budweiserová je známá především jako členka legendárního Spirituál kvintetu, v němž působí od roku 1980 s kratší pauzou dodnes. Vystudovala zpěv na konzervatoři v Praze u Aleny Pařízkové a Ladky Kozderkové. Od konce 80. let začala vedle působení ve Spirituál kvintetu spolupracovat např. s jazzovým pianistou Ludkem Švábenským, kontrabasistou Vitem Fialou či klavíristou Petrem Maláskem. V roce 1993 vyšlo její první sólové album *Blue Soul*, další následovala v letech 1996 (*Moment*

s kytaristou Janem Žáčkem a *Svlíkání z kůže*). V roce 1998 vznikla její doprovodná kapela Fade In, s níž Irena Budweiserová zpívá a hraje na perkuse. V roce 2000 společně natočili album *Korýši času*, o tři roky později vzniklo autorské album *Někdy si připadám jak pták*. Zatím poslední sólový projekt složený ze spirituálů a gospelů byl natočen roku 2005 pod názvem *Nobody's fault...* Kromě Spirituál kvintetu a kapely Fade In vystupuje Irena Budweiserová s klasickým kytaristou Vladis-

lavem Bláhou. Jejich repertoár tvoří španělské lidové písně, tradicionály a skladby významných kytarových autorů. Irena Budweiserová od roku 1992 hraje také v muzikálech autorské dvojice Zdeněk Merta a Stanislav Moša, která ji obsadila do her *Sny svatojánských nocí*, *Bastard*, *Babylon* a *Svět plný andělů*. Vystupuje také v muzikálu *Romeo a Julie* skladatele Borise Urbánka a libretisty Jarka Nohavici, který se hraje částečně na pódiu a částečně na ledové ploše.

V kůži ... vozíčkáře aneb Bariérový Rýmařov

Tématem našich reportáží *V kůži...* byly doposud běžné profese, se kterými se můžeme setkat každý den. Mají své skryté kouzlo, ale ne vždy si uvědomujeme jejich nezbytnost. Od tohoto vydání se však budeme v reportážích věnovat i zajímavým a potřebným lidem, kteří jsou něčím výjimeční. Přičemž výjimečnost v tomto případě nebude měřena dosaženými úspěchy ani získanými medailemi. Výjimečnost těchto lidí bude vyjádřena zcela prozaicky tím, čeho dosáhli vlastním sebezapřením, odříkáním, mnohdy ztrátou

přátel a nežádka i nepochopením okolí. Každý z nás alespoň jednou v životě potřeboval pomoc bližního, mnohdy úplně neznámého člověka. Lidé, o kterých bude řeč tentokrát, jsou většinou na pomoc druhých a celé naší společnosti odkázáni neustále. Bez cizí pomoci by se prakticky nemohli obejít. I když si to nechťejí, alespoň někteří, vůbec připustit. V dnešní reportáži dáme prostor lidem, jejichž handicap jim přikl rolí „vozičkářů“, chcete-li spoluobčanům upoutaných na invalidní vozík nebo křeslo.

Podle slov předsedy místní organizace Svazu tělesně postižených v Rýmařově Františka Urbaníka je v našem městě osm registrovaných vozičkářů. Zajímalo nás, jaké problémy musí lidé upoutaní na invalidní vozík řešit při vyřizování každodenních záležitostí, ať se jedná o návštěvu úřadů, institucí, zdravotních zařízení, nakupování v obchodech či o návštěvu kulturních nebo společenských akcí. Za tím účelem jsme oslovili Borise Čermáka z Rýmařova a Petra Švédíka z Velké Štáhlé. Oba jsou nuceni používat invalidní vozík, buď částečně, nebo trvale.

reportáž

Přicházím na smlouvanou schůzku k okálovému domku zelenavé barvy na Opavské ulici. Už jsem očekáván. Krátké přivítání manželů Čermákových, sedáme si na terasu jejich domku a začíná vyprávění, při kterém se člověk dovídá informace, které by mu nikdy ani nepřišly na mysl. „*Nejsem odkázaný jen na vozík, mohu se i krátce projít doma nebo na zahrádce s francouzskými berlemi. Pokud musím ale dál, vozík potřebuji. Manželka mi dokáže pomoci se zařizováním nejnужnějších věcí, takže pokud nemusím, tak ani nechodím někam daleko,*“ svěřil se Boris Čermák.

Co mu schází nejvíce? Kvalitnější služby v rámci dopravy do vzdálenějších zdravotnických zařízení nebo jen obyčejný převoz k lékaři. „*Auto mám, příspěvek na dopravu dostanu, ale manželka nemá řidičák a já už oprávnění k řízení vozidla nedostanu. Chybí mi někdo, kdo mě odveze v určitou hodinu někam, tam na mě počká a zase mě přiveze zpátky,*“ posteskl si pan Čermák a dodal, že to je ještě malý problém,

ale pokud potřebuji do zdravotního zařízení ve vzdálenějším městě, je to záležitost na půl dne. A to jen tak někoho nesežene. „*Víte, například v Ostravě funguje velmi dobře dopravní služba pro vozičkáře, pochopitelně za úplaty. A o tom to je. Pokud my dostáváme určité příspěvky, které by se daly použít na tyto dopravní účely, tak proč ne,*“ uvažuje nahlas Boris Čermák, který dále říká, že si nechce připadat, že někoho v souvislosti s dopravou obtěžuje. A také si není jist, zda vůbec podobná služba v Rýmařově existuje.

Některá kola u invalidních vozíků se musí hustit až na sedm atmosfér, některá kola jsou bezdušová s takzvanou plnou gumou. V případě vozíku pana Čermáka je potřeba kola hustit, ale nikde není veřejně dostupný výkonný kompresor, který by požadované atmosféry zvládl. „*Čerpačka na Opavské zvládne tak maximálně pět a půl, což je málo na to, aby vozík jel lehce po cestě nebo chodníku. A teď zkuste jet po Rýmařově s vozíkem. Hruža! Až na pár světlých výjimek máte vsu-*

de zvýšené obrubníky. A pokud mi manželka pomůže z vozíku vstát, aby se s ním najelo na chodník, tak není zase nikde nic, čeho bych se mohl chytit, abych neupadl,“ stěžuje si pan Čermák.

Podle něj se při výstavbě nových chodníků jen málokdy bere v úvahu vozičkář. Nájezdy a sjezdy se budují většinou pro auta, ale vůbec ne pro vozičkáře. Pro některé vozičkáře je problém překonat dvoucentimetrovou bariéru. To proto, že přední kolečka vozíku jsou velmi malá a takovou překážku zkrátka nepřejedou. Už se i stalo, že se kolečka o takovýto „práh“ zablokovala a pan Čermák setrvačností upadl z vozíku na zem.

Taktéž stání pro invalidy jsou podle pana Čermáka od všeho nejdále: „*Parkoviště pro invalidy na náměstí v Rýmařově je umístěno uprostřed. Ale kam já potřebuji nejčastěji? Na poštu, do spořitelny a do lékárny. Mělo by tedy být logicky umístěno někde v dolní části náměstí. Platí to i o ostatních stáních.*“ Podobných případů bychom mohli jmenovat celou řadu. Například u nově zrekonstruovaného parkoviště na Příkopech ze

strany Národní ulice pod školou je stání pro invalidy v protilehlém rohu a není využíváno vozičkáři vůbec. Důležitý je fakt, že parkoviště splňuje podmínky Evropské unie, tj. že na něm vůbec nějaké stání pro invalidy je (!).

Ale abychom jen nekritizovali. Ve městě jsou i světlá místa v podobě parkovacích míst v blízkosti nákupních center, například potraviny H+H na ulici 1. máje, potravinářská prodejna Lazarczyk na Opavské ulici či nadnárodní řetězec Penny market mají parkoviště pro vozičkáře, ať již označená či neoznačená, v blízkosti vchodů.

Velký problém vidí pan Čermák rovněž v otevírání dveří s tzv. systémem Brano: „*Když jedu na vozíku a chci otevřít dveře opatřená tímto systémem, jsem nucen je otevírat nohou. Jinak to totiž nelze, protože rukama musíte točit koly vozíku. Ale jak to vypadá, když otevíráte dveře botou? Náměstí se najde v dnešní době ještě dost ochotných lidí, kteří vám rádi pomohou, pokud je člověk slušný.*“ Nepochopitelný je podle pana Čermáka fakt, že odbor sociálních věcí a zdravotnictví je umís-

těn na okraji města Rýmařova. Odbor, který využívají lidé po operacích, tělesně postižení, vozíčkáři, žadatelé o průkazy ZTP a podobně. Doprovít se na takovou vzdálenost na vozíku je téměř nemožné a čekat, až pojedou bezbariérový autobus? To nebude vozíčkář dělat nic jiného než studovat jízdní řády a veškerý čas stráví na autobusových zastávkách.

„Pokud se již k budově sociálky dostanete, tak stojíte před dalším obrovským problémem, jak se dostat dovnitř. Nájezdová plošina je totiž tak strmá, že zdravý člověk by měl co dělat, aby ji vyjel. Když je mokro nebo snůh, tak není šance vůbec. Mezi dveřmi, které se neustále zavírají, je navíc zvýšený práh, a to mám osmašedesát kilo. Nevím, jak by se tam dostával metrákový chlap na vozíku, a to prosím hovoříme o sociálním a zdravotním odboru Městského úřadu v Rýmařově,“ kroučí nevěřícně hlavou pan Čermák. Na úředníky městského úřadu však nedá dopustit. Vždy, když bylo potřeba, přijeli k němu domů, aby vyřídili na místě všechny potřebné náležitosti, například ověřili podpis.

V závěru našeho rozhovoru Boris Čermák konstatoval, že pro něj má bezbariérovost smysl v tom, aby měl kde zaparkovat své auto, když potřebuje něco vyřídít, a potom se těch dvacet nebo třicet metrů už nějakým způsobem ke svému cíli dostane. Úplně bezbariérovosti nelze podle něj asi dosáhnout v žádném městě. Pokud nebudeme hovořit například o rehabilitačním centru v Hrabyni u Ostravy, které je zcela bezbariérové a kde lze využít všech dostupných služeb.

Za dalšími překážkami našeho města jsme se vydali s druhým vozíčkářem Petrem Švédíkem. Někdo jej zná jako reprezentanta oddílu tělesně postižených kuželkářů TJ Jiskry Rýmařov. A nemusíme chodit příliš daleko. První naší zastávkou je Městský úřad Rýmařov. Narozdíl od sousední lékárny Avion, která je bariérová, avšak má signální zařízení pro přivolání obsluhy, o městském úřadu se to říci nedá. Tady je invalida odkázán opravdu jen sám na sebe a na pomoc druhých, případně pokud se dostane dvojitými dveřmi, otevřenými protilehle, tak na pomoc pracovníků podatelny MěÚ Rýmařov.

Stačí, abychom obešli náměstí, a s údivem zjišťujeme, kolik pře-

kážek brání vozíčkářům ve volném pohybu. Zdravý člověk si tato úskalí ani neuvědomuje. Pokračujeme v našem putování dál. Při další zastávce jsme mile překvapeni. Lékárna na horním konci náměstí je bezbariérová. Vozíčkář se tady lehce dostane po krátké nájezdové plošině. Mírné problémy by mohly činit dveře, které mají opět tzv. samozavírací systém. Další důležitou institucí je Komerční banka. Opět schody a žádný zvonek. Automat na vý-

dej hotovosti vždy nestačí, je potřeba také vyřizovat uvnitř banky. Bohužel...

Podobně jako Boris Čermák vidí problematiku vozíčkářů i Petr Švédík. Člověk ovšem při pohledu na bravurní ovládání jeho pojízdného křesla nabývá dojmu, že trénuje v nějaké artistické škole. Drobnější vyvýšeniny a nerovnosti zvládá téměř s přehledem, ale... „Největší problémy mi dělají vyšší obrubníky a absence nájezdů a sjezdů s chodníků a potom rovněž velká vzdálenost parkovišť pro invalidy od potravinářských prodejen. Bariérový je rovněž Městský úřad v Břidličné, kam se člověk po schodech nedostane, když jde něco vyřídít, ale tam je narozdíl od úřadu v Rýmařově alespoň zvonek,“ konstatoval Petr Švédík. Stejnou kritiku jako pan Čermák vyslovil také na adresu těžko přístupného odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Rýmařově.

Jedeme dál. Na cestě od Komerční banky se vracíme kolem jídelny na Radniční ulici. A máme opět smůlu. Všude po stranách vysoké obrubníky a z boční strany navíc schodiště. Na oběd si tedy můžeme nechat zajít chuť. Půjdeme si koupit něco k snědku do prodejny CA&VA. Ale ouha... Schody, schody a zase schody.

I když se před námi samočinně otevřely dveře, není nám to nic platné.

Náměstí tedy zklamaně opouštíme ve speciálně upravené Felicii a jedeme se porozhlédnout, jak to vypadá s potravinářskými prodejny a jejich bezbariérovostí na jiných místech našeho města. Po projetí všech běžně dostupných míst zjišťujeme, že jediná prodejna H+H, prodejna pana Lazarczyka na Opavské ulici, Rýmařovanka na Bartákově ulici

a Penny market jsou plně bezbariérové. Někdo může namítnout - ale to snad stačí...? Nestačí! Co další instituce, restaurace (s výjimkou hotelu Excelent a Slunce), specializované obchody a tak dále?

Ale abychom se nedívali jen negativně. Je potřeba říci, že na další bezbariérová místa jsme narazili v Domě zdraví (rýmařovská poliklinika) s výtahem, kde najdou vozíčkáři kromě zdravotních ambulancí také jiné potřebné služby (holičství, kadeřnictví, textil, zdravotní pojišťovna a další). V současnosti také celé Stře-

disko volného času (kulturní dům) umožňuje plně bezbariérový přístup a s trochou fantazie i rýmařovské kino při vstupu bočním vchodem.

Vzhledem k tomu, že Petr Švédík bydlí v bezbariérovém rodinném domě ve Velké Štáhlí, je pro něj výhodnější být registrován u břidličenské organizace tělesně postižených. „Organizace nám zajišťuje rekonescentní pobyty a zájezdy, na kterých probíhají různá cvičení a speciální masáže, ale pokud by si chtěl člověk jít sám zaplavat, například na krytý bazén do Břidličné, nemá šanci - je tam hodně schodů. Při mém postižení, když se už rozhodnu bazén navštívit, musím schody, poté co opustím vozík, absolvovat po rukou“ svěčil se s úsměvem můj průvodce.

Velkou pomocí je pro všechny imobilní občany pomoc nejbližších. Pro Petra Švédíka je velkou oporou rodina, která mu velmi pomáhá, nedokáže si však představit život ve stáří, kdy člověk zůstane sám a bez pomoci.

Petr je čerstvě ostříhán, napadá mě otázka, které bezbariérové holičství navštívil. Jeho odpověď je překvapující: „Ostříhal jsem se strojkem úplně sám, na tom přece nic není,“ odpovídá s úsměvem. Dále se dovídám, že vůbec nejhorší období pro vozíčkáře je zima, kdy je téměř nemožné se v závislosti na výšce sněhové pokrývky dostat z domu.

Valná většina vozíčkářů je odkázána na pomoc druhých. Spoluobčané, celá společnost a stát by jim jejich osud měli co možná nejvíce zjednodušit, a nikoliv před ně klást ještě více překážek, kterých stojí před jejich vozíky už beztak dost. *Připravil JiKo*

Z kůlny zmizelo náradí za 9 tisíc

Mezi 29. dubnem a 7. květnem se do kůlny rekreační chaty nad Anenskou Hutí vloupal zloděj. Do kůlny se dostal poté, co odšrouboval petlici dveří. Odnesl si odtud motorový vyžinač a elektrické plotové nůžky za 8 800 Kč.

Ohlédla se na dítě a narazila do stromu

V Malé Štáhli došlo v pondělí 7. května k dopravní nehodě, kterou zavinila nepozornost 33leté řidičky Fordu Escort. Ta se při jízdě ohlédla na zadní sedadlo, kde seděl její syn v autosedačce, a sjela se silnice. Náraz do stromu auto odhodil do příkopu. Žena i její 3letý syn utrpěli lehká zranění. Způsobená škoda činí 15 tisíc Kč.

Mládeži

se opět nenalévalo

V pondělí 7. května ve večerních hodinách proběhla v Břidličné další kontrolní bezpečnostní akce zaměřená na dodržování zákazu podávání alkoholických nápojů dětem a mládeži. Kontrola byla provedena v baru, v penzionu a v restauraci v Břidličné, a v žádném z těchto kontrolovaných podniků policisté nezjistili porušení zákona.

Studenti se v noci procházeli po gymnáziu

Rýmařovští policisté šetřili vniknutí do místního gymnázia, ke kterému došlo v noci 7. května. Jako podezřelí ustanovili dva spolužáky ve věku 16 a 17 let. Hoši se dohodli, že v noci do školy vniknou,

a proto si po vyučování odjisti v přízemí jednokřídlové okno. Tím pak kolem jedenácté hodiny do gymnázia vlezli a po budově se jen tak procházeli. Ze školy nic neodcizili. Případ bude po prošetření zřejmě odložen. Škola žáky potrestá za porušení školního řádu.

Pohřešovaný hoch nalezen

Když se 10. května večer nevrátil devítiletý chlapec z Břidličné z venku domů a nedal o sobě žádnou zprávu, rodiče povolali na pomoc policii. Policisté zjistili, že hoch byl v minulosti už jednou pohřešovaný. Získali jeho popis a začali po něm pátrat. Provedli kontroly v lékařských zařízeních a také u známých, kamarádů a přátel chlapcovy rodiny, ale bohužel bezvýsledně. Teprve následujícího dne ráno byl pohřešovaný nalezen v bytě místního muže v Břidličné. Tam údajně přišel večer s tím, že zde má povoleno přespat a že doma jsou hádky. Muž mu uvěřil a nechal ho u sebe přenocovat. Chlapec byl po vypátrání v pořádku předán matce.

Exhibicionista z Rýmařova je trestně stíhán

V těchto dnech zahájil policejní komisař SKPV Bruntál trestní stíhání 20letého mladíka z Rýmařova pro trestný čin výtržnictví. Je obviněn, že se letos v lednu a únoru na ulici Revoluční v Rýmařově v podnapilém stavu několikrát obnažil, a dokonce masturboval před 48letou ženou, která procházela kolem.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Na jedoucí kamion se zřítíl strom

U Ondřejova došlo 9. května ráno k nehodě nákladní soupravy s návěsem. Řidič kamionu uvedl, že mu při jízdě spadl přímo před kabinu vyvrácený kmen stromu. Kmen dopadl na čelní část kabiny, zbytky padlého stromu zasáhly další projíždějící nákladní soupravu. Řidič prvního kamionu dostal smyk a návěsem narazil do svodidla. Po střetu zůstaly obě soupravy stát v silnici. Způsobená škoda má u hůře zasaženého kamionu činit asi půl milionu Kč, na návěsu 5 000 Kč a na Ivecu, které poškodily úlomky kmene, 20 tisíc Kč. Ke zranění osob nedošlo. U nehody kamionů v Ondřejově zasahovala také jednotka Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje ze stanice v Rýmařově, která odstranila spadlý kmen.

Foto: archiv PČR Bruntál

Servis služeb

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00,
So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Pro vyznavače nudismu a naturismu nabízí aquacentrum plavání bez plavek, a to každou třetí středu v měsíci od 19 do 21 hodin. Nejbližší termín je 20. června.

Krytý bazén v Břidličné

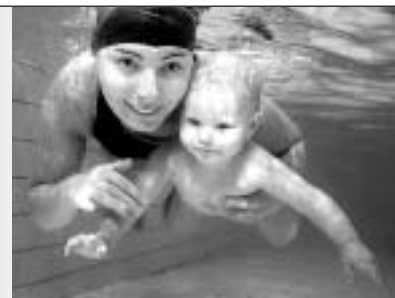
Plavání pro veřejnost v červnu

Pondělí	14.00 - 18.30
Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 19.00
Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00
Sobota	13.00 - 19.00
Neděle	13.00 - 19.00

Teplota bazénu 28°C (malý),
26°C (velký),
teplota vzduchu 29°C

Sdružení rodičů a dětí oznamuje,

že 7. dubna 2007 byl zahájen kurz plavání pro děti ve věku od 6 měsíců na plaveckém bazénu v Břidličné. Kurz probíhá vždy v sobotu v dopoledních hodinách

Přihlásit se můžete telefonicky nebo zasláním sms ve tvaru: jméno a příjmení dítěte, rodné číslo a kontakt
Tel.: 731 479 595, 775 359 067

Studentský klub

Literární a výtvarná soutěž Marie Kodovské

proza

Stanislav Lapka: Dopisy Nikomu (11)

Příteli Nikdo,

Květen 2006

dnes Ti bez velkých úvodů chci napsat o tom, jak se mne dotklo štěstí.

Skončila letošní dlouhá zima. Přišlo dlouho očekávané jaro. Ošetřuji na zahradě okolo dřevěného srubu stromky okousané srnkami a zajíci. Pohoda slunečného dne mi dává zapomenout na deprese, nemoc, před kterou jsem uprchl do dřevěného domku, co jsme si s mou ženou postavili na louce uprostřed lesů, nedaleko jednoho malebného jihočeského města. Vzpomínky na krásné chvíle a zážitky z blízké i vzdálenější minulosti mne drží nad močálem depresí. Prchavé okamžiky štěstí a pohody. Nebylo jich v mém životě stárnoucího muže moc, ani málo. Přehrávám si v paměti, ve věrných barvách, do každého detailu jeden z nich:

Před více než čtvrtstoletím jsem se toulal na letní dovolené, v čase prázdnin, s dětmi po Jizerských horách, krajem brusniců a sklářů. Doba byla šedivá. Husákovy normalizační mraky jsem nechal za sebou ve vzdálené Bratislavě, kde jsem tehdy žil. Starosti všedních dnů zapadaly do hluboké trávy toulek po loukách a lesích okolo Jablonce nad Nisou. Lesy Jizerských hor ještě nebyly spáleny kyselými dešti. Nad vrcholky stromů vyčnívala torza dřevěných vyhlídkových věží. Na některé z nich se dalo, s určitou dávkou odvahy, ještě vylézt. Rozhledny nabízelely překrásné výhledy. Nahoře modré nebe, dole strniště smrků. Nebylo těžké si představit, jak krásné chvíle tu museli při rodinných vycházkách před válkou prožívat sklenáři a brusníci cingrlátek do křišťálových lustrů. Čistili si na lesních pěšinkách plíce. Drželi, tak jako já, ve svých mozolnatých rukou drobné dlaně svých dětí, aby příjemně unaveni vycházkou po lesních pěšinách usedli ke stolům výletní restaurace ve stínu roz-

hledny. Ženy si dávali Mattoniho minerálku, muži utírali pěnu piva z hustých knírů, děti na sebe pokřikovaly. Česky i německy. Vládla pohoda.

Po hospůdkách uprostřed svěžích lesů zůstaly zbytky základů. Po domech rodin sklářů a brusniců zůstaly plané třešně a jabloně. Domy se propadly do sklepů. Zahrady zarostly plevelem. Rodiny českých sklářů a brusniců opustily, bez toho, že by chtěly, své domovy, sklářské pece a brusky nedlouho po tom, co Henlein zavelel. Němečtí skláři zmrzli u Stalingradu. Někteří, co měli štěstí, se vrátili do svých domovů, aby byli vzápětí odsunuti domů. Do Německa.

Na jedné z dlouhých vycházek se nám podařilo najít starou, původní brusírnu skla. Tak jako na přelomu století, manufakturním způsobem, postaral brousil chlap kamennými kouty na bruskách svých otců a dědů kusy skla do žádaných podob. Slovo dalo slovo. Starý brusník nám poradil trasu okolo Josefova dolu, kudy jsme se měli dostat k rozhledně, na kterou jsme ještě nevystoupili.

Druhý den jsme se tam vydali. Asi po hodině jsme vystoupali hlubokou travou na vršek táhlého horského hřebenu. Dole, dvě sta metrů pod námi, ležel přímo před našima očima ráj na zemi. Zmocnil se mne intenzivní pocit radosti. Jako by se mne dotklo štěstí. Uprostřed sytě zelené louky, poseté žlutými tečkami pampelišek, stála pohádková dřevěná chaloupka. Mezi tyčemi s prádelními šňůrami, pod bílými sněhovými křídly polštářů a peřin, pobíhaly děti ve světle modrých komšilkách. Mezi pokřikujícími pomměnkami kroužily jako noční motýli s černými křídly a bílými hlavičkami řádové sestry. Obraz štěstí, zarámovaný do plotu z dřevěných planěk.

Sestoupili jsme dolů. Děti na druhé straně plotu se k nám zvědavě přihnuly. Ponořil

jsem se do jejich očí, hlubokých modrých studánek, plných čiré vody bezelstné zvědavosti. Chvilí trvalo, než jsem se vynořil, na dechl a pochopil. Drobečkové na druhé straně plotu jsou mentálně postižení.

Husáková doba budování socialismu nesnášela na své tváři, pečlivě upravené tlustým červeným makepem „dokonalosti“, žádné skvrny. Blázni, schizofrenici, neurotici, prostě všichni mentálně postižení, museli být izolováni. V ohrazených domech, co nejdál od nás „normálních“. A jen u nich, těch „jiných“, mohly najít místo řádové sestry. Znásilněné panny, pro které jinde nezbylo místo, když nechal Gottwald, truhlář nedouk, kláštery zbourat.

Tam na druhé straně plotu jsem kromě prchavého dotyku štěstí pocítil závist. Viděl jsem na vlastní oči šťastné děti a ženy, co měly štěstí žít v ráji na zemi. Na správné straně plotu. V oáze uprostřed pouště „normální“ společnosti socialistického blázince normalizace. Ráj uprostřed pekla. Děti mezi mraky bílých peřin na zeleném nebi, mezi žlutými hvězdami pampelišek. Matky neposkvrněné počítím, v černém hávu s bílou korunou na hlavě. Měl jsem chuť přelézt plot a zůstat. Nešlo to, moje děti se mě pevně držely. Obrátili jsme se až po dlouhé chvíli. Smrákalo se. Byl čas návratu. Čekala nás cesta domů, do ohrady z planěk všedních dní.

Skončila zima, přišlo další jaro. Doba se změnila. Mentálně postižené děti mohou žít se svými rodiči. Vznikají nové kláštery. Každý se může svobodně stát bezdomovcem. Žebrání není zakázáno. Zmizel osmatý drát okolo hranic. Můžeme se svobodně pohybovat v ohradách supermarketů. Všeho je dost. Stoupá počet sebevražd. Peníze mají moc. Moc má peníze. Stromy v Jizerských horách jsou popáleny kyselými dešti. Doba se změnila.

Jazzclub

V Rýmařově vznikl jazzový klub

Věřte nebo nevěřte, v rýmařovském Středisku volného času zahájil činnost jazzový klub. Jeho cílem je zpestřit nabídku hudebních pořadů o žánr, který byl doposud v Rýmařově zastoupen spíše výjimečně, a který má přítom příznivce ve všech generacích.

Jazzový klub bude minimálně jednou za měsíc pořádat koncert, vedle jazzu chce nabídnout také alternativu či folk a další spřízněné hudební žánry.

Myšlenka založit jazzový klub vznikla po loňských úspěšných koncertech jazzové legendy Laca Dezciho a Celuly New York či známého hudebníka Vladimíra Václavka, který vystoupil s Milošem Dvořáčkem. Tyto osobnosti budiž reprezentanty toho, jaký druh hudby chce jazzový klub rýmařovským posluchačům postupně představovat.

Prvním pořadem jazzového klubu byl nedávný koncert jazzmana

evropského renomé Petera Lipy. Na programu najedeme i další zvučná jména, např. bubeníka Pavla Fajta, Xaviera Baumaxy, v jednání je recitál Jiřího Schmitzera. Vrcholem bude říjnový koncert

americké zpěvačky Very Love, kterou doprovodí GK Brothers Blues Band Live. Nejbližším koncertem jazzového klubu je vystoupení legendární jazzrockové kapely Jazz Q, která výrazným způsobem ovlivnila podobu české nezávislé hudební scény.

Jazzový klub je otevřen všem fanouškům dobré hudby. Bez podpory posluchačů se jeho fungování neobejde, stejně jako bez přízné sponzorů, kteří jsou ochotni podpořit snahu přinést do Rýmařova kvalitní hudební pořady.

Podrobnosti související s programem jazzového klubu se v nejbližší době objeví na stránkách www.svcrymarov.cz/jazzclub. Johan, ZN

Legendární Jazz Q zavítají do Rýmařova

Další lahůdkou v programu rýmařovského jazzclubu bude koncert jazzrockové legendy, skupiny Jazz Q, který se uskuteční v neděli 17. června ve 20 hodin v malém sále SVČ. Kapelu Jazz Q založili roce 1964 flétnista Jiří Stivín a klávesista Jiří Kratochvíl. V sedmdesátých letech, v době, kdy už měla kapela za sebou řadu ocenění z evropských jazzových festivalů, vydávají Jazz Q společně s rockovými The Blue Effect, v jejímž čele stojí kytarista Radim Hladík, první oficiální desku Coniunctio (1970). Tento v našich zeměpisných šířkách ojedinělý pokus o spojení jazzu a rocku je výrazným krokem Jazz Q k elektrifikaci. Kapelu opouští Jiří Stivín

inklinující spíše ke akustické hudbě a Martin Kratochvíl vyráží s Jazz Q neomylně do vod avantgardního rocku a elektrického jazzu, aby se staly stěžejní kapelou jazzrockové vlny sedmdesátých let.

V roce 1973 začíná s kapelou vystupovat anglická bluesová zpěvačka Joan Duggen, jejíž schopnosti výrazně ovlivnily první samostatnou desku Jazz Q Symbiosis z roku 1974. V témže roce vychází Jazz Q ještě deska Pozorovatelna, nahaná již dřívě. Atmosféru koncertů Jazz Q a Joan Duggan si mohou mladší příznivci alespoň přibližně vychutnat na desce 1974 - 75 Live, vydané v roce 1991. V roce 1976 vydávají Jazz Q zásadní desku

Elegie, která v mnohém přesáhla hranice doby i jazzrockového stylu. Další vývoj kapely pak můžeme vyčíst z desek Zvěsti, Hodokvas či Hvězdoň, které jsou spíše snahou o spojení polyfonní evropské hudby s afroamerickým hudebním základem.

Na pódia se kapela vrátila v roce 2001 při příležitosti vydání reedice alba Pozorovatelna. V její sestavě dnes excelují kromě Martina Kratochvíla kytarista Zdeněk Fišer, baskytarista Přemysl Faulner, bubeník Jaromír Helešic a textař, zpěvák a hráč na foukací harmoniku Oskar Petr.

Předprodej vstupenek na koncert bude zahájen v Infocentru Rýmařov 25. května. *Johan*

MARTIN KRATOCHVÍL & JAZZ Q

SVČ
ZIGI
Gazet Praděd
RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT
Ostravské kapely
SICA-energie.cz

17. 6. 2007
20. 00 hod.
MALÝ SÁL
SVČ RÝMAŘOV

VSTUPNÉ: předprodej 120,-
na místě 160,-

Předprodej zajišťuje Infocentrum Rýmařov,
nám. Miru 6, Rýmařov; tel.: 554 212 381

MAJÁLES
RÝMAŘOV 1. 6. 2007 VELKÝ SÁL SVČ
START: 20.07 HOD. VSTUPNÉ: 88,50,-

ELEKTRICK rap/ HC valmez
MANN

RHIZOM reggae-karviná

WILLIAM CZECH progressive rýmařov

KANAVA poppunk rýmařov

MOSKVIČ taky rýmařov

SVČ
ZIGI
Gazet Praděd
Ostravské kapely
SICA-energie.cz

NAŠE LISTÁRNA

Tankodrom na Větrné

Je to už rok, co jistá firma opravovala inženýrské sítě na Větrné. Nehledě na to, že výměna potrubí trvala mnohem déle, než bylo v plánu, vypadá naše ulice dodnes jako vojenské cvičiště pro dělostřelce a tankisty. Zde je pár fotografií, které delší komentář ani nepotřebují.

Chci jen říct, že tráva možná za takových deset patnáct let doroste a trochu déle to bude trvat poničeným stromkům. Ale vytrhané dlaždice a kusy asfaltu se asi samy od sebe hned tak nespřaví! *Štěpán Sedláček*

Foto: archiv autor článku

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Když staviš past z pomluv, ulovíš neštěstí.

africké přísloví

Pranostiky na měsíc červen

- Červen červený jako z růže květ.
- Červen studený - sedlák krčí rameny.
- V červnu deštivo a chladno způsobí rok neúrodný snadno.
- Červnové večerní hřmění - ryb a raků nadělení.
- Jak červen teplem září, takový bude i měsíc září.
- Je-li červen mírný, nebude v prosinci mráz silný.
- Když přší na Medarda, namokne každá brázda. (8. června)
- Když na Medarda přší, nebudou toho roku houby růst.
- Svatý Vít dává trávé pít. (15. června)
- Na svatého Aloise, poseč louku, neboj se. (21. června)

Městské muzeum a Galerie Octopus

Pozvánka na výstavu

2. - 30. června - **Výstava k soutěži „O Cenu Karla Schinzela“**
Vernisáž se uskuteční 2. června v 16 hodin

**Středisko volného času
Rýmařov
SVC**

LETNÍ TÁBORY 2007

Letní tábor v Jemnici **TAJEMSTVÍ BOHYNĚ ATHENY**

Místo: Jemnice, okr. Třebíč
Termín: 6. - 15. 7. 2007
Pro: děti od 3. třídy
Program: 10 dnů s feckými múzami, mýty a hrdiny, dobrodružství, hry, záhadné nápisy, výroba antických doplňků a šperků, cesty do neznáma - celodenní výlety, hledání tajemných pokladů, jízda na koni, koupání ...
Cena: 2650,-
Informace a přihlášky - SVC Rýmařov
Helená Tesařová, tel.: 554 211 410

Příměstský tábor - Rýmařov **HVĚZDNÁ BRÁNA**

Místo: SVC Rýmařov
Termín: 9. - 13. 7. 2007 od 8.30 do 16.00
nebo 23. - 27. 7. 2007 od 8.30 do 16.00
Program: křížovky, tajenky jízda na koni, celodenní výlet do Zoo Olomouc a Aquaparku Bohuovice, Obědy zajištěny.
Cena: 500,-
Informace a přihlášky - SVC Rýmařov
Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

Příměstský tábor určený pro zvědavé chlapečky a děvčata z 3. a vyšších tříd **MLADÝ EINSTEIN**

Místo: SVC Rýmařov
Termín: 30. 7. - 3. 8. 2007
Program: tech. dovednosti, zručnost, záhady, exkurze, zpracování dig. fotografie a videa, práce se dřevem, balzou...
Cena: 500,-
Informace a přihlášky: SVC Rýmařov
Jakub Vala, tel.: 554 211 410

Příměstský tábor - Rýmařov určený pro děti z 5. a vyšších tříd **VÝUKA JÍZDY NA KONI POD PROFESIONÁLNÍM DOHLEDEM**

Místo: Josefa Kínclů ml. a Kláry Šindelkové
Termín: Jezdecký oddíl Horymasy Skály
Termín: 6. - 10. 8. 2007
Cena: 1000,- (v ceně zahrnutá výuka, oběd a drobná vydání)
Informace a přihlášky - SVC Rýmařov
Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

Příměstský tábor - Rýmařov **5 DNÍ NARUBY**

Místo: SVC Rýmařov
Termín: 13. - 17. 8. 2007
Program: putování krajem, soutěže, sport, jízda na koni, oběd zajištěn.
Cena: 500,- (obědy, materiál...)
Informace a přihlášky: SVC Rýmařov
Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

Výtvarný příměstský tábor určený pro tvořivé děti z 1., - 6. tříd **PUTOVÁNÍ ZA TAJEMNÝM NÁPÍSEM HRABĚTE HARRACHA**

Místo: SVC Rýmařov
Termín: 27. - 31. 8. 2007 od 9.00 - 15.00
Program: putování za zajímavými a tajemnými místy v okolí místa, výtvarné tvoření v přírodě, výroba zámečného oblečení a doplňků, výlet na kolech, dístování, malba na hedvábí
Cena: 600,- (obědy, materiál, vstupné)
Informace a přihlášky: SVC Rýmařov,
E. Kudláčková, tel.: 554 211 410

www.svcrymarov.cz

Známá i neznámá výročí

- 25. 5. Den Afriky - výročí založení Organizace africké jednoty roku 1963**
25. 5. 1907 zemř. **Jan Gebauer**, jazykovědec a literární vědec (nar. 8. 10. 1838) - 100. výročí úmrtí
25. 5. 1937 zemř. **Karel Kramář**, právník a politik (nar. 27. 12. 1860) - 70. výročí úmrtí
31. 5. 1892 nar. **Bohuslav Reynek**, malíř, grafik, básník a překladatel (zemř. 28. 9. 1971) - 115. výročí narození
27. 5. 1942 atentát na zastupujícího říšského protektora **Reinharda Heydricha** - 65. výročí
- 28. 5. Mezinárodní den počítačů, připomíná se den, kdy v roce 1950 anglický matematik Alan Mathison Turing zveřejnil svůj koncept umělé inteligence**
28. 5. 1942 nacisté zahájili popravu pro schvalování **atentátu na Heydricha**, do 4. 7. bylo v Praze popraveno 442 osob - 65. výročí
- 31. 5. Světový den bez tabáku**
- 1. 6. Mezinárodní den dětí, slaví se od roku 1950**
1. 6. 1907 nar. **Jan Patočka**, filozof, estetik, překladatel, historik (zemř. 13. 3. 1977) - 100. výročí narození
1. 6. 1942 popraven **Vladislav Vančura**, spisovatel (nar. 23. 6. 1891) - 65. výročí úmrtí
2. 6. 1922 zemř. **Josef Václav Myslbek**, sochař (nar. 20. 6. 1848) - 85. výročí úmrtí
2. 6. 1927 zemř. **Otto Gutfreund**, sochař (nar. 3. 8. 1889) - 80. výročí úmrtí
3. 6. 1932 zemř. **Rudolf Kremlička**, malíř (nar. 19. 6. 1886) - 75. výročí úmrtí
- 4. 6. Mezinárodní den boje proti násilí na dětech, od roku 1982 (OSN)**
- 5. 6. Světový den životního prostředí, slaví se od roku 1973 z rozhodnutí konference OSN o problémech životního prostředí**
6. 6. 1987 zemř. **Eduard Petiška**, spisovatel, překladatel, autor knih pro děti (nar. 14. 5. 1924) - 20. výročí úmrtí
7. 6. 1847 zemř. **Šebestían Hněvkovský**, národní buditel, spisovatel (nar. 19. 3. 1770) - 160. výročí úmrtí
7. 6. 1882 nar. **Rudolf Těsnohlídek**, spisovatel a publicista (zemř. 12. 1. 1928) - 125. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Helena Holešová	Rýmařov
Jana Knotková	Rýmařov
Lukáš Hynek	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Zbranková - Rýmařov	80 let
Milada Bednářová - Rýmařov	80 let
Jiřina Rybková - Rýmařov	80 let
Ludmila Štěpaníková - Rýmařov	81 let
Božena Kalandříková - Rýmařov	81 let
Gerlinda Janků - Rýmařov	82 let
Jan Ostrolucký - Rýmařov	83 let
Květoslava Zemanová - Rýmařov	85 let
Růžena Zábranská - Rýmařov	85 let
Květoslava Fetersová - Rýmařov	86 let

Rozloučili jsme se

Zdeňka Hudečková - Rýmařov	1919
Dobroslava Nováková - Rýmařov	1920
Božena Vávrová - Janovice	1933

Matrika MěÚ Rýmařov

Kam na výlet

Z údolí řeky Moravy ke svaté Trojici pěšky nebo na kole

Když se prodlužují dny, lze podnikat jednodenní výlety i do vzdálenějších míst, v jeseňské oblasti třeba až ke Kralickému Sněžníku. Tam by nás z Rýmařova mohla dovést i červeně značená dálková evropská turistická trasa E3, ale to by nebyl výlet na jeden den. Místa kolem pohraničních hor Kralického Sněžníku patří kraji, kde začíná svůj tok řeka Morava, kde se stýkají rozvodnice tří moří - Baltského, Severního a Černého - a jehož se dotýkají i dávné či méně dávné válečné dějiny našich zemí, po nichž zůstaly v místech pod Sněžníkem a především kolem Králík památky v podobě betonových pevností a partyzánských bunkrů.

Hlavní moravská řeka Morava se na svou 353 km dlouhou pouť od pramene pod vrcholem Kralického Sněžníku vydává jižním směrem hluboce zařiznutým údolím, mezi příkrými svahy dvou hlavních horských hřbetů kralického masivu na našem území. Když se přiblíží její vody k vrchům Hanušovické vrchoviny, zhruba po 15 km svého toku, kde se již údolí rozšiřuje, obrací svůj tok k východu, aby přibližně po dalších sedmi kilometrech své cesty u Hanušovic přijala vody řeky Krupé a v Hanušovicích i vody řeky Branné. V Hanušovicích opět změni směr a dalších 15 km teče na jihozápad ke Klášterci.

Souběžně s řekou Moravou oběma údolními vedou silnice a železniční tratě. Od Šumperka do Hanušovic je to trať č. 292 Šumperk - Krnov, z Hanušovic směrem západním železniční trať č. 025 do Dolní Lipky, která pokračuje dál do Čech k Letohradu. Vláčkové jezdící po této trati využívají i turisté, kteří se vydávají na túry do okolních hor.

Na náš výlet do severních míst Hanušovické vrchoviny pojedeme tímto vláčkem také. Vystoupíme v železniční stanici Podlesí, která je od stejnojmenné obce vzdálená 3 km.

Kaple sv. Trojice

Foto: zdroj www.turistika.cz

Nahoru k obci nás od silnice za tratí dovede modře značená cesta. Podlesí se do roku 1948 jmenovalo Krumperky, bylo založeno v roce 1598, od roku 1612 bylo městem, od roku 1843 pouze městečkem. Má svůj znak i pečeť. Na náměstí najdeme bývalou radnici, několik historických domů a morový sloup. Na horním konci obce stojí kostel sv. Maří Magdaleny s pozdně barokními plastikami. Za obcí budeme dále stoupat úvozovou cestou s alejí úbočím vrchu Pohořelce k okraji lesa, kde se k naší modré značce přidá i značka červená. Společně potom náročným, skoro půlkilometrovým stoupáním dojdou k silnici pod vrcholem Pohořelce (851 m n. m.). Ze silničky vpravo bez značení dojdeme asi po 250 metrech k Severomoravské chatě. Chatu, která stojí na okraji louky, odkud jsou daleké výhledy směrem ke Kralickému Sněžníku, postavili členové německého horského spolku z Podlesí. Po válce chata zůstala prázdná, začátkem 60. let vyhořela a koncem 60. let byla na jejím místě postavena chata nová, u níž je hřiště, malý bazén a lyžařský vleč. Bývá otevřena celoročně, má ubytovací kapacitu 60 lůžek a kolemjdoucí se zde mohou občerstvit (Průvodce dodává, že jen tehdy, pokud je otevřena).

Od chaty se vrátíme zpět k rozcestí silnic, odkud po modré značce dojdeme po necelém kilometru k lovecké chatě. Za ní, za skupinou lip při silničce Podlesí - Bílá Voda na úbočí hory Jeřáb (1003 m n. m.), je poutní místo s kaplí sv. Trojice. Zajímavá pověst, která se o jejím vzniku zachovala, vypráví, že se tudy někdy v 18. století vracel z posvícení houslista, kterého náročná cesta tak vyčerpala, že si zde pod velkým bukem zdříml. Ale ne na dlouho. Z dřimoty ho vyrušilo jakési mručení, a když se probral, spatřil medvěda. Na nic nečekal, popadl housle i výslužku a rychle vyšplhal na strom. Medvěd se však neměl k odchodu, a tak se milý muzikant začal modlit, pak po medvědovi házel koláče a nakonec mu začal hrát na housle. Jeho hra přivedla k místu hajného, který medvěda zastřelil. Houslista potom z vděčnosti za záchranu pověsil na strom obrázek sv. Trojice. U něj se často modlívali náhodní chodci a v roce 1786 se u obrázku ukrývali obyvatelé nedalekých Králík před pruskými vojsky. Jako díky za své zachránění vybudovali u obrázku dřevěnou kapli zasvěcenou sv. Trojici a každý rok 26. července se tam konala procesí. V roce 1898 byla namísto dřevěné kaple postavena zděná v pseudogotickém slohu s dřevěným oltářem nejsvětější Trojice. Vždy první neděli po svatodušních svátcích se zde koná pouť.

Na stromech v aleji ještě visí staré nezřetelné obrázky. V okolí kaple vyvěrá několik radioaktivních pramenů, stejně jako u Podlesí, kde prý mají mírně radioaktivní vodu i v místním vodovodu. Ke sv. Trojici vede i cyklostezka č. 4071 od Bílé Vody k Podlesí

a dál až ke Kladskému sedlu. Od přehrady Pastviny z Orlických hor sem vede cyklostezka č. 4077. My od kaple půjdeme lesem silničkou se žlutou značkou kolem radioaktivního pramene Rudolf asi 3 km, za místem Lazy se naše cesta dostane na výhledový hřbet k Rovince, odkud máme před sebou výhledy k údolí řeky Moravy a směrem k Postřelmovu. Naši 16 km dlouhou túru ukončíme v obci Komňátka na železniční zastávce, i když žlutá značka vede přes další kopce až do Šumperka.

Před cyklisty stojí poměrně nenáročný výlet. Je potřeba se dopravit na zastávku Podlesí (např. vlak Šumperk - Hanušovice, Hanušovice - Letohrad). Od nádraží vyjedeme po červené značce k rozcestníku Malá Morava, kde odbočíme vlevo a po silnici vystoupáme přes Vysoký Potok až na Svatou Trojici, kde stojí kaple sv. Trojice, cestu k ní lemují alej s obrázky křížové cesty. Pokračujeme po červené značce, která nás povede až do českého Mlýnického Dvora. Nejprve jedeme po lesní asfaltové, místy kamenité cestě. Jedeme po vrstevnici západního svahu Boudy až k bývalé hájence U Tří tabulí. Odtud opatrně sjíždíme po rozbité asfaltové polní cestě přes Hřebínek na Písařovské sedlo. Na silnici odbočíme vpravo a po dvou stech metrech zase vlevo na polní cestu, která nás přivede k další hájence. Nyní nás čeká krátký sjezd po neudržované užší lesní cestě, kterou vystřídá široká zpevněná cesta. Jedeme západním svahem Spáleniska, za Osičným vrchem nás červená značka nasměruje ostře doprava a po lesní cestě sjíždíme k hlavní silnici v Mlýnickém Dvoře. Podél železniční zastávky přijedeme ke kostelu, odtud vlevo po polní neznačené silničce dorazíme až do dolní části Heroltic. Pokračujeme rovně po silnici kolem rezervace rašeliniště Měkký les a štíteckého nádraží do centra města Štítý.

Ze Štítý jedeme po silnici úzkým údolím říčky Břežné přes letovisko Drozdovská Pila na okraj Hoštejna, kde odbočíme doleva na neznačenou silnici do středu obce. Na hradním kopci nad Hoštejnem si můžeme prohlédnout dnes jen nepatrné zbytky hradu ze 13. století a kamenný obelisk z roku 1845, který připomíná stavbu železniční trati. Z Hoštejna pojedeme údolím Moravské Sázavy po silničce kolem nádraží do Hněvkova - za podjezdem u rozvodny neopomeňte odbočit vlevo. Z Hněvkova, který je s okolním světem propojen pouze silnicí, po níž jedeme, pokračujeme okolo nového železničního tunelu k zastávce Lupěná a podél trati do Zábřehu, kde můžeme nasednout na vlak a dojet zpět do Šumperku nebo zvolit trasu do Rýmařova.

Informace: Průvodce nejkrásnějšími trasami Jeseníků a Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku čl. 9, Tucet tipů pro cyklisty - město Šumperk, David Mičunek.

Za KČT Rýmařov Hana Kašparová

PRAVIDLA

O PRODEJI NEMOVITOSTÍ Z MAJETKU MĚSTA FYZICKÝM A PRÁVNICKÝM OSOBÁM

1. Předmět působnosti

Pravidla stanoví postup při prodeji nemovitostí z vlastnictví města. Zastupitelstvo města může rozhodnout, že prodej bude uskutečněn jiným způsobem, než je uveden v těchto pravidlech.

Upraven je prodej těchto nemovitostí:

- staveb, které jsou spojené se zemí pevným základem;
- pozemků.

2. Zvýhodněné osoby

Za zvýhodněné osoby jsou ve smyslu těchto pravidel považovány osoby, které mají uzavřenu platnou nájemní smlouvu s Městem Rýmařov na byt, který se nachází v nemovitosti určené k prodeji. Zvýhodněné osoby mají právo na odkoupení podílu na předmětné nemovitosti, který odpovídá velikosti pronajatého bytu v rozsahu nájemní smlouvy k předmětné nemovitosti, a to za základní cenu.

3. Postup prodeje nemovitosti

- a) výběr nemovitosti pro prodej;
- b) schválení záměru prodeje nemovitosti (určení formy prodeje, způsobu stanovení ceny a zveřejnění);
- c) provedení výběrového řízení;
- d) schválení prodeje nemovitosti a uzavření kupní smlouvy;
- f) předání nemovitosti.

Rozhodovací pravomoc při prodeji nemovitostí je ve všech záležitostech vyhrazena zastupitelstvu města.

Přípravu podkladů při prodeji nemovitostí provádí finanční odbor Městského úřadu Rýmařov a Byterm Rýmařov, p. o., případně může být zpracování zadáno jinému subjektu jako zakázka.

4. Stanovení cen při prodeji nemovitostí

a) Pozemky

Minimální nabídková cena pozemků na území města Rýmařova a v jeho místních částech se stanoví dle zastupitelstvem města schválené **cenové mapy**.

b) Stavby, které jsou spojené se zemí pevným základem

Hlavním podkladem stanovení cen těchto nemovitostí je **cena** stanovená znaleckým posudkem, jenž je zpracován nákladovým způsobem s použitím koeficientu prodejnosti podle příslušných předpisů o oceňování staveb, pozemků a trvalých porostů. Prodává-li se stavba včetně zastavěného pozemku, zahrnuje znalecký posudek i cenu pozemku. Znalecký posudek musí být aktuální, tj. zpracovaný ve lhůtě max. 2 roky před podpisem kupní smlouvy o prodeji nemovitosti.

ba) Základní cena nájemních domů bez nebytových prostor prodávaných jako celek podle Občanského zákoníku zvýhodněným osobám:

- Stanoví se na základě ceny zjištěné znaleckým posudkem vynásobené koeficientem stanoveným diferencovaně pro velikostní typ domu a pro jednotlivá katastrální území

Katastrální území	Velikostní typ domu dle počtu bytů		
	1 byt	2 byty	3 a více
Rýmařov	0,80	0,75	0,70
Edrovice, Janovice a Janušov 1	0,70	0,65	0,60
Janušov 2	0,70	0,65	0,60
Jamartice	0,60	0,55	0,50
Ondřejov	0,60	0,55	0,50
Stránské	-	-	-

- Podíl jednotlivých zvýhodněných osob při prodeji do podílového spoluvlastnictví se určuje v poměru jejich podílu na celkové podlahové ploše nemovitosti. Cena jednotlivých podílů se stanoví v poměru **přepočtené** podlahové plochy bytu a event. garáže užívané výlučně zvýhodněnou osobou

PRAVIDLA O PRODEJI NEMOVITOSTÍ

z celkového úhrnu přepočtené podlahové plochy bytů a ostatních společných prostor v nemovitosti. **Plochou bytu** se rozumí podlahová plocha obytných a vedlejších místností a podlahová plocha prostorů mimo byt užívaných výhradně zvýhodněnou osobou (sklepy, sklepní kóje, vyhrazené uzavřené části v půdních prostorách aj.). Společně užívané prostory se při rozpočítání smluvní ceny na jednotlivé spoluvlastníky nezapočítávají.

Přepočet ploch se provádí následujícími koeficienty:

- garáže	koef. 2,00
- byty IV. kategorie	koef. 1,00
- byty III. kategorie	koef. 1,25
- byty II. kategorie	koef. 1,25
- byty I. kategorie	koef. 1,50

bb) Minimální nabídková cena nemovitostí pouze s nebytovými prostory, určených k podnikatelské činnosti:

- Pro území Rýmařova se stanoví na základě ceny ze znaleckého posudku vynásobené koeficientem tržní atraktivity podle konkrétní lokality odvozené od cenové mapy (koeficient tržní atraktivity = cena pozemku dle cenové mapy za m² děleno 100).
- Pro místní části Edrovice, Jamartice, Janovice, Janušov, Ondřejov u Rýmařova a Stránské stanoví se na základě ceny ze znaleckého posudku.

bc) Cena nájemních domů i s nebytovými prostory určenými k podnikatelské činnosti:

- Stanoví se na základě ceny zjištěné znaleckým posudkem, přičemž:
 - o základní cena podílu na nemovitosti připadající na bytové prostory se přepočte koeficientem pro velikostní typ domu a pro jednotlivá katastrální území ve smyslu článku 4, odst. b, ba) těchto pravidel pouze v případě prodeje zvýhodněným osobám; minimální nabídková cena pro ostatní zájemce se stanoví ve smyslu článku 4, odst. b, bd) těchto pravidel;
 - o minimální nabídková cena podílu na nemovitosti připadající na nebytové prostory se přepočte koeficientem vyjadřujícím tržní atraktivitu místa ve smyslu článku 4, odst. b, bb) těchto pravidel.

bd) Minimální nabídková cena nemovitostí, které nelze zatřídit k předchozím bodům:

- Stanoví se na základě ceny zjištěné znaleckým posudkem.

c) Nemovitosti se prodávají za sjednanou cenu, tj. za cenu, která je uvedena v kupní smlouvě. Smluvní cena je stanovena jako součet ceny nemovitosti a nákladů vynaložených městem na převod nemovitosti.

Cena nemovitosti se rovná:

- **základní ceně** v případě, že jde o převod zvýhodněné osobě;
- **nabídnuté ceně** v rámci veřejného výběrového řízení;
- **jiné ceně:** s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem může zastupitelstvo města stanovit cenu nemovitosti i odlišně.

Náklady na převod nemovitosti zahrnují:

- náklady na pořízení dokumentace k prodeji, na zprostředkování prodeje a vklad kupní smlouvy do katastru nemovitostí;
- náklady na případné vymezení pozemku (geometrický plán, vymezení hranic pozemku atd.);
- daň z převodu nemovitosti.

5. Výběr nemovitostí pro prodej

- a) Návrhy na výběr nemovitostí k prodeji zpracovává finanční odbor Městského úřadu Rýmařov a Byterm Rýmařov, p. o., na základě vlastního programu opatření k privatizaci domovního a bytového fondu města, případně k pokrytí potřeb rozpočtu města. Vždy je nutno předložit zastupitelstvu města k rozhodnutí případy, kdy o koupi nemovitosti projeví zájem fyzická nebo právnická osoba, i když předběžně s jejím prodejem uvažováno nebylo.
- b) Možný je pouze prodej staveb jako celku do výhradního vlastnictví nebo podílového spoluvlastnictví ve smyslu ustanovení Občanského zákoníku.
- c) K prodeji mohou být navrženy pouze nemovitosti, které jsou nezpochybnitelným vlastnictvím města. Tyto okolnosti musí být u každé nemovitosti předem ověřeny.

6. Schválení záměru prodeje nemovitostí

PRAVIDLA O PRODEJI NEMOVITOSTÍ

- a) Záměr prodeje nemovitosti z majetku města schvaluje zastupitelstvo města. V záměru je specifikováno zejména:
 - přesné označení předmětu prodeje (adresa, číslo popisné, druh objektu, parcelní číslo, katastrální území);
 - určení, zda budou současně s objektem prodány i související pozemky (zastavěná plocha, nádvoří, přílehlé zahrady apod.).
- b) Záměr prodeje nemovitosti je po schválení v zastupitelstvu města zveřejněn na úřední desce Městského úřadu Rýmařov a internetových stránkách města po dobu nejméně **15 dnů**.
- c) Po zveřejnění záměru prodeje nájemního domu dle Občanského zákoníku zašle zpracovatel písemné oznámení o zveřejnění záměru prodeje dosavadním nájemníkům bytů v domě (zvýhodněným osobám) s výzvou k předložení žádostí o prodej domu a s vysvětlením, v jakém rozsahu bude přihlíženo k ochraně jejich zájmů (dle bodu 2).
- d) V případě nezájmu zvýhodněné osoby o koupi podílu na domě rozhodne zastupitelstvo města o tom, zda a jak bude pokračovat proces prodeje nemovitosti.

7. Provedení výběrového řízení

- a) Přihláška do výběrového řízení obsahuje tyto náležitosti:
 - údaje o žadateli (u fyzických osob jméno, příjmení, rodné číslo, adresu bydliště; u právnických osob název, právní formu, sídlo, výpis z obchodního rejstříku nebo listinu o založení, statutární orgán, IČO, bankovní spojení);
 - upřesnění návrhu (nabídnutou cenu, způsob a návrh termínu úhrady kupní ceny);
 - podnikatelský záměr způsobu využití nemovitosti.
- b) V případě zájmu dvou a více zájemců se prodej předmětné nemovitosti nebo předmětného podílu uskuteční na základě výběrového řízení formou obáلكové metody.
- c) Do výběrového řízení musí být zařazeny všechny úplné přihlášky doručené městskému úřadu ve vyhlášeném termínu. Přijetí přihlášky podatelna městského úřadu žadateli písemně potvrdí. Neúplné přihlášky mohou být vráceny k doplnění. Opožděné přihlášky nebo nedoplněné ve stanoveném termínu budou z hodnocení vyřazeny. O vyřazení bude žadatel písemně informován.
- d) Vyhodnocení podaných přihlášek provádí zastupitelstvo města. Hodnotícím kritériem je žadatelem nabídnutá cena a přínos záměru žadatele pro město Rýmařov. Otevřením obálek je pověřena hospodářská komise nebo rada města. Zastupitelstvo města si dále vyhrazuje právo neurčit žádné pořadí a odmítnout všechny podané přihlášky.
- e) Nebyla-li přijata žádná přihláška, má zastupitelstvo města právo vyhlásit opakované nabídkové řízení.

8. Schválení prodeje nemovitosti a uzavření kupní smlouvy

8.1. Prodej staveb a pozemků

- a) Prodej nemovitosti schvaluje zastupitelstvo města svým usnesením, ve kterém vymezí:
 - přesné určení předmětu prodeje;
 - osobu kupujícího - v případě, že žádost podal jeden z manželů, je možno v kupní smlouvě uvést oba manžele, pokud o to požádají. Změnu usnesení není nutno v tomto případě schvalovat v zastupitelstvu města;
 - podmínky prodeje a dále např. podmínění uzavření kupní smlouvy uzavřením dohody o vyřešení spoluúčasti na správě a údržbě zařízení, která zůstanou i po prodeji společná pro kupujícího a prodávajícího (společná studna, jímka, přípojka vody, odpadu atd.);
 - kupní cenu.
- b) K podpisu kupní smlouvy mezi městem a žadatelem může dojít pouze v případě, že žadatel má k městu a všem organizacím, jichž je město zřizovatelem nebo společníkem, vyrovnány veškeré závazky.
- c) Při uzavření kupní smlouvy platí zásada, že **celá kupní cena musí být uhrazena před podáním návrhu na vklad kupní smlouvy do katastru nemovitostí**.
 - V případě staveb: kupující je povinen uhradit celou výši kupní ceny před podáním návrhu na vklad kupní smlouvy do katastru nemovitostí, nejpozději však do 60 dnů od podpisu kupní smlouvy. V případě neuhrazení celé kupní ceny ve stanoveném termínu se kupní smlouva stává od počátku právně neúčinnou.
 - V případě pozemků: kupující je povinen uhradit celou výši kupní ceny před podpisem kupní smlouvy (zvláštní postup platí u smluv o budoucích smlouvách – viz bod 8.2.).

PRAVIDLA O PRODEJI NEMOVITOSTÍ

- d) Do okamžiku podpisu kupní smlouvy o převodu nemovitosti statutárním zástupcem města je možno v případě nových a závažných skutečností předložit věc zastupitelstvu k dalšímu projednání.
- e) Kupní smlouva nabývá účinnosti dnem právních účinků vkladu do katastru nemovitostí.

f) Náležitosti kupní smlouvy

Po schválení prodeje zastupitelstvem města uzavře město s žadatelem kupní smlouvu. Za město ji podepisuje statutární zástupce (starosta, místostarosta). Kromě náležitostí předepsaných právními předpisy bude kupní smlouva obsahovat zejména tato ustanovení:

- povinnost kupujícího převzít veškeré závazky z nájemních smluv s nájemci bytů a nebytových prostor a závazek jejich dodržování v souladu s Občanským zákoníkem a ostatními právními předpisy;
- zřízení věcného břemene či předkupního práva s vkladem do katastru nemovitostí ve prospěch prodávajícího Města Rýmařov, v případě že se na tomto smluvní strany dohodly.

8.2. Prodej pozemků určených k zastavení rodinnými domy a podnikatelskými objekty

Pro prodej pozemků určených k zastavení rodinnými domy a podnikatelskými objekty platí ustanovení výše uvedená a dále:

Schválení prodeje pozemků určených k zastavení rodinnými domy a podnikatelskými objekty je možné až po nabytí právní moci kolaudačního souhlasu celé městem budované technické infrastruktury.

Po schválení prodeje zastupitelstvem města bude s kupujícím uzavřena „**Smlouva o budoucí smlouvě kupní**“, která obsahuje zejména tyto náležitosti:

- 1/2 schválené kupní ceny uhradí kupující před podpisem budoucí smlouvy na účet města;
- zbývající částku do výše kupní ceny + náklady spojené s převodem nemovitosti uhradí kupující před podpisem samotné kupní smlouvy;
- k podpisu kupní smlouvy dojde:
 - v případě výstavby RD: po **vybudování základů a základové desky** budoucí stavby RD, dle příslušným stavebním úřadem schválené projektové dokumentace, tato podmínka může být v ojedinělých případech, z důvodu závažnosti převodu nemovitosti a lukrativnosti pozemku, nahrazena podmínkou vybudování prvního patra nebo kolaudací stavby apod.;
 - v případě výstavby objektu k podnikání: po **kolaudaci stavby**, tato podmínka může být v ojedinělých případech, z důvodu možnosti sjednání hypotečního úvěru, nahrazena podmínkou vybudování jen hrubé stavby či základů budoucí stavby podnikatelského objektu apod.;
- uzavření kupní smlouvy musí proběhnout nejpozději do 24 měsíců od podpisu smlouvy o budoucí smlouvě kupní v případě výstavby RD a **nejpozději do 36 měsíců** od podpisu smlouvy o budoucí smlouvě kupní v případě výstavby objektu k podnikání.

Ve smlouvě o budoucí smlouvě kupní a i v samotné kupní smlouvě musí být sjednána povinnost kupujícího do určitého termínu zkolaudovat stavbu. Dodržení termínu kolaudace (2 roky od podpisu kupní smlouvy) bude jistěno současným podpisem směnečného prohlášení na částku ve výši 80 000 Kč.

9. Předání nemovitosti

- a) Předání nemovitosti nabyvateli se provede nejpozději do 30 dnů ode dne vkladu kupní smlouvy do katastru nemovitostí.
- b) Předání se uskuteční za účasti zástupce správce domovního majetku města nebo zástupce městského úřadu. Provede se prohlídka nemovitosti včetně příslušenství, předají se dostupné technické doklady a provede se odečet údajů na měřidlech dodávaných médií (elektřiny, plynu, vody, tepla, případně teplé vody atd.) pro ukončení odběru.

Pravidla byla schválena Zastupitelstvem města Rýmařova (dále jen ZM) dne 11. 12. 1997 usnesením číslo 384/25/97 a doplněna dne 16. 4. 1998 usnesením ZM čís. 461/28/98, dne 14. 9. 2000 usnesením ZM č. 334/17/00, dne 14. 2. 2002 usnesením ZM č. 621/27/02, dne 19. 9. 2002 usnesením ZM č. 749/31/02, dne 16. 12. 2004 usnesením ZM č. 583/17/04, dne 30. 3. 2006 usnesením ZM č. 1010/26/06 a dne 26. 4. 2007 usnesením ZM č. 147/6/07.

Ing. Petr Klouda, starosta města

Městská knihovna

z deníku cestovatele

Cesta z Čech až na kraj světa a zase zpátky

Jiří Strakoš: Poznámky z cesty do Španělska a Portugalska (6. část)

Naše další cesta vedla do hlavního města Portugalska Lisabonu. Leží na severním břehu řeky Tejo, 17 km od Atlantiku. Má 550 tisíc obyvatel, s přilehlými částmi 2 miliony. Centrum, které bylo r. 1755 srovnáno se zemí zemětřesením, pochází v podstatě z 18. století. Prohlídku jsme začali z velkého parkoviště obklopeného krásnými parky s vodotrysky ve starobylé čtvrti Belem u řeky Tejo. Především z tohoto místa vyplouvaly kara-

je náhrobek nějakého národního portugalského básníka. V tomto kostele je pohřben i král Manuel I. Navíc je zde umístěno muzeum námořních objevů. Bohužel jsem v něm nebyl. Nedaleko kostela na řece nechal v letech 1515-21 Manuel I. postavit malý pevnostní hrádek. Je obdobně vyzdoben jako klášter a uvnitř je prý moc krásný. Ani tam jsme nebyli.

V areálu Belemu je také pomník objevitelů. Nechal ho postavit Salazarův režim r. 1967 jako

Lisabon, klášter, výzdoba v manuelském stylu, klášterní vnitřní zahrada

řístník, ženoucí se za bohatstvím, zlatem a kořením (hřebíček, pepř, skořice, muškátový oříšek). Stojí tu i Magalhaes, objevitel cesty do Tichého oceánu r. 1521. Je podle něj nazván průliv u Jižní Ameriky. Zemřel na Filipínách při potyčce s domorodci. Pedro Alvarez, objevitel Brazílie. Je zajímavé, že v Brazílii se dodnes mluví portugalsky, i když všude okolo se mluví španělsky. Na památníku je celá řada dalších významných osobností.

Zmíněné zemětřesení, které po-

Obnova trvala několik roků. Dodnes je to dobře patrné. Po této události dal Josef I. Pombalovi neomezenou moc, tak mu důvěřoval. Když král umřel, nová královnině moci se Pombal z nějakého důvodu znelíbil. Byl odsouzen k domácímu vězení, kde ve stáří zemřel.

Před vstupem do obnovené čtvrti je u řeky Tejo velké náměstí Prado de Comercio, na kterém stojí velká socha Josefa I. na koni. Hned na severní straně je triumfální oblouk, bohatě a krásně

Lisabon, klášter, katedrála a muzeum

vely na své objevitelské plavby, a když od roku asi 1500 získal Manuel I. vliv v Asii a Brazílii, bohatství Portugalska rostlo. V Belemu je to dobře vidět.

Především jsme zde navštívili klášter Jeronimos. Byl podobně vyzdoben jako klášter v Batalze jemnými kamennými ornamenty podlouhý volně otevřeného do klášterní zahrady. Ke klášteru přiléhá obrovský kostel Santa Maria. Je také krásně vyzdoben v manuelském stylu. U vchodu zleva je hrobka a ležící socha Vasca de Gamy. Na pravé straně

vzpomínku na námořníky a na všechny ty, kteří se podíleli na rychlém rozvoji Portugalska ve věku zámořských objevů. Památník má podobu karavely se sochami panovníků a objevitelů, stojícími z východu i ze západu jako na nakloněné rovině. První z nich je Jindřich Mořeplavec, syn Jana I. Na moři nikdy nebyl, ale všechno, co bylo spojeno s objevováním, podporoval. Dále je zde znázorněn Vasco de Gama, objevitel cesty okolo mysu Dobré naděje do Indie a dál na východ r. 1498. Byl to velký ko-

Lisabon, kostel sv. Antonia, kam chodili námořníci, než vyplouvali na moře

stihlo střed města 1. listopadu r. 1755 dopoledne, propuklo třikrát za sebou a poté následovala vlna tsunami výšky 60 m, která totálně dokončila zkázu města. Tenkrát spadlo 17 kostelů, v nichž lidé právě slavili svátek Všechny svatých. O život přišlo 15 tisíc lidí.

Ještě ani nedozněly poslední ořesy půdy, když ministerský předseda Josefa I. Pombal prohlásil: „Pohřbete mrtvé a nakrmte živé.“ Nastolil pořádek a pustil se do plánů obnovy města moderně pravoúhlými ulicemi.

sochařsky vyzdobený (jen o trochu menší než ten v Paříži). Za tímto obloukem je pěší zóna se spoustou malých restaurací, obchůdků, různých kanceláří, laviček, krásnou zelení, pouličními malíři a lidmi, kteří někam spěchají. Dále následuje jedno náměstí za druhým, každé má svou dlouhou a bohatou historii. Některé jsou svědky událostí, které ovlivnily politickou situaci v celé zemi.

Nedaleko této rušné čtvrti je vyvýšenina s maurským hradem. Vedou k němu úzké křivolaké

Évora, sloupovité zbytky římské svatyně, dříve zasvěcené bohyni Dianě

Évora, náměstí s kašnou

uličky, často s dlouhými schodišti. Po stranách jsou staré omšelé domky s nízkými balkony, ze kterých do uliček visí prádlo. Jsou často přizdobené květinami a okrasnými stromky a keři v různých nádobách, ty stojí i u dveří na ulici. Všechna okna jsou velice maličká.

Stojí zde i stará katedrála sv. Antonína z 15. stol. Navštěvovali ji námořníci, kteří se chystali na moře. Na úplném vršku měl král Alfons, poté co byli r. 1147 Maurové vyhnáni, určitý čas svoje sídlo. Později význam hra-

tehrála, stavěla se od roku 47 a dostavěna byla r. 1204. Dvě věže jsou souměrné, ale okna a další prvky jsou nesourodé. Chtěli jsme se podívat na pár minut dovnitř, ale když se zjistilo, že se musí platit, nikdo tam nešel. V křivolakých uličkách staré části bylo plno restaurací, obchůdků se suvenýry atd. Ve městě byla stará kašna z r. 1571, vodou byla napájena ze starého viaduktu. Byla to pěkná procházka. Nakonec jsme viděli ještě klášter s kostelem sv. Antonína a kostnicí. Tě naši v Kutné Hoře se nemohla rovnat. Na zpáteční

revoluci v r. 1974 se nazývá most 25. dubna. Karafiátová revoluce se tak jmenuje proto, že při převratu studenti dávali vojákům do pušek karafiáty. Tehdy mladí důstojníci provedli další státní převrat a překvapivě uspořádali řádné demokratické volby. Zvoleným zástupcům pak předali moc. Od té doby je v Portugalsku demokracie. Na úpatí jižní strany mostu je 82 m vysoký podstavec a na něm 28 m vysoká socha Ježíše Krista s rozpaženými rukama. Tento pomník je široko daleko vidět.

Merida, římské divadlo

du pomínil a hrad chátral až do r. 1938, kdy ho Salazarův režim opravil a přeměnil v místo odpočinku a klidu. Jsou tu malé restaurace, lavičky, dlouhé chodníky na procházky. Z hradeb je krásný výhled na město. Dalo by se tam pobýt třeba celý den.

Zpět dolů jsme šli přibližně stejnou romantickou cestou. Už jsme byli z toho celodenního chození unavení. V autobuse jsme odpočívali. Bylo už pozdní odpoledne, když jsme odjžděli z Lisabonu. Přejížděli jsme přes řeku Tejo po obrovském, 2 km dlouhém a 60 m vysokém, visutém mostě, jenž byl dostavěn r. 1966. Nejdříve se jmenoval Salazarův a nyní po karafiátové

Při opuštění mostu jsem ještě zahlédl starý viadukt z 18. stol., kterým se do města dříve přiváděla voda z až 58kilometrové vzdálenosti. Nejvyšší oblouk dosahuje výšky 65 m. Je to stavební památka.

Posledním portugalským městem, které jsme navštívili, bylo město Évora. Leží už hluboko ve vnitrozemí na jihu Portugalska. Založili ho Římané. Po nich tam zbyly sloupovité zbytky chrámu zasvěceného bohyni Dianě. Až do r. 1870 sloužil jako zbrojnice, divadlo, jatka. Pamatuji se ještě na zbytky římských hradeb. Středověké jsou zachovalé. Bylo jich potřeba. Město několikrát napadli Španělé. Je tam stará ka-

šna, stavěla se od roku 47 a dostavěna byla r. 1204. Dvě věže jsou souměrné, ale okna a další prvky jsou nesourodé. Chtěli jsme se podívat na pár minut dovnitř, ale když se zjistilo, že se musí platit, nikdo tam nešel.

V křivolakých uličkách staré části bylo plno restaurací, obchůdků se suvenýry atd. Ve městě byla stará kašna z r. 1571, vodou byla napájena ze starého viaduktu. Byla to pěkná procházka. Nakonec jsme viděli ještě klášter s kostelem sv. Antonína a kostnicí. Tě naši v Kutné Hoře se nemohla rovnat. Na zpáteční

Je z toho velký odpad, ale i ten se zpracovává na další výrobky, třeba na podlahové krytiny.

Dále jsme už jeli znovu do Španělska, tentokrát do jižního. Kdybychom si nemuseli měnit čas na hodinkách, ani bych si možná hned nevšiml hranice. Pas po nás nikdo nechtěl.

Cesta vedla dále na východ do města Merida. Na to město jsme měli jen málo času, přesto jsme jako obvykle viděli to hlavní. Byla to římská kolonie, založená r. 25 za císaře Augusta. V úzkých uličkách bylo vidět spoustu obchodů a lidí, kteří někam spě-

Merida, moderní most přes řeku Guadinu

cestě jsme šli okolo starobylé univerzity. Historická část města je od r. 1986 chráněna organizací UNESCO.

Na jihu Portugalska se nejvíce na světě pěstuje korkový dub. Kůra z tohoto stromu je neměnná, vodotěsná, izolační atd. Odebírá se v létě nejméně 25letým stromům a pak po dalších 10 letech. Nechává se na hromadě sušit 10 - 20 měsíců. Potom se musí kůra vařit za několikeré výměny varného roztoku. Nakonec se musí důkladně vydesinfikovat, aby se třeba víno od zátek nekazilo. Zátky se vykrajují strojově.

chali. Zaznamenal jsem několik náměstí s historickými objekty, ale už ani nevím, jak se jmenovaly. To, co mi utkvělo v paměti, bylo hlavně římské divadlo. Trochu rekonstruované. Hned vedle byl amfiteátr pro gladiátorské hry pro 15 tisíc diváků. Dobře bylo vidět místa, kam se umísťovala dravá zvířata. Nedaleko stála i římská vila s muzeem.

Na kraji města byl ještě další amfiteátr pro závody tří spřežení s vozy. O kus dál byly mohutné sloupovité zbytky žulového Dianina chrámu. Bylo vidět, že se v něm provádí různé vyko-

Merida, amfiteátr pro gladiátorské hry

pávky či rekonstrukce. Nejvíce se mi však líbil římský most z 1. stol. př. n. l. přes velkou řeku Guadianu. Je 739 m dlouhý, s 60 oblouky. Dobře zachovalý. Umím si představit, jak hrdě legie s prapory vjíždí přes tento most do opevněného města s několika branami. Poblíž je triumfální oblouk. Několik stovek metrů dál je velký moderní most, kudy do současného města vjíždějí auta. O trochu později jsem si stačil ještě poznamenat: Ve středověku tento kraj patřil mezi nejchudší oblasti Španělska. Často se stáva-

lo, že lidi materiální zoufalství dohnalo k tomu, aby hledali štěstí ve světě. Ty nejodvážnější z nich k adrenalinovému způsobu života podle dnešních měřítek. Nikolás de Ovando byl v roce 1501 jmenován guvernérem Indie. Roku 1504 se do světa vydal Hermán Cortéz, aby později zlikvidoval mocnou říši Aztéků. Francisco Pizarro, další krvavý hrdina, který dobyl říši Inků. Francisco de Orellana, také pocházející z tohoto kraje, objevil Amazonku. Dá se říci, že tato oblast je kolébkou objevitelů. (Dokončení příště)

Merida, římský most 739 m dlouhý s 60 oblouky je z 1. stol. p.n.l.

Fota: Jiří Strakoš

Půjčovna knihovny: Po 9 - 17, Út 9 - 17, St zavřeno, Čt 9 - 17, Pá 9 - 17, So 8 - 11

Z historie

Jak se na Janovicku sváželo dřevo z hraběcích lesů

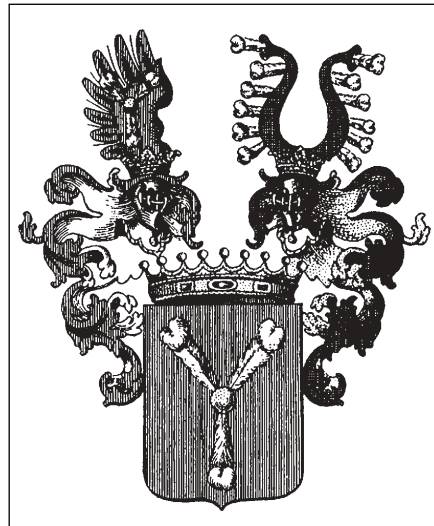
Obě moderní pily, bedřichovská i staroveská, stály na konečné stanici výkonných lesních železnic, jež kulatinu dovážely až do podniků. Úzkokolejné lesní dráhy měly velký význam pro svoz vytěženého dřeva k pilám v době, kdy neexistovaly dostatečné dopravní prostředky poháněné dieslovým či benzínovým pohonem, a byly ve své době velmi významným technickým zařízením harrachovských janovických lesů od poloviny 90. let 19. stol.

Ještě dnes můžeme nalézt na několika místech u Staré Vsi zbytky kolejí harrachovské drážky, ale častěji dobře umístěné násypy, mostky a záseky do úbočí, po nichž se plynule zásoboval provoz nedaleké pily. Navíc se jednalo o skládací zařízení přenosné, jež se mohlo podle potřeby překládat na jiná místa. Zájemci o lesní drážky dodnes navštěvují její zbytky s posvátnou úctou a jejich torzo by mělo být chráněno jako technická památka.

Železnice typu Dolberg zahájily provoz roku 1892 a byly vybudovány zásluhou lesmistra Rudolfa Riegera. Lesní dráha v okolí Staré Vsi měla dvě větve. První vedla kolem Stříbrného potoka v délce 1694 m a na ni před Jánským potokem navazovala další.

Táhla se podél břehu Klučského potoka (Klausenbachu) dokonce celých 4210 m s odbočkou k západu. Překračovala císařskou silnici Rýmařov - Šumperk do lesů směrem na západ od ní.

Staroveské drážky dosahovaly revírů staroveského, ale i žďárského. Lesní dráha dál obstarávala dopravu kulatiny z větší části rozsáhlého revíru Rabštejn, ale především

Ferdinandova. Vedla v délce 3300 m údolím podél Ferdinandovského potoka. Pro trať se budovaly podle momentální potřeby dokonale upravené stezky se svrškem o šíři 3 m. Trať sledující pozvolna terénní klesání k pile využívala s velkou výhodou přirozené gravitace při nevelké spotřebě energie. V zimě se pak prostoru pro trať užívalo ke svozu dřeva na saních.

Vláček tvořilo až 16 vozíků, přičemž na jeden se nakládaly zhruba 4 m³ kulatiny (celý

vláček převezl zhruba kolem 70 m³ dřeva). Každý vozík měl svého řidiče a zároveň brzdaře s klikovou brzdou a jel samostatně v patřičném odstupu, aby nedošlo ke srážce. Vagóny jely samospádem. Na vytahování vozíků do kopců a jízdu po rovině se užívali koně, pro něž byla upravena po vnitřní straně kolejí dostatečně široká stezka (0,75 m). Lesní dráhy sloužily až do 50. let 20. století, janovická byla naposledy v provozu roku 1948.

Od 16. století do roku 1902 se dřevo dopravovalo též upravenou vodní cestou se soustavou rybníčků - klausů, jejichž hrázky jsou ještě patrné na Moravici či poblíž Žďárského Potoka (Klausa, od toho Klausenbach - nyní Klučovský potok). Do koryta kanálu se naházela kulatina a otevřela stavidla, zesílený proud vody pak vždy dopravil postupně náklad k dalším rybníčkům až do nižších poloh. Plnění rybníčku po vypuštění trvalo zhruba 8 - 12 hodin, potom se stavidlo otevřelo a připravení dělníci začali intenzivně vzhazovat do toku s asi hodinu zvýšenou hladinou dřeva. Pak bylo nutno stavidlo uzavřít a nádrž se opět pomalu plnila.

Plávky na janovickém panství patřily k nejvýznamnějším v Jeseníkách. Z rabštejnského revíru se plavilo dříví po Dlouhé vodě do Oskavy a zprava po Ferdinandovském potoce. Od Žďárského Potoka se dřevo plavilo po Klučovském potoce (Klausenbachu) a Stříbrném potoce do Staré Vsi. Později už plávky nestačily stále vyšší poptávce po užitkovém dřevu a zanikly.

Kromě toho vznikala od poloviny 19. století užitečná síť lesních silnic pro koňské potahy i v odlehlých částech země, jako bylo Jesenícko. Nové dopravní prostředky nesloužily jen k těžbě, ale i k rychlému odstraňování kalamitních dřevin. I při promyšlené stavbě sítě lesních silničních komunikací stál vynikající harrachovský ekonom, lesmistr Rudolf Rieger.

Mgr. Jiří Karel

O lásce a jiných běsech

Titul románu Gabriela Garcíi Márqueze vystihuje velmi trefně povahu tohoto lidského citu, když mu upírá veškerou idyličnost a řadí jej k démonům. Čím jiným než běsem je opravdová, osudová, spalující láska, která odedávna přitahuje umělce, kterou filosofové tak rádi definují a všichni ostatní touží alespoň jednou prožít, byť na vlastní nebezpečí.

Divadelních představení je v Rýmařově během roku jako šafránu; jedinou stálíci je místní ochotnický spolek Mahen se svými dvěma hrami za sezónu. Zpestřením zbylého vzduchoprázdna jsou sporadická vystoupení hostujících divadel, která při svých zájezdech nabídnou tu veselou pohádku pro děti, tu stejně veselou komedii pro dospělé, zkrátka to, co se všeobecně považuje za nejpřitažlivější artikl a co ostatně tvoří i typický repertoár rýmařovských ochotníků. O to větší pozornost pak přitáhnou hry „z jiného soudku“, které se občas objeví na programu jako blesk z čistého nebe - vzpomeňme neobarokní opery Víta Zouhara a Tomáše Hanzlíka, které před pár lety plnily kapli V Lipkách.

Shodou okolností se podobný „přírodní úkaz“ odehrál i letos, během dvou květnových večerů. Ve čtvrtek 10. 5. se na jevišti městského kina hrála *Chvilková slabost* Donalda Churchilla v provedení Divadla Radka Brzobohatého, o den později se na prknech koncertního sálu ZUŠ konala premiéra hry *Láskou posedlí* Sama Sheparda, kte-

rou nastudovali žáci literárně-dramatického oboru. Na první pohled zcela nesrovnatelná představení měla velmi mnoho společného.

Obě hry, třebaž zcela jiným způsobem, vypráví o tomtéž - o lásce a jiných běsech, jež ji cit provázejí. *Chvilková slabost* s vtipem, ale přitom zcela vážně pojednává o krizi středního věku, o křížovatkách, na nichž se ocitají lidé kolem padesátky, v momentě, kdy jejich děti dospívají a opouštějí rodinné hnízdo, kdy se ze vztahu dvou lidí dávno vytratila vášeň i romantika a kdy je snad možno začít znovu. Rozvodová situace, notoricky známá z převážné většiny manželství, je ve *Chvilkové slabosti* zobrazena poanglicku, s lehkou nadsázkou, a přesto se vším - se všemi běsy - co k tomu patří.

Audrey (Hana Maciuchová) a Tony (Radoslav Brzobohatý) jsou rozvedení manželé, kteří stojí na prahu nových vztahů, ale přesto stále (a neradi) cítí pouto, jež je k sobě svazuje. Setkávají se v letním bytě, aby si rozdělili nábytek, ve skutečnosti však proto, aby znova proprali své špinavé prádlo. Z briskních slovních přestřelek postupně vyvstává obraz jejich manželství, naplněného nevěrou, alkoholismem a dalšími slabostmi Tonyho, ale také únavou, lhostejností a rezignací Audrey. Všechno se zdá ztraceno, Tony má mladou ženu, která navíc právě porodí dítě, Audrey má před svatbou s novým přítelem. Do hry ale vstoupí dospívající dcera Lucy (v Rý-

mařově ji hrála nepříliš známá Kateřina Velebová), která se stále snaží své rodiče svést dohromady. Ta také nakonec zapůsobí jako pověstný deus ex machina, když matce prozradí pravou povahu otcova vztahu a pomůže tak oběma přiznat si, že se navzájem stále milují.

Donald Churchill (1930 - 1991) vystavěl svou hru jako konverzační komedii, v níž nechybí komické situace, ale ani vážné té-

do úhledného letního bytu příslušníků střední vrstvy, ale do motelového pokoje kdesi na jihu Spojených států. Hlavními aktéry v souladu s tím učinil členy méně prestižních kruhů, „kovboje“ Eddieho a May, která pracuje v motelové kuchyni. Také tato dvojice se setkává po několika letech a i jejich setkání je plné bolestných vzpomínek, v nichž hraje roli nevěra, alkohol a ztráta iluzí, a navíc jedno tragické

ma ze života. Láska jako neustálý boj kdo s koho, jako souboj pohlaví, jako válka dvou nejbližších lidí, z níž vítězové vycházejí paradoxně přemoženi svou „chvilkovou slabostí“, je spojena s běsy žárlivosti, jedovatosti a výčitek, a to i v případě, že jako v Churchillově hře vede k příměří (happyend totiž ve skutečné lásce nikdy nenastane). Pro Hanu Maciuchovou a Radoslava Brzobohatého byla *Chvilková slabost* v režii Jana Buriana příležitostí pro opravdový herecký koncert (výkon Kateřiny Velebové coby pubescentky-zachránkyne tolik přesvědčivý nebyl, ale nebyl ani kazem na krásu). Rýmařovský divák měl po dlouhé době zase možnost vidět kvalitní představení se špičkovými hereckými výkony a smysluplným příběhem.

O něco mladší Churchillův zámožský kolega Sam Shepard (1943), stejně jako on nejen autor, ale také výborný herec, zpracoval téma osudové lásky po svém v jedné ze svých nejúspěšnějších her *Láskou posedlí* (byla i zfilmována). Narozdíl od britského dramatika neumístil děj

tajemství.

Eddie (Lukáš Adam) přijíždí k May (Ludmila Ondrašková), kterou kdysi opustil, aby ji znovu přesvědčil, že ji miluje, a odvedl s sebou. May ale chce začít nový život, v pokoji čeká na přítele Martina (Marek Čermák). Plachý, slovy May jemnocitný Martin se posléze stává katalyzátorem všech vášní a běsů, jež ovládají osudový vztah Eddieho a May. Ti dva, neustále k sobě vábení a znovu od sebe odpuzováni, před Martinem postupně odhalí celou temnou stránku své společné minulosti. Jsou totiž touze dávnými milenci, ale i nevlastními sourozenci a současně potomky vražedkyně a její oběti. V místnosti je přítomna i čtvrtá osoba, ne zcela jasně definovaná postava Starce (Vratislav Konečný). Stařec, snad duch, snad hlas svědomí obou protagonistů, se ukáže být otcem Eddieho a May, který díky své nezvladatelné touze nevědomky zničil i jejich život. Stařec vnáší do příběhu prvek iracionality, vstupuje do něj se zdánlivě odvčnými vzpomínkami, které dotváří obraz zapomenuté historie jeho nešťastné

lásky ke dvěma ženám i dědičného hříchu, který přenesl na pokolení svých dětí. Jak se ukáže v závěru, Stařec, byť osoba evidentně z jiného světa, není vševědoucí a nemá sílu do děje zasáhnout. Jeho nevyjasněná existence i role v příběhu diváka zneklidňuje, Stařec zároveň nastoluje klíčovou otázku o tom, zda není lépe žít se svou láskou ve světě, který si vysníme, než v tom reálném.

O poznání tragičtější a surovější příběh Sama Sheparda zpracovává de facto totéž téma jako uhlazenější komedie Donalda Churchilla, téma lásky a její zničující síly, která ovládá lidské jednání a zároveň naplňuje život až zbesilou intenzitou. Shepardova hra,

v níž mimochodem v 80. letech na Broadwayi exceloval začínající Bruce Willis, se podobně jako Churchillova *Chvilková slabost* odehrává v omezeném prostoru (příležitost pro rozvinutí ponorkové atmosféry) a s omezeným počtem jednajících postav. Veškerá tíha zodpovědnosti za vyprávěný příběh tak leží na výkonech herců. Pro žáky literárně-dramatického oboru ZUŠ to byla těžká zkouška, trojice mladých herců, kterou doplnil nestor rýmařovských ochotníků, se však s nelehkou výzvou poprala opravdu se ctí.

Režisérka hry a vedoucí dramatického oboru Silvie Jablončíková zvolila pro letošní školní rok přípravu celovečerního před-

stavení poprvé. „Žáci už dlouho chtěli udělat divadelní hru, ale já jsem dlouho hledala příběh, který by stál za to. Vloni Helena Chlebcová absolvovala s monologem ze hry *Láskou posedlí*. Zaujal mě, sehnala jsem si celý scénář, a když jsem si ho přečetla, věděla jsem, že je to ono,“ říká režisérka. Podobně vybírala i hudbu (ústřední melodii hry je úryvek z písně *A Hole* kapely One Minute Silence), dokud neměla jistotu, že přesně vystihuje její záměr. Na otázku, proč zvolila tak těžkou dramatickou zátoku, odpovídá: „Myslím, že je to silný příběh, který diváka donutí přemýšlet. Navíc pro moje žáky to byla dobrá příprava, museli se překonat a udělat něco, co

ještě nikdy nezkusili.“ Nesporně nejlepší a nejpřesvědčivější byla May Ludmily Ondrašíkové. Na jejím výkonu byl stejně jako na Lukáši Adamovi v roli Eddieho patrný pokrok, který během práce na hře udělal.

Silvie Jablončíková chce s představením vystoupit i mimo Rýmařov, uvažuje dokonce o účasti na některé celorepublikové přehlídce divadelních souborů. V Rýmařově budou její žáci letošně vystupovat ještě v rámci projektu Afrika (20. 6.), předvedou pásmo scének při náboru nových žáků (21. a 22. 6.) a v několika vystoupeních pro mateřské školy (22. 5. a 13. 6.). Pro příští školní rok režisérka plánuje práci na stínovém divadle. ZN

Zpověď principála Radka Brzobohatého

Jedním z velkých snů Radka Brzobohatého, šéfa stejnojmenného pražského divadla, bylo zahrát si roli Cyrana. Dvakrát se mu to nepovedlo a podle něj už na to dnes nemá věk. Před představením hry *Chvilková slabost* (10. 5.) poskytl Radek Brzobohatý redakci Rýmařovského horizontu exkluzivní rozhovor.

rozhovor

Rýmařovští diváci vás mohli naposled vidět v představení Zlatézero s paní Květou Fialovou. Dnes večer se představíte v Chvilkové slabosti. Zažil jste sám někdy v životě podobnou situaci, jaká se odehrává v této hře?

S mou ženou, se kterou žiji sedmadvacet let, se mi podobná situace v manželství nepříhodila. Od svých přátel a kamarádů však vím, že situace, která se odehrává v této hře, je v životě poměrně častým jevem. Autor hry Donald Churchill byl nejen vynikající spisovatel, ale i herec. Zemřel teprve před několika lety. Jednou nás v divadle navštívila jeho dcera, která je také herečka, a prohlásila, že tato hra je vlastně o jeho životě.

Která role je vám ve vašem současném repertoáru nejbližší nebo které představení je pro vás nečím víc než jen pouhou odehranou inscenací?

Těžko říct, nedělám mezi rolemi žádná rozdíly. Role, které hraji, se

snáším vybírat. A nejen v divadle, ale i v televizi, ve filmu nebo v rozhlasu. Ale přece jen jedna mi přirostla k srdci. Již delší dobu hraje inscenaci *Dva na smetišti*, kterou napsal původně Míra Horníček, my jsme si ji pak trochu upravili a odehráli jsme za poslední dvě sezóny asi sto dvacet repríz. Hraji v ní se svým synem Ondrou, který ztvárňuje klavíristu, což je právě ta jedna z dopsaných rolí, a také se svou dlouholetou kolegyní Hankou Maciuchovou, se kterou se známe již léta. Hráli jsme spolu ještě na Vinohradech, cítíme se na jevišti jako dobří partneři, nemusíme si nic říkat, stačí náznak a už víme. Tato hra je pro mě velice příjemná záležitost.

Který ze současných autorů nebo klasiků vás oslovuje nejvíce? Řekl byste o sobě, že jste spíš herec vážnějších rolí, nebo přijmete rád i roli v komediálních hrách?

Současných autorů je velmi málo, téměř nikdo. Mohu se zmínit například o Jirkovi Hubačovi, je to chlapec starší než já a je vynikající. Velice si vážím anglické dramatické literatury, která je výborná, zejména v té komediální rovině, potom francouzská a některá americká literatura. A co se týče hereckého šuplíku? Jak říkávali mi učitelé na divadelní fakultě, což byli Ladislav Pešek a Jirka Plachý, herec, který hraje tragické věci, musí umět taky komediální věci, jinak je to herec na pendrek. Byli samo-

zřejmě herecké výjimky, například Vlasta Burian nebo Láda Menšík, i když ten taky hrál ve vážnějších rolích. Já jsem v životě hrál většinou v těch hrdinských a tragických hrách, už méně v komediích. Měl jsem také štěstí na klasiku, která se už dnes moc nenosí. Často se hrál Wilde, Shakespeare, Molière. A to byla, panečku, škola! Dneska vidím, že to ty mladý lidi neumějí. Je pro ně i velkej kumšt chodit třeba ve fraku.

Jak to bylo vlastně s tím vašim nesplněným přáním zahrát si Cyrana?

Táta měl velikou knihovnu, už jako kluk jsem si, tuším v patnácti, přečetl Cyrana a jen tak ze zájmu se naučil verše z paměti. Moc jsem toužil zahrát si tuto postavu. Když jsem působil v libeňském divadle, obsadil mě režisér Václav Lohniský do Cyrana, jenže to mi bylo asi jedenáctilet a cítil jsem se na tuto vysněnou roli mladý.

Nevyzrálý. Vašek se zlobil, ale pak mě pochopil. Tuhle postavu musíte mít v sobě, vyžrát k ní. Další nabídka přišla v Divadle na Vinohradech, dostal jsem ji k padesátinám. Jenže režisér František Štěpánek dostal uprostřed zkoušek těžký infarkt a o Cyrana jsem přišel podruhé. A dneska už je pro mne tato role pasé (*směje se*).

Jak často vyjždíte za svými diváky po vlastech českých? Záleží to jen na nasmlouvaných představeních nebo máte i své vlastní herecké iniciativy?

Tím, že naše divadlo je divadlo rodinné a o zájezdy se stará obchodní oddělení a děvčata, která mají k divadlu vztah, vyřizují jednotlivé objednávky, tak tady tato záležitost jde tak trochu mimo mě. Jelikož pocházím z Valašska, z venkova, tak mám k divákům menších měst nejen vřelý vztah, ale já je doslova ctím. Vyrostl jsem ve Valašském Meziříčí, což

HOODNÉ ZDRAVÍ
 O TĚM ŽE
 RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU
 U
 PŘEJE
 Radka Brzobohatý

bylo velice kulturní město. Tam jsem také v deseti letech začal hrát. Byli tam skvělí muzikanti, herci, malíři. Velmi dobře tam fungovaly tři herecké ochotnické soubory, a dokonce jedna ochotnická filharmonie. Takže z toho plyne, že diváci menších měst, obzvláště, když je tam například divadelní tradice, jsou daleko vstřícnější, vnímavější než například v Praze. Proto v podstatě všichni jezdíme rádi na takovéto divadelní scény do Čech, na těch moravských mi záleží ještě víc (dodává opět se smíchem).

Diváci vás mohou vidět v televizním seriálu Ulice, hrajete ještě v Karlíně, v Pardubicích, jste tedy poměrně velmi vytížený, přesto se zeptám, jakou novou hru, případně film, v současné době připravujete? Údajně jste dostal nabídku točit Sněženky a machry po dvaceti letech, je to pravda?

Co připravuji nového, to vám neřeknu, protože jsem šíleně pověřivej. Co se týče Sněženek, to je jediná věc, kterou přiznám. Je to

vlastně pokračování toho, co jsme dělali před pětadvaceti lety. Natáčení se připravuje už rok. Dnes je to především otázka peněz. Tenkrát tam byla velice zajímavá parta a bylo to moc příjemné natáčení. Všichni bychom se ke Sněženkám velmi rádi vrátili. Po pětadvaceti letech mají ty postavy už svůj jinej osud. Ale třeba to vyjde.

Váš hlas působí velmi uklidňujícím dojmem, velmi dobře se poslouchá, najdou se také herecké příležitosti v rozhlasu?

Problém je v tom, že mám strašně málo času. A potom Český rozhlas přestal dělat rozhlasové hry, bohužel. Jediný rozhlasový pořad, který už dělám asi sedm let pro rozhlasovou stanici Praha 2, se jmenuje (Ne)Vinný dotazník Radka Brzobohatého a točí se na živo na jižní Moravě ve sklepech Jožky Šmukaře ve Starovičkách. Díky autentickému prostředí se tak v písničkách odráží zvláštní a originální atmosféra. Vysílá se jednou za měsíc a vznikl proto, že

jednu dobu se přestala úplně vysílat lidová muzika, a ta je přece základem kultury každého národa. Proto vznikl i tento pořad.

Děství jste prožil na Moravě. Jak vzpomínáte na léta her a malin nezralých?

Končila II. světová válka, mně bylo třináct. Tam na těch Valachách to bylo všechno dost ostrý. Obzvláště po atentátu na Heydricha začaly vznikat partyzánské skupiny, věšelo a střílelo se téměř každý den. Když o tom vyprávím svým dětem, tak se mi smějí a říkají, ty si vymejšlíš. Je fakt, že naše generace dospěla daleko dřív. Už v těch třinácti. Dnešní třináctiletí vědí o životě prd. Po válce jsem prožíval skautské období. Tvrdím, že náš meziříčské skauting byl lepší než Foglarova Dvojka nebo Pětka. Poněvadž na Svojsíkových závodech jsme byli vždycky lepší než Pražáci. My jsme byli kluci z hor a Pražáci se nám v některých disciplínách vůbec nemohli rovnat. Zkrátka byli to kluci z velkoměs-

ta. A pak přišel sedmapadesátý a díky Láďovi Peškovi, který mě viděl v jednom ochotnickém představení, jsem odešel do Prahy na divadelní fakultu.

Jak na vás působí zdejší jesenický kraj a lidé, kteří tady žijí? Vracíte se sem rád?

Beskydy nemiluju jen proto, že jsem tam vyrostl, ale také proto, že se mi zdají veselejší než Jeseníky. Jesenický kraj mi připadá smutný. Kdybych tady netočil pár filmů, tak bych sem asi nikdy nezavítal. Jezdil jsem lyžovat na Ovčárnu, když jsem byl v angažmá v Olomouci. Dojem smutku jsem neměl jenom já, také mí kolegové, kteří ke zdejšímu kraji nemají žádný vztah. Ale při jednom natáčení jsem si uvědomil, že tento kraj, ač vyznačuje jakýsi smutek, provází určitá poetičnost. To například, když jsme točili brzo ráno a čekali jsme na východ slunce. Pamatuji si, že poblíž byl také krásnej zámek, který měl svou pozici. Ale ten smutek převládal.

Děkuji vám za rozhovor. JiKo

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - červen 2007

1. 6.	20.07	velký sál SVČ	Majáles
2. 6.	16.00	Městské muzeum	Výstava paličkování
2. 6.	16.00	Městské muzeum	Vernisáž výstavy k soutěži „O Cenu Karla Schinzela“
9. 6.	9.00	SVČ	Malá death match párty (Turnaj v Unreal turnamentu)
17. 6.	20.00	malý sál SVČ	Koncert Jazz Q
23. 6.		SVČ	Procházka pohádkami

Pozvánka na vernisáž k fotografické soutěži " O CENU KARLA SCHINZELA "

2.6.2007 16:00

Městské muzeum Rýmařov

Zahájení výstavy,
vyhlášení výsledků soutěže,
předání cen autorům.

www.schinzel.svcrymarov.cz

PROGRAM K I N A

sobota 26. května

19.30

Apocalypso

Drama (USA 2006)

Zánik starobylé říše Mayů aneb Jedna z teorií o mayské civilizaci, vyobrazená prostřednictvím příběhu jediného muže. Mayská kultura, její vznik, neobyčejná vyspělost a také zánik jsou dodnes opředeny řadou záhad. Režie: M. Gibson.

Přístupný od 15 let

sobota 2. června

19.30

Goyovy přízraky

Drama (USA/Španělsko/ČR 2006)

Roku 1792 nastupuje Francisco Goya na španělský královský dvůr jako dvorní malíř, v časech, kdy církev posiluje svou moc obnovením inkvizice. Do jejích spárů se dostane i Goyova múza Ines. Je obviněna z kacířství a uvězněna. Za vším stojí Goyův lživý přítel, katolický mnich Lorenzo, který má ještě jedno temné tajemství... Režie: Miloš Forman; hrají: S. Skargard, N. Portman, J. Bardem ad.

Přístupný od 15 let

sobota 9. června

19.30

Černé Vánoce

Horor (USA 2006)

Skupinka kamarádek společně slaví vánoční svátky. Ozve se několik obscénních telefonátů a pak dívky začnou jedna po druhé mizet. Jsou totiž v domě, kde se před patnácti lety odehrála brutální vražda. Nyní se vrah vrací na místo činu...

Přístupný od 15 let

Zpravodajství města Břidličné

Informační centrum (IC) Břidličná, které sídlí v budově MěÚ Břidličná, podává tímto informace nejen pro turisty.

Informujeme:

Autobusové a vlakové spoje
Služby ve městě a okolí

Zajímavosti Břidličné - putovní trasy
Kulturní akce

Ubytování a stravování ve městě

K dispozici:

Mapy všeho druhu

Tištěné brožury - turist. průvodce, katalog ubytování Rýmařovsko 2007

Katalogy s letní dovolenou - Čedok, Exim Tours, Sunnydays atd.

Hrady a zámky v ČR - vstupné, otevírací doba

Program divadel v Olomouci, Opavě, Ostravě a Praze

Zprostředkování nabídky služeb CEKA (cest. kancelář)

a SIC (Studentské informační centrum) Rýmařov

- jejich adresa: www.prima.skolniweb.cz a tel. 554 211 525

Nabídka IC

- vzdělávací kurzy: veřejné finance
- technika administrativy
- obchodní korespondence
- kurz pro průvodce
- obchodní anglický a německý jazyk

Zajišťujeme:

Zájezdy v tuzemsku i v zahraničí

Školní zájezdy, výlety, exkurze, lyžařské kurzy

Dopravu pro jednotlivce i skupiny

Ubytování a stravování kolektivů v ČR

Letenky, mezinárodní jízdenky

Běžné akce:

Oblíbené nákupní zájezdy do Nysy

Zájezdy na muzikály (Angelika, Bídníci, Jesus Christ Superstar a další)

Zájezdy na sportovní akce

Nabízíme vstupenky na koncerty (Wanastovi vjezy, Buty, Scorpions, Kabát a další)

Další naše akce:

Připravili jsme pro děti od 10 do 14 let letní sportovní tábor na chatě v Tvrdkově.

Kontakty IC: Miroslava Kozubová, Iva

Záhumenská

tel. 554 286 390-1, fax.: 554 286 108

e-mail: ICBridlicna@seznam.cz

Další akce ve Vajglově

Srdečně zveme všechny zájemce z Břidličné a širokého okolí na další atraktivní podívanou do Vajglova. Pokud se chcete dobře pobavit, zatančit a něco dobrého ochutnat, přijďte do hospůdky U Čarodějnic v sobotu 2. června. V tento den se tady bude kácet májka s doprovodným programem. Například se představí místní skupina „RUP“ se svým crazy vystoupením, děti se svezou na koních, bude k vidění i vystoupení kouzelníka-iluzionisty. Nebude samozřejmě chybět táborák, opékání buřtů, makrel i kuřátek. K tomu patří jako třešnička na dortu bohatá tombola. K dobré náladě určitě přispěje i skupina „Tuty Fruty“. V každém případě si tuto sobotní zábavu spojenou s tradičním kácením májky nenechte ujít a přijďte, nebudete zklamáni.

V dalším utkání v kopané 1. B třídy si přijelo mužstvo z Chomýže pro porážku, domácí zvítězili 3:0. Hlavně ve druhém poločase si dobrou kombinací hrou vynutili velkou převahu, ale brankově vyjádřenou pouze dvěma góly. První branku

dal Patrman a další přidali Calek a Divacky. Je velká škoda, že se domácím nedařilo podobně i na podzim, kdy za 13 zápasů získali pouhých 6 bodů. Teď na jaře za odehraných 8 utkání vybojovali už 19 bodů a ještě pět zápasů mají před sebou. Není tedy divu, že na každý domácí zápas přichází čím dál tím více diváků, kteří jsou zatím spokojeni, jak s předvedenou hrou, tak s pěknými brankami, vždyť jarní skóre je impozantní - 30:7. Lze si jen přát, aby forma vydržela co nejdéle a nástup do nového ročníku byl podobný nástupu do jarní části soutěže.

Jedna perlička na závěr: V Břidličné byla postavena první soukromá májka díky panu Ujfalušimu, který ani nechtěl prozradit, kde se nachází - viz foto.

Daniel Mach

Z kopané

Fota: archiv D. Macha

Z okolních obcí a měst

Láska a porozumění nezajíjí hranice

Tragické následky černobylské havárie není nutno široce připomínat. Rekněme si jen, že se tragédie odehrála před jedenadvaceti lety (26. dubna 1986) a její dopady na zdraví lidí a na životní prostředí ji charakterizují jako nejvážnější v historii lidstva. Více než 100 tisíc lidí bylo evakuováno okamžitě, celkový počet evakuovaných překročil 350 tisíc a více než 5 milionů lidí stále žije na kontaminovaných územích. Ekonomické ztráty v řádu stovek miliard dolarů, které havárie vyvolala ve třech nejvíce postižených zemích (Ukrajina, Bělorusko, Rusko), jsou pro tyto státy enormně zatěžující. Rakovina štítné žlázy se objevila u více jak 4000 dětí, z toho jich 9 na následky tohoto onemocnění zemřelo. Byly prokázány případy infarktů u dětí ve věku 5 - 7 let. Očekává se, že v průběhu následujících desetiletí zemře několik tisíc dalších lidí na zhoubné novotvary v důsledku havárie.

Proto se občanské sdružení Společnosti pomoci manželů Gabriely a Jiřího Macháta rozhodlo zmírnit následky černobylské havárie a dětem s méně závažným onemocněním, sirotkům či dětem ze sociálně slabých rodin podalo pomocnou ruku. Při jedné návštěvě ukrajinského Vyšhorodu jim ředitel jedné ze tří škol řekl: „Pouze pět procent dětí je velmi vážně nemocných.“

Již deset let pořádá sdružení za vydatné pomoci městských a obec-

ních úřadů a díky darům a dotacím nejrozličnějších firem z celé republiky šestitýdenní pobyty těchto 10 - 12letých dětí. Je příznačné, že zakladatel sdružení a otec této báječné myšlenky pan Jiří Machát se narodil v roce 1938 v Chustu na západní Ukrajině. Do oblasti Karlova, Karlovy Studánky, Bruntálu, Světlé a Andělské hory zajíždí sdružení s dětmi od roku 2003.

Tak jako každý rok, i letos zahájilo čtyřdenní ozdravný pobyt v našem regionu deset chlapců a deset děvčat z ukrajinského Vyšhorodu, čtvrté černobylské zóny. Děti přijeli 14. května a kromě návštěvy výše zmíněných obcí a měst uskutečnily výšlap na Ovčárnu a Praděd. Děti na jejich dlouhé cestě doprovází vůbec poprvé řádové sestry řeckokatolické církve Veronika a Olga. Na otázku, jak se jim v Česku líbí, odpovídají svorně: „Je tady velice krásně, hlavně vaši lidé jsou neskonale štědrí a upřímní, s odkrytým srdcem.“

Čtyřdenní pobyt na Rýmařovsku a Bruntálsku dětem za velmi výhodných podmínek poskytli manželé Dvořáčkovi v karlovské turistické ubytovně Jitřenka a taktéž smluvní cenu za stravu jim nabídla hospůdka Ve Srubu. Jednodenní azyl jim pro změnu v Karlově Studánce nabídly Lázně Karlova Studánka za velkého dobrodíní Pavly Skrutkové. Vyšhorodské děti na oplátku v lázních uspořádaly folklórní vystoupení s tancem a zpěvy a odměnou jim za to

byla chutná večeře. Ovšem ještě dřív si stačili kluci, ale i některé holky, „začutat“ na malém plácku kopanou s fotbalisty ze Základní školy v Karlově Studánce. Ukrajina proti Česku, to tady ještě nebylo! A jaké bylo skóre? Ukrajina (Vyšhorod) zvítězila zaslouženě nad Českem (Karlovou Studánkou) v poměru 2:1.

Po čtyřech dnech odjíždějí děti do Krkonoš, potom do Jáchymova, trvalého bydliště manželů Machátových, odkud budou téměř každý den podnikat nejrozličnější výlety do jižních, severních i západních Čech. Šestitýdenní pobyt završí ukrajinské děti v Praze a potom je čeká dvoudenní cesta do jejich domovů.

Paní Machátová si velmi pochvaluje dobrou spolupráci s Charitou v Plzni, Mariánských Lázních, Českých Budějovicích a od letoška i s Charitou v Litoměřicích. Nutno poznamenat, že celý pro-

jekt je založen výhradně na dobročinnosti. Sami manželé Machátovi nevládní osobní vozidlo ani počítač. „Jsem nadšená z místních lidí, kteří jsou neskonale vstřícní a dobrosrdeční, u nás v Čechách jsou jiní. Někdy mám pocit, jako by zdejší lidé čekali jenom na mě,“ směje se nadšeně paní Gabriela Machátová. Zároveň si však posteskla, že by potřebovali mladší následovníky, pokračovatele dobrosrdečného zámeru, kteří by je dokázali zastoupit. „V téměř sedmdesáti letech se již těžko stoupá na Praděd nebo na Sněžku a bude to čím dál tím horší,“ dodává s úsměvem paní Gabriela.

Děti mají před sebou ještě pořádný kus cesty a neuvěřitelně nabitý program. Nebýt dvou dobrých duší, Gabriely a Jiřího Macháta, nejspíš by vůbec netušily, kde vlastně Česká republika a Jeseníky leží. JiKo

Motorkáři si dali sraz na chatě Kopřivné v Malé Morávce

Nevšední, zajímavé až adrenalinové zážitky se naskytly všem divákům, kteří navštívili ve dnech 11. - 13. května areál horské chaty Kopřivná v Malé Morávce, kde se v těchto dnech konal první ročník motorkářského srazu. Pořadatelem a organizátorem bohatého víkendového programu byla zmiňovaná chata Kopřivná. Mezi hosty nešlo přehlédnout našeho vynikajícího motocyklového jezdce Ivo Kaštana, účastníka mnoha dálkových závodů Rallye Dakar.

Během hlavního sobotního programu bylo pro návštěvníky připraveno hned několik zajímavých akcí, jízda na horských koloběžkách nebo na elektrickém býku. Na večer byla naplánována taneční zábava za doprovodu kapel

The Pant a Styler. Bezesporu největším lákadlem byla možnost proletět se helikoptérou. Lety zajišťovala firma Heliwork CZ, s. r. o., Uničov, s pilotem vrtulníku Jaromírem Krestýnem. Naskytla se tak jedinečná možnost proletět se nad krásným horským masivem Jeseníků, včetně přeletu nad nejvyšší horou Moravy Pradědem. Jak nám potvrdil Jaroslav Lukeš z Kopřivné, o tento pro některé z návštěvníků až životní zážitek byl nevídaný zájem.

V průběhu celého dne, kdy se na obloze v pravidelných intervalech střídalo slunce, ale i deštivé mraky, si diváci mohli prohlédnout všechny přítomné motocyklové stroje, stejně jako ne zcela běžné minikrososvé motocykly,

které zde prezentovala firma Ivo Kaštana. Sám Kaštan věnoval

část dne besedě s lidmi, především pak o samotné Rallye Da-

Zleva: organizátor Jaroslav Lukeš, host Ivo Kaštan a pilot Jaromír Krestýn
Foto: Miroslav Škoda

kar. Hovořil také o osobním životě a plánech do budoucna. Posluchači se mohli například dozvědět, že ač je Ivo Kaštan úspěšným sportovcem a jezdcem na rychlých strojích, nabídku proletět se společně s ostatními rád přene-

chal jiným. Beseda byla ukončena autogramiádou s tímto úspěšným motocyklovým jezdcem. Nejen o dobrou náladu, bohaté občerstvení a nevěšdní zážitky se postarali partneři: pivovar Ježek Jihlava, ČSOB pojišťovna, fa-

ROKO Motor Zlín, Telefonica, O₂, Kofola, RAKORD Krnov a mediální partner rádio Orion. Takové je ohlédnutí za prvním a jistě ne posledním setkáním vyznavačů jedné stopy na Koprivně. Jak nám potvrdil spoluorgani-

zátor Jaroslav Lukeš, plánují se i další společenské akce, o kterých budeme rádi informovat, a to nejen motocyklové nadšence. *(Další informace čtenáři najdou na www.koprivna.cz.)*

Miroslav Škoda

Uhlířský vrch: přibudou vyjíždky koňským spřežením a nové informační tabule

Uhlířský vrch, 672 metrů vysoká vyhaslá sopka na okraji Bruntálu, zažívá v posledních letech veliký nárůst zájmu ze strany místních a návštěvníků z blízka i daleka. K současným atraktivitám brzy přibude další - vyjíždky kočárem s koňským spřežením.

Přírodní památka s kostelem Panny Marie Pomocné na vrcholu a unikání čtyřřadou, více než dvě stě roků starou lipovou alejí (vysázenou v období 1766 až 1770) v posledních letech značně

nabývá na významu. Stalo se z ní vyhledávané poutní i rekreační místo.

Kostel na vrcholu je od jara roku 2004 v nočních hodinách osvětlen a dává o sobě vědět široko daleko, cestu ke kostelu lemují nejen zmíněné lípy, ale také už dvanáct vyřezávaných křížových zastavení, jejichž autorem je bruntálský řezbář František Nedomlel. Jednotlivá zastavení financují soukromí dárci.

Společnost pro obnovu Uhlířské-

ho vrchu zde v těchto dnech buduje dřevěný altánek, který bude sloužit jako místo odpočinku a přístřeší pro návštěvníky. Slavnostně bude otevřen v neděli 24. června při příležitosti oslav Dne města.

Rada města Bruntálu vyslovila souhlas s provozováním výletních jízd kočárem s koňským spřežením na trase Bruntál - Moravskoslezský Kočov - Uhlířský vrch. Provozovat je bude firma ze sousedního Moravskoslezského Kočova a jedním z klíčových úseků trasy bude právě Uhlířský vrch. Kraj vyhlásil počátkem letošního roku dotační program na podporu aktivit v oblasti životního prostředí a bruntálská radnice této možnosti využila. Získala prostředky na realizaci projektu Výstavba naučné stezky na Uhlířském vrchu u Bruntálu. Město se bude na akci podílet třiceti procenty. Samotnou naučnou stezku bude tvořit šest informačních tabulí umístěných v areálu Uhlířského vrchu, přičemž jedna

tabule bude mít úvodní popisný charakter a dalších pět bude konkrétně zaměřeno na danou část Uhlířského vrchu. Smyslem naučné stezky bude přiblížení a zprostředkování informací o Uhlířském vrchu na místě samotném. Informace mohou být zajímavé pro turisty a mohou překvapit i místní návštěvníky této přírodní a historické dominanty. Naučná stezka může být také vhodným prostředkem pro mateřské, základní i střední školy, které mohou návštěvy Uhlířského vrchu zahrnout do svých vzdělávacích programů.

Samotné informační tabule (postavené na dřevěném základě) však nebudou jediným výstupem dotovaného projektu. Jeho součástí bude rovněž informační brožurka k naučné stezce, která vyjde v počtu deseti tisíc kusů a může být lákadlem k návštěvě Uhlířského vrchu. Veřejnosti bude distribuována prostřednictvím městských informačních center v kraji.

Jiří Ondrášek

Objektivem Zdeňka Habra

Prázdniny u vody, srpen 2003

Organizace a spolky

Kynologové ze Staré Vsi uspořádali výstavu

Na kynologickém cvičišti ve Staré Vsi se v sobotu 5. května uskutečnila Oblastní výstava německých ovčáků. Předcházely jí velké přípravy, které obnášely přípravu terénu, nákup občerstvení, shánění peněz a darů od sponzorů, aby bylo možné zakoupit poháry a ceny pro vítěze. Celkem se přihlásilo 46 jedinců - 17 psů a 29 fen.

Počasí přálo, a tak mohla v 9 hodin výstava

začít. Byly obsazeny všechny třídy, tj. třída dorostu, třída mladých, třída dospívajících i třída dospělých. V každé třídě se posuzují zvláště psi a zvláště feny. Dlouholetá členka ZKO Stará Ves **Alena Ludwigová**, která chová ve své chovatelské stanici **Od Natálky** německé ovčáky, ale i bernardýny, představila na této výstavě dva své jedince, kteří dostali nejlepší možné ocenění. **Luis od**

Natálky ve třídě dorostu byl oceněn známkou velmi nadějný a **Janek od Natálky** ve třídě dospělých dostal známku výbornou. Dále již jen obrazem - ukázkou některých jedinců, kteří se výstavy ve Staré Vsi zúčastnili. Více informací, fotek a kompletní výsledkovou listinu naleznete na: www.zkostaraves.estranky.cz.

Lucie Matulová, členka ZKO Stará Ves

Fota: archiv ZKO Stará Ves

Místní skupina Českého Červeného kříže v Rýmařově

Český Červený kříž (ČČK) v Rýmařově má své sídlo na Bartákově ulici 11, v přízemí nynější budovy Bytermu. Místní skupina Českého Červeného kříže se zabývá především sběrem a výdejem čistého a nepoškozeného obnošeného sezónního oblečení. Přijímáme jen věci z přírodního materiálu (bavlna).

Skupina ČČK také nabízí školení první pomoci, nejen školám, ale i veřejnosti - maximálně pro 20 osob. Tato školení jsou prová-

děna vždy dvěma zdravotníky záchranné služby. Zájemci o školení se mohou informovat na tel. čísle 775 285 588 nebo na e-mailu cck.ry@seznam.cz, kde dostanou bližší informace.

Příští školení první pomoci se uskuteční 30. 5. v 16 hod. v prostorách ČČK Rýmařov. Přednášet budou opět zkušební záchranáři Soňa Janíková a Libor Sobek. Z důvodu omezené kapacity místnosti se zájemci mohou přihlásit na mobil. čísle: 775 285 588. *Předsedkyně Věra Kolářová*

Hasiči zvou na soutěž

Sbor dobrovolných hasičů v Janovicích zve všechny příznivce požárního sportu na soutěž mladých hasičů, která se bude konat 3. června 2007 v janovickém zámeckém parku. Zahájení soutěže v 10 hodin. Občerstvení zajištěno v areálu.

Foto: archiv Petra Boxana

Osadní výbory informují

Nedělní škola ve Stránském otevřela kurzy řemesel

V pondělí 7. května se uskutečnil první kurz plstění vlny a košíkářství. Kurz uspořádalo Občanské sdružení Stránské pro studenty Gymnázia Rýmařov. Ti si nejdříve vyslechli krátký výklad o chovu původní valašské ovce. Výklad se odehrával přímo v pastevním areálu a studenti tak mohli ovečky pozorovat v jejich přirozeném prostředí. Milé, ale záro-

veň neplánované překvapení připravila studentům ovce Žofie, která v 5.15 porodila dva beránky. Naším milým návštěvníkům se tedy poštěstilo vidět zhruba tříhodinová jehňátka tohoto ohroženého druhu.

Kurz začal plstěním vlny právě z valašských ovcí. Všichni velmi rychle pochopili postup při výrobě plstí. Ti odváznější se pustili i do kom-

binace barev. Po usušení plstí si každý ušije tašku či vyrobí květinu, ale to již ve škole.

Dále si studenti vyzkoušeli, co obnáší košíkářské řemeslo. Vyráběli podložku pod hrneček. Práce s pedigem mnohé zaujala natolik, že vznikaly zajímavé varianty výrobků. Ruce jen kmitaly. Připraveno bylo také občerstvení v podobě dvou pekáčů buchet.

Čas byl neúprosný a s ním i konec příjemného posezení. Každý si hrdě odnášel hotové výrobky a snad i pár příjemných zážitků. Nedělní škola prozatím funguje v provizorních prostorách, ale Občanské sdružení Stránské se ze všech sil snaží opravy provést co nejrychleji. Chybí omítky, a tak sdružení ze všech sil hledá sponzory, kteří by projektu po-

mohli „na nohy“. Úkol je to náročný, ale odměnou je právě zájem lidí jako v tomto kurzu. Paní učitelky Doleželová a Hýžová zasluhují pochvalu, že netráví čas se studenty jen stereotypem, ale snaží se vymyslet něco nového a neotřelého. Nenároční návštěvníci u nás mají vždy dveře otevřené. Na požádání můžeme přijet s „řemesly“ kamkoli.

(Kontakt: paní Křenková 723 04 05 35)

Občanské sdružení Stránské se věnuje propagaci a uchování řemesel. Pozvedá historii obce Stránské, letos při obecní oslavě 14. 7. bude k vidění nová kronika obce a další zajímavosti. Chtělo by dosáhnout, aby se Stránské stalo atraktivním místem jak pro turisty, tak pro oby-

vatele. Pořádá méně akcí, ale vždy s maximálním nasazením tak, aby si návštěvníci odnášeli něco užitečného, ať už vědomostí či hotový výrobek. Protože řečníků je na světě dost, jen ten skutek utek. Občanské sdružení Stránské se těší na další návštěvníky.

*Za OS Stránské
Vladimíra Křenková*

Seriál

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ

Informace Místní skupiny ČČK

1. První pomoc při úrazech

Poranění hlavy

Poranění hlavy patří k nejtěžším stavům v rámci dětské traumatologie. Dochází k tzv. mozkolebečnímu poranění, úrazu centrálního nervového systému - orgánu, který řídí a koordinuje činnost celého těla. Podle druhu úrazu se mohou vyskytnout i při primárně příznivém průběhu léčení trvalé neurologické následky.

Nejčastějšími příčinami bývají pády na hlavu, úder do hlavy ostrým nebo tupým předmětem, násilí působící stlačení lebky. Velkou měrou se podílí sportovní úrazy - silové disciplíny jako box, hokej, zápas. Úraz je často způsoben pádem s kola, se skateboardu, pádem s koně, skokem do vody při neznalosti terénu a nárazem hlavy o dno. Častou příčinou je autonehoda - nezajištěné dítě ve vozidle nebo sražení dítěte projíždějícím dopravním prostředkem. Specifickými příčinami vídanými u malých dětí jsou pády dítěte z otevřené a nezajištěné postýlky a tzv. „baby shake syndrom“ - třes kojencem při hře ve visu v podpaží držení, při kterém hlava rychle uhýbá do stran.

Mezi příznaky patří porucha vědomí, bolest hlavy, závratě, nevolnost, zvracení. Může se objevit nezvyklý pláč, chrápání, i když dítě obvykle nechrápe. Závažným příznakem svědčícím pro prasklinu spodiny lební, je málo intenzivní, ale dlouhodobé **krváčení z ucha, nosu, někdy z úst**, které může být doprovázeno **výtokem nažloutlé tekutiny** - mozkomíšního moku. Po delší době, i za několik hodin, se může objevit tzv. „**brýlový hematom**“ - krevní výron pod očními a dolními víčky.

Samostatné poranění lebky bývá méně závažné než současné poranění mozkové tkáně. Nejčastěji vzniká **prasklina lebeční kosti** nebo více závažná **zlomenina baze lební**. Současné **poranění mozku** je závažnějším stavem s příznaky poškození funkce centrální nervové soustavy. Rozlišujeme několik stupňů poranění mozku:

Otřes mozku (komoce) je nejlehčím poraněním z této skupiny. Jedná se „pouze“ o dočasnou poruchu činnosti mozku bez jeho strukturálního poškození. Po odeznění příznaků se většinou všechny funkce upravují k normě. Dítě může být po úderu do hlavy v **krátkodobém bezvědomí**, to nemusí být

vždy přítomno. Častější je lehčí porucha vědomí, projevující se **dezorientovaností** dítěte, **předchozí ztrátou paměti** na okolnosti úrazu. Úraz provází **bolesti hlavy, závratě, nevolnost a zvracení, nápadná spavost.**

Zhmoždění mozku (kontuze) je závažné poranění, při kterém již dochází k mechanickému poškození mozku. Často mívá trvalé následky. Vzniká při otevřeném zranění lebky (úder ostrým předmětem), ale i při uzavřeném poranění (zhmoždění mozku vlastní vahou po nárazu na lebeční struktury). Dítě bývá po úraze v **děletrvajícím bezvědomí**, při otevřeném poranění lebky vzniká **krváčení, výtok mozkomíšního moku**. Po probuzení přetrvává **porucha vědomí, dezorientace, ztráta paměti, bolesti hlavy, nevolnost**. Mohou být přítomny **neurologické příznaky** - poruchy hybnosti končetin, poruchy smyslového čítí.

Stlačení mozku (komprese) patří mezi nejzávažnější poranění této skupiny. Poranění může mít nevýrazné příznaky v první fázi, které mohou zakrývat následně těžký, život ohrožující stav. Násilí vedené na hlavu je příčinou poranění nitrolebních cév, ze kterých dochází k pozvolnému **krváčení dovnitř lebky**. Krvácení postupně utlačuje mozek. Včas nerozpoznané a neléčené zvýšení nitrolebního tlaku, vedoucí k útlaku mozkové tkáně, může být pro postižené dítě smrtelné. Úraz často doprovází tzv. „**dvoufázové bezvědomí**“, první kratší fázi poruchy vědomí střídá fáze návratu vědomí, dítě se probouzí a rea-

guje. Příznaky svádí k podezření na otřes mozku a podcenění poranění. Po určité době nastupuje druhá fáze hlubokého bezvědomí, objevují se **poruchy základních životních funkcí**. Ne vždy přítomným příznakem může být **nestejná velikost zornic**, může dojít k **vzestupu tělesné teploty, ke křečím**.

První pomoc při poranění hlavy:

Obecně platným pravidlem je nepodcenění stavu takto poraněného dítěte. I na první pohled „lehký otřes mozku“ může mít v dalším průběhu nepříznivý vývoj, který může být zastřen například spánkem. Je nutné trvalé sledování vědomí, vývoje jeho poruchy. Je potřeba myslet na možnost vzniku komplikací - především vzniku nitrolebního krvácení. Dítě s poraněním hlavy, u kterého se projeví sebe-nepatrnější porucha chování, vždy patří do rukou lékaře. Včasné, i preventivní odborné vyšetření může zachránit dítěti život.

Pokud je dítě při vědomí, uložte jej do **polohy vodorovně na záda** s mírně podloženou hlavou. Dále dítě uklidňujte, mluvíte s ním a kontrolujte tak nenásilně stav jeho vědomí. Zhodnoťte přiléhavost odpovědí a případný vývoj poruchy vědomí sdělte lékaři. Pokud se jedná o lehčí úraz a dítě usíná, nebraňte mu, ale šetrně ho vždy po třech hodinách vzbudte a zkontrolujte tak stav jeho vědomí. Ošetřete poranění hlavy či další přidružená poranění. Nikdy nepodávejte nic ústy - jídlo, nápoje, žádné léky. Dbejte na tepelný komfort, zabraňte prochlazení dítěte a jeho přehřátí. Podle závažnosti poranění zvažte přivolání záchranné služby (vždy při poruše vědomí!), v lehčích případech dopravte dítě k lékaři sami. **Pokud je dítě v bezvědomí**, zajistěte průchodnost dýchacích cest, zkontrolujte základní životní funkce a **uložte dítě do stabilizované polohy** na nezraněné či méně poraněné straně. Při podezření na poranění krční páteře volte k uvolnění dýchacích cest trojitý manévra a do stabilizované polohy dítě nepokládejte. Je-li přítomno otevřené poranění lebky, ránu sterilně kryjte a měkce obložte polštářky z obvazu. Při krvácení či výtoku mozkomíšního moku přiložte na ucho nebo nos sterilní odsávací obvaz. Ošetřete další přidružená poranění a neprodleně zajistěte přivolání ZZS.

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

Autobusy budou mít zpoždění - upozornění občanům

Vzhledem k opravě železničního přejezdu ve městě Břidličné u vlakové zastávky „ČD železniční stanice Břidličná“, v drážním kilometru 5,824 na trati Valšov - Rýmařov, dojde k úplné uzavěře silnice III/37020.

Upozorňujeme občany,

že **dne 28. května 2007 (pondělí)**
od 8 do 21 hodin

dojde ke zpoždění autobusových linek:

- 850875** Rýmařov - Břidličná - Olomouc a zpět
890711 Olomouc - Šternberk - Huzová - Bruntál
 - Rýmařov a zpět
850876 Rýmařov - Břidličná - Lomnice a zpět

Žádná z autobusových zastávek výše uvedených linek nebude vynechána nebo úplně zrušena. Všechny linky dojedou do cílových stanic s časovým zpožděním, které bude cca 25 min. vzhledem k délce objízdny trasy, která je cca 20 km.

Objízdna trasa vede od železničního přejezdu z Břidličné do Vajglova, dále přes Albrechtice u Rýmařova na křižovatku se silnicí od Stránského, dále do Rýmařova a následně přes Jamartice, Velkou štáhlí zpět do Břidličné.

Děkujeme za pochopení

*České dráhy, a. s., Správa dopravní cesty Ostrava
 Kareta, s. r. o., Bruntál
 MěÚ Rýmařov, ODSH*

KRYSTAL,

sdruzení pro podporu prevence a práce s drogově závislými,
 vyhlašuje

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ na pozici **STREETWORKER**

Forma práce: dohoda o provedení práce
Pozice: sociální práce
Oblast: Bruntál, Rýmařov

Náplň práce: - sociální práce s cílovou skupinou uživatelů drog v jejich přirozeném prostředí;
 - zprostředkování kontaktu mezi klienty a návaznými institucemi;
 - Harm Reduction.

Požadujeme: - min. ukončené SŠ vzdělání;
 - trestní bezúhonnost (doloženou při výběrovém řízení výpisem z trestního rejstříku);
 - časovou flexibilitou (práce probíhá zpravidla v odpoledních hodinách, někdy i o víkendech);
 - praxe v sociální oblasti výhodou.

Očekáváme: - schopnost týmové práce;
 - komunikační a organizační dovednosti;
 - ochotu se dále vzdělávat.

Nabízíme: - možnost realizace v rámci organizace a projektů;
 - odpovídající finanční ohodnocení;
 - kreativní zaměstnání v mladém týmu;
 - možnost dalšího vzdělávání.

Nutnou podmínkou pro zařazení do výběrového řízení je doručení strukturovaného životopisu a motivačního dopisu (motivační dopis by měl zodpovědět otázku vaší motivace k sociální práci s uvedenou cílovou skupinou), které můžete poslat nejpozději do 25. května 2007 poštou, elektronicky (předmět - *Výběrové řízení*) nebo doručit osobně na adresu:

KRYSTAL, o. s.

Šmeralova 3, 794 01 Krnov

tel.: 554 620 177, e-mail: krystal.krnov@seznam.cz

V prvním kole budou na základě písemných podkladů vybráni uchazeči a ti budou pozváni k ústnímu výběrovému řízení.

Úsměvně

Zašifrovaná přísloví

- Chemická sloučenina O + H produkující při svém pohybu minimálně belů působí erozivně na vrstvy hornin uložené podle její trasy.
- Představitel čeledi Canidae opisoval křivku $J = ax^2 + bx + c$ nad porostem *Avena sativa*.
- Subjekt A, jenž vyvíjí úsilí na vytvoření svislého díla ústícího na povrch, determinuje subjekt B, ale sám opíše dráhu ve zmíněném díle ústící.
- Abundance šelem z čeledi Canidae přivodí exitus hlodavců z čeledi *Lepus europaeus*.
- Vzdálenost bodu A, což je místo, kde končí puzeza gravitací malvice, od bodu B, jež je místem započetí její dráhy, se limitně blíží nule.
- Kdo odolá pokušení nechat dřímát vlastní energii, bývá obklopen chlorofylem.
- Číslo, kterým může vyjádřit svou lingvistickou potenci, se rovná číslu, kterým násobíš své ego.
- Ztráta prostorového vnímání není na překážku suverenity nad subjekty ještě hůře postiženými.
- Více než jedenkrát a méně než třikrát ověř fyzikálně-chemickou veličinu, a méně než dvakrát, ale více než nulkrát použij způsobu obrábění, kterýmž se části hmoty od sebe oddělují.
- Vodomilní obratlovci nepatrných rozměrů nejsou ničím jiným než vodomilnými obratlovci.
- Na místo nacházející se v bezprostřední blízkosti zařízení sloužícího k instalaci světelného zdroje dopadá minimálně prasků ze zdroje se šířících.
- Pohybuje-li se hladina Hg v kapiláře směrem ke středu Země v pátém měsíci roku, lze očekávat, že náš restaurační podnik přesídí do užité zemědělské stavby.
- Při poklesu produktivity práce k nule se projeví totální nedostatek kruhového pečiva působícího obezitu obyvatelstva.
- Při nadměrném zvýšení pohybu dolních končetin a značném časovém rozpětí s cílem dosažení naplnění křivule s držadlem sloučeninou H₂O dojde k uvolnění molekul spojujících tuto křivuli s oním držadlem, až se jmenovaný objekt rozdělí na dva segmenty.
- Náraz akustických vln šířících se ze zdroje v lidském hrdle se odráží od bariéry dřevnatého porostu a síla a kvalita zpětné vlny je adekvátní původnímu impulsu.
- Kategorický imperativ nedovoluje libovolnému subjektu likvidovat zdroj infražáření, který svým behavioristickým systémem neatakují tyž subjekt, neboť jeho radiace se chová inertně k tělesné integritě dotyčného subjektu.

Dešifrujte, přemýšlejte, milí čtenáři.
 Ověřte si správnost na str. 38. *ŠI*

Sport

Pódiovky po sedmadvacáté

Už dvacátý sedmý ročník rýmařovské přehlídky tanečních vystoupení Pódiové skladby proběhl v sobotu 12. května na parketu velkého sálu Střediska volného času. Hlavními pořadateli Pódiovek byly Eva Kudláková a Petra Čechová ze SVC společně s Alenou Jurášovou z Asociace Sport pro všechny TJ Jiskra Rýmařov. Úlohy moderátorky se ujala choreografka Alena Tomešková. Třebaže se v současnosti Pódiové skladby odehrávají vlastně pod pódium, na přitažlivosti jim to neubírá. Pravděpodobně nejstarší přehlídka tanečních souborů, zájmových uskupení i sólových tanečnicků všech věkových kategorií si za dobu své existence vydobyla

místo na programu pravidelných kulturních akcí. Přehlídka je nesoutěžní a otevřená všem tanečním stylům, a tak se v ní vedle sebe setkávají amatérští milovníci pohybu s poloprofesionály, předškolní děti s dospělými tanečníky, příznivci aerobiku s baletkami, country tanečnicemi či hiphopery. Publiku se nabízí pestrá směsice stylů představující průřez celou rýmařovskou taneční scénou. Přehlídka je nejen příležitostí pro samotné tanečnický jednou za rok se společně

setkat před domácím publikem, ale i možnost pro diváky zjistit, jakým tancem Rýmařov žije.

Letošního ročníku se mezi účinkujícími zúčastnili rodiče s nejmenšími dětmi, své číslo si připravily děti ze všech čtyř rýmařovských mateřinek, úplně poprvé se předvedly baletky SVC, nechyběly členky Studia Sport a zdraví s ukázkou aerobiku a samozřejmě dva nejznámější taneční soubory, TK Jes a Freze Dance, které už několik let sbírají medaile na prestižních

Fota: Jakub Vala

soutěžích v České republice i za hranicemi. Jediná dvě přespolní vystoupení zajistily Girls X a dívčí dvojice Trn v oku z Břidličné. „Letos jsme zaznamenali o něco menší zájem ze strany vystupujících. Obvykle se účastní i tanečníci z Bruntálu či Jeseníku, letos jen domácí, a to ještě ne všichni,“ shrnula poslední Pódiové skladby Eva Kudláková. Oproti obvyklým přibližně třiceti vystoupením bylo letos na programu pouhých šestnáct skladeb. Atmosféru přehlídky to však nekazilo, obecenstvo bouřlivě aplaudovalo a Pódiovky i díky kratšímu časovému rozsahu proběhly ve svěžím tempu. ZN

Tělesně postižení kuželkáři skončili doma stříbrní

V sobotu 12. května se konal na domácí rýmařovské kuželně Otevřený republikový turnaj tělesně postižených sportovců v kužkách. Byl to již třetí závod započítávaný do Českého poháru 2007. Turnaje se zúčastnilo celkem třiatřicet hráčů z celé republiky, atmosféra byla skvělá a naši sportovci bojovali do posledního dechu.

Nicméně v kategorii LP2 nestačil náš rýmařovský Ivo Mrhal výkonem 412 shozených kolků na vítězného Jana Šmerdu z ČKD Blansko (424 kolků) a umístil se na stříbrné pozici. Třetí skončil Jan Pavlosek z Baníku Ostrava výkonem 398 shozených kolků.

Ani v kategorii TP se nedařilo favorizovanému Zdeňku Dočkálkovi, kterého neustále „zlobí“ ruka a u kterého je zvykem, že jej sportovní fanoušci vidí pokaždé s pomyslným zlatým věncem na krku. Jeho výkon 499 kolků zaostal za výkonem Jaroslava Horáčka z Olympie Bruntál o 35 kolků. Tím si zajistil také stříbrnou pozici, stejně jako jeho kolega Mrhal. Třetí se umístil František Tomášek z ČKD Blansko.

Ani třetí kategorie LP0 nezůstala pro rýmařovské barvy bez medailové pozice. Do třetice stříbrnou příčku vybojoval pro Rýmařov Karel Forcek výkonem 408 shozených kolků. Prvenství si odnesl Vladimír Štrbík z Olympie Bruntál (424 shozených kolků) a bronzovou pozici uhájil Pavel Hrnčíř rovněž z Olympie Bruntál se 404 shozenými kolků. Příští turnaj se bude hrát 23. června na kuželkářské dráze v Horním Benešově, kde ho pořádá Olympia Bruntál.

„Poslední dobou se mi nedaří, ruku mám zatím pořád na nic, no, uvidíme, co bude dál,“ řekl po skončení turnaje několikanásobný mistr České republiky Zdeněk Dočkálek. Svěřil se, že přemýšlí, zda má vůbec smysl letos pokračovat. Každopádně se ale chce zúčastnit mistrovství České republiky a ve dnech 28. - 30. května mistrovství světa v Košicích, kde bude hrát proti zdatným hráčům Slovenska, Chorvatska a dalším. „Ne-

vím, kolik států se mistrovství ještě zúčastní. Jestli se mezi nimi neztratím, závisí na mém zdravotním stavu,“ poznamenal na závěr nejlepší tělesně postižený kuželkář České republiky pro rok 2006 Zdeněk Dočkálek.

Mistrovství České republiky tělesně postižených kuželkářů by se v Rýmařově nemohlo konat bez podpory sponzorů, těm patří velký dík. Především **hlavnímu sponzoru Petru Lašákovi a jeho firmě Autobazar** a dále firmám a jednotlivcům:

Uniservis Velká Štáhle Mereda
Katr - Stará Ves
MěÚ Rýmařov
Elektro ZIGI
Petr Jiruš
RD Rýmařov
Elektro nábytek Icha
Poháry - Roman Mosler
Pohostinství Pod Kaštany V. Štáhle
hotel Slunce - Karel Vala
Amin - V. Štáhle
Unisko cz, s. r. o., Břidličná
Hedva, a. s., Rýmařov, závod 06

Poděkování patří také Michalu Ihnátovi, Marku Hamplovi, Janu Sochorovi a dále Věře Tomanové a Marcelle Tillerové za výborné a chutné občerstvení, které nemělo chybu.

JiKo

Z činnosti šachového oddílu TJ Jiskra Rýmařov

Posledním zápasem A družstva v Bruntále ukončili rýmařovští šachisté soutěžní sezónu 2006/2007 v krajské soutěži družstev. I když se zápas s domácím Slavojem Bruntál pro naše hráče zpočátku vyvíjel příznivě, hrubé chyby zvrátily výsledky na třech šachovnicích a tím i celý zápas. Družstvo Bruntálu se stalo celkovým vítězem letošního ročníku krajské soutěže a naše družstvo skončilo třetí. Nejúspěšnějšími hráči našeho družstva v tomto ročníku byli Jan Slaměník (získal 10 bodů z 11) a Boris Pavlásek (7 z 9). Doufám, že v příštím ročníku se jim podaří úspěšnost přinejmenším udržet a ostatní hráči družstva je budou následovat.

Šachový oddíl TJ Jiskra Rýmařov byl společně se Střediskem volného času Rýmařov

také pořadatelem březnového kola Krajského přeboru v rapid šachu mládeže, kterého se zúčastnily i naše šachové naděje: Jan Homola, Jan Štefanišin a Lukáš Pavlásek v kategorii do 10 let a Vladislav Hýbl v kategorii do 14 let. Nejlépe se v turnaji vedlo Honzu Homolovi, který se umístil na čtvrtém místě a vzhledem ke svému věku je v současné době největší nadějí rýmařovského šachu.

Své kvality ukázal na další akci, jejímž pořadatelem byl náš oddíl společně s SVČ, a to na okresním přeboru jednotlivců okresu Bruntál, který skončil 20. května v Rýmařově. Důkladně potrápil své zkušenější soupeře a se ziskem 2,5 bodu skončil na šestém místě z osmi účastníků. V okresním přeboru

zvítězil bruntálský Pavel Janyška, který vyhrál všech sedm partií a získal 7 bodů, druhý byl domácí Jan Slaměník se ziskem 6 bodů a za nimi na třetím místě s velkým odstupem domácí Jiří Strakoš se ziskem 3,5 bodu.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na úspěšné organizaci pořádaných turnajů a na práci pro družstva. Největší ocenění si zaslouží pan Martin Slovák, jehož práce pro oddíl je nejvýraznější. Dále děkuji všem sponzorům, bez jejichž pochopení a finanční pomoci bychom nemohli činnost vykonávat. Především je to firma 5. stavební cz, a. s., a firma KATR, a. s., jejichž pomoc je pro náš sport zásadní. Ještě jednou děkuji.

*Rostislav Mezihorák,
předseda oddílu*

Aerobik přivezl z Ostravy dvě zlaté medaile a dva tituly Miss Sympatie

V neděli 6. května se v zaplněné přívozské hale SAREZA utkali soutěžící ze všech klubů severní Moravy v soutěži jednotlivců v aerobiku „Ostravský Crazy Aerobik“. Studio Sport a zdraví Rýmařov mělo v soutěži 16 závodnic ve třech věkových kategoriích. O výsledcích soutěže rozhodovala čtyřčlenná odborná porota. O titulu Miss Sympatie v každé kategorii rozhodovalo

zaplněné hlediště diváků.

Naše děvčata podala velmi pěkný sportovní výkon a zaslouženě vybojovala dvě zlaté medaile, jedno čtvrté místo, osm finálových umístění a dva tituly Miss Sympatie. Všem závodnicím děkujeme za dobrou reprezentaci. Soutěž neunikla pozornosti médií - zastoupena byla televize, rozhlas i tisk.

Lýdie Švédíková

Výsledky soutěže:

1. kategorie 7 - 10 let:

Krywdová Tereza	1. místo
Lošťáková Helena	finále
Zapletalová Šárka	finále

2. kategorie 11 - 13 let:

Paulerová Nela	finále
Křenková Markéta	finále
Vopařilová Petra	finále
Šandová Jana	finále

4. kategorie 17 a více let:

Švédíková Lýdie	1. místo
Bučková Zuzana	4. místo
Kovářiková Gábina	finále
Mezihoráková Míša	finále

Titul Miss Sympatie Ostravského

Crazy Aerobiku získaly:

Bučková Zuzana	4. kategorie
Paulerová Nela	2. kategorie

Víkend plný tance

Vážení čtenáři, dovolte mi, abych vás informovala o soutěžích, které se zúčastnil taneční klub Jes. V sobotu 5. května se ve Frýdku-Místku konala soutěž v sólech, duích, malých a velkých skupinách. Pořadatelem byl taneční klub Palas Frýdek-Místek. Přestože mám k této soutěži určité výhrady (jsou sloučeny všechny taneční disciplíny dohromady, což považují za nesmysl), přijeli jsme se sólovými tanci v dětské a hlavní kategorii. Právě v sólových disciplínách byla konkurence nej-

větší a také nejpočetnější - dokonce s mezinárodní účastí. V kategorii děti-mini první místo jednoznačně obsadila Žanetka Szapovalová jako „Neposedný plamínek“. V dětské kategorii si 7. příčku vytancovala Terežka Valová coby „Dívka z obrazu“ a 8. místo obsadila Lenka Mrhalová se skladbou „Tančím tolik, kolik je mi let“. V hlavní kategorii byla konkurence opravdu velká, ani ne početně, jako kvalitou. Proto 4. místo Nikolky Čudovské se skladbou „One“ bylo výborné.

Ještě ten den jsme odjížděli s celým souborem na mistrovství České republiky do Brna. Tam se sjely nejlepší soubory, které byly nominovány z krajských soutěží. V dětské kategorii modern dance show děti bylo přihlášeno 17 formací, z toho pouze pět postupovalo do finálového kola. Naši „Plamínici“ postoupili s nejvyšším bodovým hodnocením z prvního místa, ale ve finále nakonec skončili na 4. příčce. Moc mě to mrzelo, protože jsme měli stejný počet bodů jako soubor na třetím místě. V takovém případě rozhodují známky a ty jsme měli o jednu jedničku horší. Přesto všechno si děti zaslouží pochvalu, protože se projevily jako velcí bojovníci. V hlavní kategorii jsme měli v modern dance skladbu „Hippie Life“. Popravdě děvčata nezatančila dobře, a proto skončila na nepostupovém místě.

Druhý květnový svátek, tedy 8. května, se konala jako každý rok v uničovském G-klubu soutěž pod názvem „O Popelčin střevíček“. V dětské kategorii nás opět zastupovaly „Nezbedné plamínky“, které zcela zaslouženě skončily na příčce nejvyšší, a „hlavňáci“ si z této soutěže odváželi 3. místo.

Milí čtenáři, máme za sebou první maratón soutěží a ještě nejsme u konce, přesto děkuji všem svým tanečnickům, malým i velkým, za odvalu, elán a hlavně krásné tancování. Obrovské díky patří také všem rodičům, kteří nás celou dobu podporují.

Alena Tomešková

Foto: archiv TK Jes

Street hokej 2007

Stejně jako v loňském roce se naše škola zúčastnila velkého turnaje Moravskoslezského a Olomouckého kraje ve street hokeji pořádaného společností ČEZ a TV Polar. Družstvo našich sed-

máků Pipe ve složení Ivo Kobolka, Patrik Maňur, Ondřej Lisický, Jakub Holuša, Adam Lašák a Adam Schreiber úspěšně postoupilo ze školního, okresního i oblastního kola a 26. dubna

odcestovalo zakusit bouřlivou atmosféru velkého finálového turnaje, který se odehrál v ostravské ČEZ Aréně. Podpořit hráče v jejich úsilí jel i početný kontingent rámušických fanoušků a fanynek - osvědčených křiklounů a ječivek, jejichž neúnavné hlasivky obvykle přivádějí učitele k šílenství. Důkladně vyzbrojeni nejen dresy, vlajkami a transparenty, ale také soupřavou bicích a dechových nástrojů se zúčastnili soutěže o nejlepší publikum. Navzdory počátečnímu optimismu se našim borcům nezadařilo už na začátku turnaje, kde si nechali utéci slibné vedení v prvním zápase a i přes velkou bojovnost a snahu výsledek utkání otočit byli vyřazeni pozdějším vicemistrem turnaje ZŠ Havířov. Nicméně si turnaj doprovázený

bohatým programem a exhibičními zápasy náramně užili. Nejvíce se líbily mažoretky, tanečnice a podpisy rozdávající extraligoví hokejisté. S prázdnou se ovšem naše škola ani tentokrát nevracela, protože naši fanoušci znovu předvedli, v čem jsou nejlepší. Choreografie kotle se zkušene ujal pan učitel Staněk a rýmařovští fans vytvořili svým i ostatním hráčům atmosféru trahající ušní bubínky. Získali uznání a díky poroty a také přízeň televizních kamer, které jejich řádění zaznamenaly pro televizní vysílání. Odměnou hráčům i fanouškům je zájezd do ostravského Divadla loutek. Děkujeme pořadatelům, hráčům i fanouškům a těšíme se na příští ročník turnaje.

Za ZŠ Rýmařov K. Toman

Foto: archiv ZŠ Rýmařov

10 let Euroregionu Praděd - Výšlap na Praděd

Euroregion Praděd, dobrovolné sdružení českých a polských měst, obcí, sdružení a svazků obcí z území bývalých okresů Bruntál a Jeseník na české straně a Opolského vojvodství v Polsku, vznikl v roce 1997.

U příležitosti tohoto výročí, deseti let od vzniku, bylo realizováno více aktivit soustředěných do projektu „Představujeme Euroregion Praděd“ spolufinancovaného EU. Jako jednu z nich lze uvést besedy na středních školách,

které proběhly v březnu a dubnu tohoto roku a při nichž byli studenti v Polsku i u nás seznamováni s aktivitami tohoto česko-polského sdružení a možnostmi, které nabízí v získávání finančních prostředků z evropských fondů pro přeshraniční spolupráci.

Další významnou akcí, připomínající desáté výročí vzniku Euroregionu Praděd, byl společný výšlap na Praděd, který se uskutečnil v sobotu 19. května 2007. Těto velmi pěkné a zdařilé

Fota: archiv Sekretariátu Euroregionu Praděd

akce se zúčastnilo více než 200 účastníků. Z Polska přijely dva zaplněné autobusy. Pěší túru na vrchol zdolali všichni v pohodě, bylo jasné a teplé počasí. Nejvyšší vrchol Jeseníků, majestátný Praděd, chtěl zřejmě svým příznivcům ukázat svoji vlídnější tvář. Výborné viditelnosti využili téměř všichni k výjezdu na vyhlídkovou plošinu ve věži, aby se pokochali kruhovým výhledem do vzdáleného okolí. Všichni účastníci výšlapu dostali také malé občerstvení a domů

si odvázejí vzpomínku na tento vydařený den - pamětní list.

Symbolicky, jako příslib pokračování spolupráce na další desetiletí, si pod věží Pradědu podali pravici představitelé obou národních částí Euroregionu Praděd. Místopředseda české části euroregionu pan Leoš Gregovský, starosta města Bruntálu, a předseda polské části pan Radosław Roszkowski, starosta okresu Prudnik.

Sekretariát Euroregionu Praděd, Vrbno pod Pradědem

Návštěva polské delegace v Rýmařově

V pátek 18. května nás poctila návštěvou delegace z polského města Ozimku za účelem naplnění Smlouvy o partnerství podepsané mezi správní oblastí Ozimku a obcemi Rýmařovska. Obsahem jednání bylo nastavení budoucí spolupráce obou regionů v oblastech rozvoje cestovního ruchu, regionálního rozvoje a přípravy společných kulturně-společenských a sportovních akcí. Obě strany navzájem nastínily své investiční i ne-

investiční záměry na období let 2007- 2013 a hledaly společné projekty jednotlivých obcí, které by bylo možno financovat v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko. Vyhovující projekty mohou být předkládány v rámci první výzvy do tohoto operačního programu již na konci letošního roku. Tento termín koresponduje s termínem plánované výzvy na polské straně.

Nikola Velebná

Obec STARÁ VES

VEŘEJNÁ VÝZVA!

Obec Stará Ves,
se sídlem Dlouhá 32, 793 43 Stará Ves,
IČ 575950

dává v souladu se zákonem 312/2002 Sb.
veřejnou výzvu k podání přihlášek na obsazení funkce

účetní - úřednice (úředník) obecního úřadu

Místo výkonu práce: Obecní úřad Stará Ves

Požadované předpoklady: - státní občan ČR, dosažený věk 18 let, případně cizí státní příslušník s trvalým pobytem v ČR
- bezúhonnost
- vzdělání - úplné střední ekonomické
- zvláštní odborná způsobilost do 18 měsíců od nástupu do pracovního poměru
- schopnost samostatného a důsledného jednání, pečlivost
- znalost práce na PC (Word, Excel, internet, příp. Power Point)
- praxe v účetnictví

Přihláška musí obsahovat: - jméno a příjmení
- datum a místo narození, státní příslušnost, místo trvalého pobytu
- číslo občanského průkazu
- datum možného převzetí funkce
- datum a podpis uchazeče

K přihlášce uchazeč připojí: - vlastnoručně napsaný životopis s uvedením údajů o dosavadních zaměstnáních
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání
- výpis z Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců (možno dodat později)

Termín možného nástupu: - červenec 2007, nejpozději 1. 8. 2007

Platové zařazení: - dle nařízení vlády 330/2003 Sb. v platném znění

Termín podání přihlášky: - nejpozději do 31. května 2007 osobně nebo poštou na adresu:

Ing. Pavel Hejsek, starosta obce

Dešifrovaná přísloví: řešení ze str. 34

- 1) Tichá voda břehy mele.
- 2) Skákal pes přes oves.
- 3) Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
- 4) Mnoho psů zajícova smrt.
- 5) Jablko nepadá daleko od stromu.
- 6) Komu se nelení, tomu se zelení.
- 7) Kolik jazyků znáš, tolikrát jsi člověkem.
- 8) Jednooký mezi slepými králem.
- 9) Dvakrát měř, jednou řež.
- 10) Malé ryby taky ryby.
- 11) Pod svícnem je největší tma.
- 12) Studený máj, v stodole ráj.
- 13) Bez práce nejsou koláče.
- 14) Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.
- 15) Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.
- 16) Co tě nepálí, nehaz.

Privátní gynekologická ambulance

MUDr. Romana Hance

sestra Lenka Cingelová

**Pivovarská 11, 795 01 Rýmařov
Tel. č. 554 211 966, 776 678 408**

Ordinační hodiny

Pondělí 7,00 - 12,00

13,00 - 15,00

Úterý 7,00 - 12,00

Středa 8,00 - 13,00

Čtvrtek 13,00 - 17,00

Pátek 8,00 - 13,30

**Nabízíme ultrazvuková vyšetření,
očkování proti rakovině děložního čípku,
kardiotokografické vyšetření plodu.**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 17. 5. 2007. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 25. 5. 2007. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 31. 5. 2007. Další číslo vyjde 8. 6. 2007.**
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 10,- Kč**

Nový

Internet nabírá bleskovou rychlost

Opravdu rychlý internet začíná na 2 Mb/s

až 4x rychlejší
O₂ Internet ADSL

- Vyberte si rychlost 2, 4, 6 nebo 8 Mb/s
- Cena již od 399 Kč měsíčně s DPH (374,81 Kč)
- Aktivace a modem jen po 1 Kč s DPH (1,19 Kč)

O₂ Prodejna
Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

Telefónica

Aktivní nabídka aktivace a modem za 1 Kč (1,19 Kč s DPH) platí od 2. 4. do 31. 5. 2007 při uzavření smlouvy s fastovými službami na 12 měsíců. Zřízení služby je podmínkou splněním požadavků.

O₂

**Nemáte úspory?
Platíte vysoké daně z příjmu
a nelíbí se Vám to?
I tak máte na nové
bydlení**

HYPOÚVĚŘ

Znám tuto situaci a mám pro Vás skvělé řešení. HypoúvĚř. S výhodami pro všechny!

Ano... všichni, kteří se rozhodnete pro HypoúvĚř, si můžete odečíst úroky ze základu daně z příjmu.

Ať jste zaměstnanec či podnikatel.

Váš rodinný poradce

Tabulka příkladu splátek při 0% akontaci

Investovaná částka	Měs. splátka na cca 24 let*	Měs. splátka celkem na cca 24 let po daňovém odpočtu	Vaše roční úspora na dani z příjmu	Vaše úspora na DPH
500 000 Kč	2 788 Kč	2 216 Kč	6 864 Kč	70 000 Kč
1 000 000 Kč	5 575 Kč	4 431 Kč	13 728 Kč	140 000 Kč
2 000 000 Kč	11 150 Kč	8 860 Kč	27 480 Kč	280 000 Kč
3 000 000 Kč	16 725 Kč	13 293 Kč	41 184 Kč	420 000 Kč

* splátka při nejpoužívanější úrokové sazbě 4,29 %. Modrá pyramida nabízí i nižší sazbu!
** výše odpočtu závisí na daňovém pásmu klienta (15–32 %), zde počítáme s pásmem 32 %

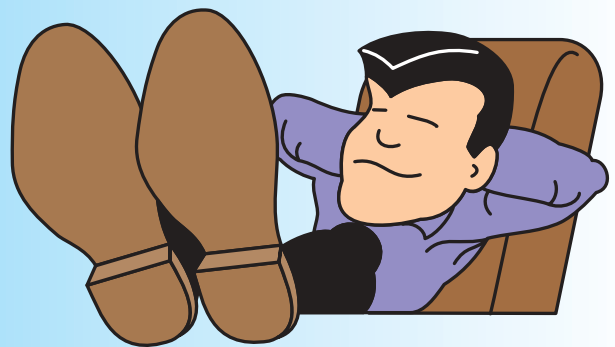
Více informací na clientském centru Modré pyramidy:

Rýmařov
Rudé Armády 7
tel.: 607 533 708

www.modrapyramida.cz

MODRÁ PYRAMIDA
NA RODINĚ NÁM ZÁLEŽÍ

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

JAK VYJDE

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji
od **8. 6. 2007**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 31. 5. 2007 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

DIGI KLIMA DIESEL

VW Touran COMFORT, super stav, r. v. 2005, 10x airbag ESP, ASR, ABS, CD, rádio, imob., el. vyb., posil. říz., PC, cent. temp. Cena: 419 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL

Citroen Xsara 2.0 HDi, r. v. 2001, 4x airbag, ABS, ASR, rádio, CD, PC, multif. vol., tažné, el. zrc. a okna, teplom., senz. stěr., centrál. Cena: 169 900 Kč.

Škoda Fabia 1.2HTP, CZ, servis, 1. majitel, r. v. 2003, 2x airbag, zadní stěrač, rádio, centrál, posil. říz., imob., el. okna. Cena: 169 900 Kč.

DIGI KLIMA

Citroen Xsara Picasso 1.8i 16V, 1. maj., r. v. 2000, 4x airbag, ABS ESP, rádio, el. okna, PC, multif. volant, el. zrc., tep. loměr, centrál. Cena: 169 900 Kč.

AUTOMAT DIGI KLIMA 4X4

BMW X5 SPORT P, r. v. 2003, 6x airbag, ABS, plná výbava, navigace, xenony, ESP, rádio, PC, tažné, TV, DVD, centrál, CD měnič. Cena: 795 000 Kč.

KLIMA

Citroen C5 2.0HDi, 80kW, 1. maj., r. v. 2002, 8x airbag, ESP, ASR, ABS, rádio, el. výbava, PC, centrál, senzor brzd a další. Cena: 229 900 Kč.

Peugeot 106 1.0 XN, r. v. 1994, CD, rádio, střešní okno, zadní stěrač, tónovaná skla. Cena: 49 900 Kč

Škoda Felicia 1.6 GLX, servis, r. v. 1996, centrál, posil. říz., tažné, ostřík. světlometů, dělená zadní sedadla, zadní stěrač, mlhovky. Cena: 69 900 Kč.

KLIMA 4X4

Škoda Octavia 2.0 85kW, 4x4, CZ, 1. maj., r. v. 2004, 4x airbag, ABS, rádio, PC, el. výbava, senz. světél a brzd, centrál a další. Cena: 294 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Volkswagen Golf TDi, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2004, 2x airbag, ABS, rádio, vyhř. zrc., senzor brzd, posil. říz., el. okna a zrcátka, centrál. Cena: 289 900 Kč.

LPG KLIMA

Fiat Brava 1.6i, 1. maj., r. v. 1996, rádio, posil. říz., zadní stěrač, centrál, el. okna. Cena: 89 900 Kč.

KLIMA NAJETO 13 TIS. KM

Fiat Seicento 600, 50th, r. v. 2006, rádio, posil. říz., zadní stěrač, 2x airbag, ABS, CD, centrál, el. okna. Cena: 179 900 Kč.

Peugeot 306 Combi 1.6, CZ, r. v. 1999, airbag, CD, rádio, posil. říz., zadní stěrač, imob., el. okna a zrcátka, centrál, CD měnič. Cena: 109 900 Kč.

DIESEL

Škoda Felicia Pick-Up 1.9D, CZ, servis, r. v. 1998, alarm, posil. říz., tažné, centrál, mlhovky. Cena: 48 900 Kč bez DPH.

KLIMA DIESEL

Ford Focus 1.8TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., 4x airbag, ABS, imob., el. okna a zrcátka, centrál. Cena: 214 900 Kč.

KLIMA DIESEL

Renault Clio 1.5 dCi, 1. maj., r. v. 2005, rádio, pos. říz., PC, multif. volant, teplom. temp., 4x airbag, ABS, CD, el. okna a zrc., centr.. Cena: 199 900 Kč.

Fiat Bravo 1.4 16V, r. v. 1996, 2x airbag, imob., posil. říz., zadní stěrač, spoiler, křídlo. Cena: 59 900 Kč.

Citroen Saxo 1.1i, 5dveř., r. v. 1998, airbag, rádio, zadní stěrač, tónovaná skla, dělená zadní sedadla. Cena: 64 900 Kč.

KLIMA

Ford Mondeo 1.8 16V ZETEC, r. v. 1997, rádio, posil. říz., vyhř. př. sklo, 2x airbag, ABS, centrál, imob., el. okna a zrcátka, el. sedadla. Cena: 89 900 Kč.

Škoda Felicia combi 1.3LXi, CZ, r. v. 1996, rádio, posil. říz., centrál, dělená zadní sedadla, zadní stěrač, mlhovky. Cena: 69 900 Kč.

Škoda Felicia 1.3 LXi, 50 kW, CZ, r. v. 1996, rádio, centrál, střešní okno, tažné, zámek řídicí páky, zadní stěrač, dělená zadní sedadla. Cena: 44 900 Kč.

AUTOMAT DIGI KLIMA DIESEL NAJETO 18 TIS. KM

Citroen C3 1.4HDi, r. v. 2005, 4x airbag, ABS, CD, rádio, el. výbava, PC, tempomat, zadní stěrač, senzor stěračů, centrál, CD měnič. Cena: 279 900 Kč.

***K2* KLIMA NAJETO 50 TIS. KM**

Ford Ka 1.3i, 1. maj., r. v. 1998, rádio, posil. říz., zadní stěrač, spoiler, křídlo, 2x airbag, CD, imobilizér, dělená zadní sedadla. Cena: 89 900 Kč.

DIESEL 5 MÍST

VW Transporter 2.5 TDi, CZ, servis, 1. maj., r. v. 2003, rádio, posil. říz., zámek řad. páky, dělená zadní sedadla. Cena: 319 900 Kč bez DPH.

Slevy

5 000 - 30 000 Kč

K vozům na splátky bonus:

- satelitní navigace
- přenosný DVD
- 4x letní pneu
- zámek zpátečky
- slevová karta na PHM
- CCS karta 5 000 Kč

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, bez ručitele a na počkání
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej

- Šetříme vaše peníze
- neplatíte poplatek za smlouvu
 - lustrace vozidel ZDARMA
 - neměnná výše splátky

NÁKLADNÍ VOZIDLA A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ NA SPLÁTKY

